Litt.
Sv.

MELLAN SKÅL OCH VÄGG

NYA

HUMORESKER, SKIZZER, BAGATELLER

OCH RESESKILDRINGAR

AF

JOHN JOHNSON

(KAPTEN PUNSCH)

STOCKHOLM

ADOLF JOHNSONS FÖRLAG

STOCKHOLM, GERNANDTS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1888.

Innehåll.

Sid.
Förord 5
De trolska ögonen 7
Historien om Pelle Boqvists mesost 35
Kärlekshandel 42
En fyndig äkta man 52
Dekisfigurer vid dagsljus:
I. En bekant 57
II. Bauernfänger 65
Efter Fippes diktamen 73
Når »landtmäterisektern» va fädoktor 78
Praktiska råd och vinkar vid val af sommarnöje 85
Dagen efter, eller ett oskyldigt äkta par byxors hämd 89
Attentat mot presidentens fästmö 94
Det lefvande vattnet 103
En modern romanhjelte 129
En elak gosses sorgliga ändalykt 131
En svartsjuk yankee 135
Praktiska råd och vinkar för oerfarna ångbåtspassagerare 143
Farbror Tjocklunds intryck af Stockholm 149
Försigtighetsregler och råd under ungkarlsperioden 159
Lite vetenskaplig galenskap 163
Odygdens belöning 175
Pr telefon 183
Praktiska råd vid val af lefnadsbana 186

På villovägar 191
Lyckad kur 199
Elefanten i Tivoli 201
Äktenskapsträtan 203
Flyttningsbråk i Chicago 208
I flygande fläng. En äfventyrlig lustresa genom det »stora landet i vester» 216
En glad flicka 283
På afvägar 298
Familjeporträtt i jungfrukammaren 307
Kärlekspanten 315

Förord.

»Jorden är en jämmerdal», måtte profeten Jeremias eller någon annan pessimistisk filosof redan på sin tid ha sagt.

Och man tvingas verkligen tro, att så är förhållandet, när man än i dag hör samma tema med oändliga variationer utbasunas öfver den här »kostifika» planeten.

Men det är nog inte så farligt som det låter, tro vi!

Visserligen förfäktas Jeremias sats, som sagdt, än i dag ***offentligt*** *af både nutidsfilosofer, diktare, presterskap och riksdagsfarbröder, men när dessa mensklighetens store andar stigit ner från predikstolen och katedern, eller från fantasiens Helicon, der utsigten nog är bra, men menniskorna te sig som infusorier, och afkläda sig offentlighetens talar för att krypa i privatlifvets nattrock, då blir uppfattningen en annan.*

Så der, ***mellan skål och vägg*** *i hemmet, när småttingarne, om det fins några, vilja, att pappa ska krypa på »alla fyra» och leka »häst» eller »björn»; när champagnen skummar eller*

punschen flödar i festligt lag och skämtets fålar gnägga muntert i yster lek på lefnadsglädjens tummelplats, då tvingas äfven den trumpnaste pessimist erkänna att:

Lifvet är värdt att lefvas!

Mellan skål och vägg *bor lyckan inhyses med förnöjsamheten.*

Mellan skål och vägg *bli de argaste fiender i det offentliga goda vänner och dricka brorskålar till höger och venster, i kristlig kärlek och tålamod.*

Mellan skål och vägg *är:*

jämmerdalen ett litet paradis.

Der le vi åt egna och andras dårskaper, der äro vi ***öfverseende*** *med hvarandras* ***fel och brister.*** *Och stort mer behöfs ju ej häller, hvarken för ett ögonblicks eller ett helt lifs lycka.*

Vördsamt

Författaren.

De trolska ögonen.

Berättelse ur våra dagars allmogelif.

Gården låg en bit från landsvägen, och mor Brita skötte den sjelf sedan gubben hennes föll ifrån.

Det körde en främmande skjuts fram till stugudörren, och en herrekarl steg ur åkdonet en dag då gumman kom ut ur fähuset.

Då den resande blef varse den gamla, gick han henne raskt till mötes.

— God dag, kära mor, känner ni inte igen mig? helsade han och bredde ut armarne.

Hon måtte till att se på honom en stund och så, bäst det var, brast hon ut:

— Nå, herre gud, är det du Erik, är det *du!* Och hon famnade honom länge.

— Ja mor, nu har I mig åter här med helsan, svarade sonen hurtigt.

— Kära mitt barn, är det du! Det var då för behändigt, detta ock, att jag skulle få se dig hemma igen, sade gumman med rörelse och fattade hans händer. Men kom in, kära hjertandes, och stå inte på backen, fortfor hon ifrigt och drog sonen med sig.

— Hvar ha' vi farsgubben? frågade denne raskt, då de stodo i förstugan.

Modren blef stående stum vid frågan, och ett par tårar rullade ned utför de skrumpna kinderna då hon slutligen svarade:

— Farsgubben får du inte se mera, Erik.

— Jaså, sade sonen med en suck och tryckte modrens hand.

Sedan blef det icke sagdt mera på en lång stund.

— Är det länge se'n han dog? frågade Erik slutligen.

— Det blir tre år i höst se'n vår herre tog honom till sig. Tre långa år för mig, stackare, i min ensamhet, men, gud vare tack och lof, jag har haft helsan och det har fått reda sig så godt det kunnat. Men stig för all del på, om du törs, så får du se om det är sig likt i stugan! Hon öppnade dörren, och så stego de in.

— Nu ska' jag då säga: välkommen hem, kära barn! Det hade jag så när glömt, jag är

alldeles hufvudyr af glädje. Sitt ned och håll till godo med som jag har det, fortfor hon och torkade af sofflocket med förklädet.

Han satte sig ned och drog modren intill sig.

Det blef åter en stunds tystnad, hvarunder de ömsesidigt betraktade hvarandra.

— Kommer du ända från Amerika nu? frågade den gamla till sist.

Han nickade gladt till svar.

— Ja, säg det, säg det! Har du farit illa der ute? frågade hon vidare.

— Det har ingen nöd gått på mig de sista åren, men arbetat har jag gjort.

— Det var en sak! Det talas så mycket om Amerika, och alla ska' dit nu för tiden, men gud vet om det är likre der än här?

— Den som arbetar här, som der, reder sig godt, tror jag, svarade Erik.

— Och nu ämnar du stanna hemma, kan jag tro. Kära hjertandes så glad jag då blir!

— Jag blir qvar här till våren, afbröt han, men se'n ämnar jag mig dit ut igen och då ska' I, mor, följa med, eller hur.

— Inte blir det resa af för mig, sade Britamor nedslagen. Du får inte undra på att jag vill dö här hemma der jag lefvat min liksta tid. Men jag glömmer att du kan vara hungrig och behöfva litet i dig efter en så lång resa. Mat har jag,

gud vare lof, i öfverflöd, fortfor hon och gick till spiseln för att göra upp eld.

Sonen följde henne med ögonen.

— Gud ske lof att gumman är kry, tänkte han. Se'n såg han sig omkring i stugan.

Här var allt sig likt som fordom.

Den gamla dalkarlsklockan stod i hörnet och knäppte sitt långsamma »ti-ick, ta-ack», som vanligt. Det var alldeles som om hon också velat helsa honom välkommen, ty hon slog elfva just då han steg in och satte sig.

Der stod det lustiga gamla skåpet med sina granna rosor målade på dörrarna; här mors gamla spinnrock, som var halt på det ena benet, så att hon alltid måste skjuta en brädlapp under för att få honom att stå stadigt; der bordbänken, i hvilken han legat som barn; och längst borta i vrån, vid spiseln, stod pallen, som han slöjdat åt mor då han var liten pys.

Det trängde sig så många underliga minnen på honom då han såg dessa gamla möbler; små obetydliga händelser, som han aldrig förr egnat en tanke, roade det honom nu att erinra sig.

Så kom han till sist att tänka på när han reste från hemmet för tio år sedan.

Han, som så många andra, hörde talas om Amerika, detta förlofvade land, der guldet låg och glänste i solljuset, der man ej behöfde plöja jorden för att skörda tunga dignande ax, der alla

voro lika goda och ingen den andras herre eller dräng. Han greps af en underlig längtan att komma dit.

Torfvan här hemma ansåg han icke längre värd att slösa sin mognande kraft på, den var för hård och styf för honom, och brödet den gaf var groft och hårdt äfven det Nej, han ville ut till det fria rika landet, der väntade honom lyckan; och så drog han å stad med gladt mod och hurtigt sinne.

Men hans förhoppningar gäckades då han satte foten på sin nya fosterjord. Han fann att det kanske kräfdes mer kraft än han egde för att i det främmande landet bryta sig en bana, och han ångrade för första gången att han dragit hit ut der ingen förstod honom, der han uteslutande måste lita på sig sjelf för att ej bli bedragen. Han kände hur krafterna stundom sveko vid det hårda arbetet, men han fick ej låta modet falla om han ville lefva. Och så ansträngde han sig till det yttersta, ty han ville icke dö här, der ingen skulle egna honom en tår till afsked. Småningom vann han seger öfver de största svårigheterna, men då var hans gladaste tid förbi. Lifvet kändes honom som en börda, och han stod ensam midt i detta brokiga vimmel af rastlöst arbetande menniskor, som blott hade ett mål i sigte, sin egen fördel. Det fans ingen som med honom gladdes öfver den seger han tillkämpat sig

eller den lilla skatt han så mödosamt samlat till hopa; men väl viste han att månget afundsamt, girigt öga skulle fästas derpå om han ej sorgfälligt förstod att dölja den. Han hade förut ej haft tid att se sig omkring så noga, men nu såg han hur elände, brott och laster stucko fram sina vidriga hufvuden hvar han gick eller stod, och han ryste vid att så mycket uselt frodades midt ibland så mycket stort, skönt och godt, som han äfven såg. Det var då som han greps af en större längtan än någonsin att återse sitt gamla, kära fosterland, för att i sitt barndomshem få hvila ut en tid i lugn och ro innan kampen begyntes på nytt.

Redan då han återsåg sitt hemlands klippiga kuster klappade hans hjerta hastigare och han kände glädje och lefnadslust inom sig å nyo. Han började nästan tro att lyckan som han sökt kanske dolde sig i någon aflägsen vrå i det föraktade fäderneslandet.

* * *

Det gick underliga sägner i socknen om den återkomne emigranten.

De funnos som mindes när han reste ut vid tjugu år med två tomma händer. Nu berättades det att han fört med sig stora rikedomar, han hade klocka, kedja och ringar af guld och i alla fickor skramlade guldmynt.

Också var Erik Hansson eftersökt, och alla ville tala med honom. När han kom på kyrkbacken om söndagarne, kunde det samlas både gamla och unga omkring honom, och då tog det aldrig slut på frågorna. Men han ville aldrig ge rigtigt besked om alla sina äfventyr, ty han var snål på orden, så att man fick plocka dem ur honom, ett och ett i sänder.

Men mot flickorna var han frispråkig. Dem kunde han fråga om de hade lust att följa honom till Amerika; och det hade de, förstås, ty de viste att der kunde de slippa att träla och arbeta, som här, utan i stället få gå fint klädda och lefva som herrskapsfolk.

Men det var en annan sak också, som gjorde dem möra i mun mot honom.

Det sades att Erik Hansson såg sig om efter en fästmö bland dem.

Man gissade att han skulle bli fast för Edeby-Anna, riksdagsmans dotter, ty hon låg åt honom på alla sätt, och till på köpet hade hon nyss gifvit korgen åt nämdemans Per Olof, fast det varit väl dem emellan i många år. Men Anna var också den som förstod sig på både ett och annat, ty hon hade blifvit påkostad och fått gå i stadsskolan se'n hon läst fram sig för presten. Nu kunde hon vara herrskaplig och skicka sig som en fröken när det skulle så vara.

Det var dagarne efter jul. Ungdomen skulle

ha dansnöje, som vanligt, och Erik Hansson blef ombedd att vara med. Det hade han god lust till, svarade han, och sedan funderade han på hvilken flicka han skulle bjuda.

Han frågade mor sin till råds, och hon var icke sen att svara:

— Du ska' väl bjuda Edeby-Anna, förstås. Hon säger inte nej, utan niger och tackar.

— Jag hade annars tänkt bjuda Karin i Ängtorp; den flickan tycker jag om, menade sonen.

— Bevars gud från eländet, kära barn! Det var också en flicka att bjuda, tyckte gumman hon och slog ifrån sig med begge händerna.

— Hur så då, mor! Karin är både snäll och hygglig, inte annat jag vet, och så är hon den vackraste flickan i socknen, sade Erik.

— Ja, det må vara hur det vill med den saken; jag säger än en gång, jag: bevara dig från eländet, kära barn!

— Men hvarför så, mor? undrade sonen.

— Åh kors, flickan kan nog vara bra, men inte passar hon för dig, du kan allt få likre om du åstundar.

— Likre flicka har jag inte sett, sade sonen och log, som om han ville retas vid mor sin.

— Så ska' du väl styra till åt dig bäst du gitter och bjuda den dig lyster då, fast det är tokigt af dig att inte ta hvad andra håller för likst. Karin, stackare, har inte mer än håre på htufvu-

det, om du skulle bli fast för henne, men Anna ärfver hemmanet, hon, efter föräldrarne, och får kontanta penningar på köpet, som det kanske kunde vara godt för dig att kännas vid.

Erik Hansson satt tyst en lång stund. Det tycktes som om modrens sista ord väckt honom till besinning och rört en känslig sträng inom honom. När han slutligen reste sig upp för att gå ut, sade han:

— Jag skall väl bjuda Anna, efter I så vill, mor.

— Åh, jag viste väl det, jag. Friar du med samma, får du »ja» på stund, så mycket vet jag, tillade Brita-mor småslugt och knuffade sonen varligt i sidan med armbågen.

Det var hos fjerdingsmannens som gillet skulle stå. Ur den stora salen i hans nybyggda tvåvåningshus buros möblerna ut på lördagsqvällen. Ljus tändes långs väggarna och i den lilla kronan i taket. I ett hörn af rummet hade spelmännen sin plats och i två smårum bredvid salen stodo bålar med sirapsglögg, som gästerna först skulle trakteras med; sedan vankades toddy, punsch och vin.

Derute låg det hvita snötäcket öfver marken. Det glänste i månljuset som silfver, och den höga, mörka furuskogen famnade hela den stora slätten, öfver hvilken stjernhimlen hvälfde sig gnistrande och klar. Det ena paret efter det andra nalkades

byn der gillet skulle hållas. Det skrattades och pratades ute på vägarne, skrattet lät hemskt på afstånd, men det blef i hast tyst, när första flocken hann fram till grinden och Kalle Modig klef upp på ena stolpen, stälde sig på ett ben, viftade med mössan, gastade »tjo!» så att det skallade i berg och backar, och se'n ramlade på hufvudet ned i snödrifvan bredvid vägen.

När alla slutligen samlades utanför gillestugan, blef det ett helsande och ett tackande, ett pratande och ett skrattande, som aldrig ville taga slut.

— Se, go' qväll på dig, Stina lilla! Är du här för att skaffa dig fästman? sade Kalle i Brotorp till en af flickorna.

— Qväll igen och tack för sist, Kalle! Fästman ska' jag ha, men inte blir det du, mente hon tro på.

— Vi finge se det, om jag fria' till dig fram i natt.

— Åh, tok den, som låter lura sig att ta dig i natt, när det är så klart månsken, tyckte Stina hon.

Och Kalle fick aldrig säga ett ord mer, så mycket skrattades det rundt omkring honom, under det en och hvar drog sig åt trappan och gick in i förstugan.

Sedan gossarne hjelpt flickorna af med ytterplaggen och man samlats i stora salen, stämde spelmännen fiolerna, och par efter par marsche-

rade in i smårummen med musiken i spetsen. Der helsade värdarne gästerna välkomna med handslag.

Och så drack hvar och en sin flicka till, och glasen tömdes i botten. Men Anders i Kulltorp och Elsa i Wiby fingo endast ett glas till sammans de.

— Vänta Elsa, jag ska' komma med glas på stund, sa' pigan som passade upp.

— Det gör sak samma, eller hur Elsa? sa' Anders och slog armen om flickan, vi två ha supit ur samma kopp förr en gång. Skål på dig!

Och så drack hon först helt litet af bränvinsglöggen och grinade:

— Det är starkt, känner jag!

— Åh, smaka på ett tag till, det är sötare på bottnen! mente han.

Och som Elsa tyckte om det söta, drack hon i botten och torkade sig om munnen med snytnäsduken, som hon höll i hand, och se'n gjorde Anders påfyllning för egen räkning.

— Hejsan pojkar, hör i polkalåten! skrek nu en dräng och fick flickan sin om lifvet och så bar det ut med det ena paret efter det andra. Och ju längre det led med första dansen, dess fortare gick det; flickorna kände hur hjertat slog lika hastigt som spelmännen nickade takten. Dammet stod i tak, kinderna glödde och lågorna på ljusen fläktade.

Nils i Kolstugan gjorde skutt så långa, att flickan hans hisnade när han lyfte upp henne från golfvet och snurrade rundt med henne så hastigt, att hon måste blunda för att vara säker på att hon icke dansade i taket.

När första dansen var slut, kom Erik Hansson och Anna, riksdagsmans dotter.

Hon var klädd som om hon tänkte stå brud med samma, och han hade frack och handskar. De tarfligare flickorna slöto sig till sammans och undrade på all hennes grannlåt, både veck, rosetter och sidenband, tills hon kom till dem och tog dem i hand alla samman. De förmögnare slogo sig sedan ned bredvid henne och undrade hvem som sytt kläderna och hvilken skomakare som gjort de tunna och trånga skorna med hvassa tår och höga klackar.

Anna svarade på allt och var vänlig mot alla, ty hon ville ej anses för högfärdig. För resten var hon som folket är mest, röd i ögonen och frimodig till humöret. Men en flicka fans det på dansgillet, som var fagrare än de andra, fast hon gick i ylleklädning utan krus i kanterna, och det var Karin i Ängtorp. Hon var lång och smärt till växten, mjuk och smidig i dansen, mild i sitt sätt och glad till lynnet, fast det var något underligt med glädjen ibland, ty när munnen log, sågo hennes stora svarta ögon likväl så allvarliga ut, som om de ville se folk ända in i själen, och det

låg makt i den blicken, ty den som ej var allt för hård till sinnes kunde hon få att göra hvad hon ville, sades det.

Derför var det många som inte tordes se Karin i ögonen när hon log, ty det sades också, att det låg något trolskt i dem som ledde till ofärd.

Föräldrarne hennes berättade sjelfva att flickan varit blåögd, som de, när hon föddes, men några dagar efteråt hade en tatterska med sin svartögda unge kommit in i stugan och gått fram till vaggan der den lilla låg, och så hade hon låtit flickan byta ögon med sitt eget barn. Från den stunden blef hon icke lik andra menniskor, hon såg och hörde så mycket ibland, som var obegripligt och underligt.

I dag var det nämdemans Per Olof som bjudit henne till gillet, mest emedan han viste att det fans ingen, som Anna, hans förra fästmö, tålde mindre att se än Ängtorp-Karin, fastän hon annars var allmänt omtyckt bland ungdomen.

Per var en lång och ståtlig karl, men häftig till humöret. Han tålde ingen öfver sig, den skulle qväsas, menade han.

Nu var det Erik Hansson han ville åt, ty han hatade honom derför, att hela socknen sade, att Anna gifvit honom korgen för Eriks skull.

Han sökte genast upp sin ovän i ett af smårummen när alla voro samlade der inne, gick fram till honom och sade högt, liksom på skämt, i det han pekade på hans frack:

— Hör du, Erik, är det så mycket folk i Amerika nu för tiden, så att inte rockarne räcka till åt alla?

Det blef tyst, alla kände Per Olof, och nu undrades hvad svar Erik skulle ge.

Han bara drog på munnen litet, strök sig med handen om hakskägget och sade:

— Räcker inte rockarne till åt alla, så räcker vettet till desto mer!

Så var det en munvig dräng, som aldrig var rädd af sig och han fortsatte i det samma:

— Och ovett räcker till åt dig, Per Olof, hvart du kommer!

Nu undra' alla hvad Per Olof skulle ta' till med för slag.

— Jag har så godt vett, som du, tyckte han och såg Erik i ögonen.

— Den som bästa vettet har, han tiger här, så blir det minst bråk af, sade Erik och gick.

— Jag tror det var du, Per Olof, som blef kort i rocken * till sist, tyckte drängen och skrattade.

— Det var till dig han sa' det sista och inte till mig, mente Per Olof tro på.

— Jaså, då tiger jag strax och ger dig sista ordet, sa' drängen.

Nu blef Per Olof tyst och slog sig ned vid ett bord der det spelades knack.

---

* »Kort i rocken», talesätt — liktydigt med att ej rå på en annan.

— Hur hög är beten? frågade han.

— En och femti svarades.

— Och högt i taket, * så går jag med. Förr blir det inte lif i spelet! — —

Erik hade gått ut i danssalen till flickorna. Han såg sig om ibland dem, och när han fick syn på Karin, der hon satt i ett hörn, gick han till henne och slog sig ned bredvid henne.

— Go' qväll, Karin, det var roligt att få se dig här, sade han.

Hon rodnade litet då han tog hennes hand.

— Ja, jag är så glad att jag fick komma hit, svarade hon.

— Åh, det var nog många som ville ha dig med, så inte behöfde du sitta hemma för den orsaken, sade han.

— Mor var inte riktigt kry i morse, så jag trodde inte jag skulle komma hit om jag än ville aldrig så gerna, men så blef hon bättre.

— Ja, du har nog inte så godt der hemma ibland, har jag hört sägas.

— Åh, det går just ingen nöd på mig, sade hon och log.

— Har du aldrig funderat på att ta' tjenst borta? frågade han.

— Jag tjenar nog bäst far och mor, när ingen annan fins som vill göra det, svarade hon.

Han såg på henne en stund och fortfor:

* Spelterm.

— Tänker du då inte en smul på dig sjelf, Karin?

— Åhjo, jag tänker att det är godt så länge jag får ha helsan och orkar arbeta, för någon skall göra det också.

Han tryckte hennes hand.

— Jag trodde annars, att du tänkte på att skaffa dig en fästman, som andra flickor bruka, hviskade han i det samma liksom på skämt.

Hon såg på honom, så att han kände hur han rodnade, men han fortsatte i samma ton som förut:

— Kanske du redan har fästman fast ingen vet om det?

— Kanske det, svarade hon, skrattande; men hvem skulle det vara, tror Erik?

— Inte vet jag hvem du håller kär, hviskade han.

Nu rodnade hon litet och ville resa sig.

— Här är så varmt inne; ska' vi inte gå ut i förstugan, afbröt hon.

Han följde henne dit ut. Der stodo flickorna i en stor ring och pratade tok.

Senare på natten kom Per Olof in i dans-salen. Han hade haft otur i spelet och förlorat ganska mycket. I förargelsen hade han druckit mer än eljes, och spriten steg honom åt hufvudet, kände han. Det retade honom nu att se alla glada, då han sjelf var vid dåligt lynne, eftersom

han blott rönt förtret hela qvällen. Men så kom han i håg att han bjudit Ängtorp-Karin hit i qväll och såg sig omkring efter henne. När han till sist blef varse henne, fick han lust att gå bort och dansa med henne. Han trängde sig fram till det ställe der hon stod, men när han kom närmare, fick han se att Erik Hansson stod bredvid henne och att båda skrattade och pratade. Då gick han ej längre, men han knöt händerna och kände ett ögonblick hur hjertat krympte samman, så att han hade svårt att andas.

Men så fick han se Anna sitta midt emot sig, alldeles ensam, och det gjorde honom godt, tyckte han.

Han gick rakt öfver golfvet fram till henne. Sedan han helsat, sade han:

— Du måtte inte ha för roligt i qväll, Anna; det syns då på dig.

— Tycker du det, jag tror du har det ledsammare än jag, sade hon, skrattande.

— Hur så? frågade han.

— Jo, det ser så ut, efter du hellre går till mig än till Ängtorp-Karin, svarade hon retsamt.

— Jag tyckte du satt här så ensam, hånade han.

— Ja, det var snällt af dig att du kom och gjorde mig sällskap. Men sätt dig, här är god plats! fortfor hon och makade åt sig på bänken.

— Gu' vet om jag törs, för Erik Hansson kunde tycka det illa vara, svarade han.

— Ja, jag vet att du är rädd för honom. Du vågade dig inte fram till Karin nyss, derför att han stod och pratade vid henne, sade hon.

— Jag trodde inte det skulle reta dig att han talade vid henne, annars hade jag nog gått fram, svarade han och såg på henne med halft slutna ögon.

Inte bryr jag mig om det, må du tro, sade hon muntert. Men jag tycker det är synd om dig, Per Olof, att han också skall ta din nya fästmö ifrån dig, och derför tror jag knappt jag skulle ha hjerta att säga nej, ifall du friade till mig än en gång, fortfor hon.

— Det var snällt af dig det, — svarade han och reste sig tvärt. Nu gick han bort till Karin, som Erik lemnat ensam en stund, och bjöd upp henne till dans.

— Erik Hansson skall dansa den här dansen med mig, men den nästa skall jag dansa med dig om du vill, svarade Karin.

— Erik Hansson, sade han retad, han har ju dansat med dig hela qvällen, skall du nu inte kunna dansa med mig, när jag ber dig.

— Blif inte ond, Per Olof, men jag kan ju ej, när jag lofvat att dansa med honom den här gången, sade hon och såg på honom.

— Kan du gå med mig ut ett slag då, så

får jag tala ett par ord vid dig om något. Här inne vill jag ej säga det.

Hon följde honom, och då de kommo ut i förstugan, tog han hennes hand och ledde henne in i afklädningsrummet, der de kunde få vara ostörda. Det brann endast en liten lampa vid den öppna dörren, så att rummet var nästan mörkt.

Han drog henne bort mot en soffa som stod i ett hörn och slog armen om henne.

— Karin, du måste dansa denna dans med mig, sade han häftigt.

Hon sökte göra sig lös.

— Nej, jag kan icke, svarade hon.

Han satte sig och drog henne ned i sitt knä.

— Förstår du inte att jag har dig kär, och att jag derför icke tål att han — —

— Du har druckit för mycket, afbröt hon. Släpp mig, du gör mig illa!

— Nej, jag släpper dig aldrig, sade han flämtande och sökte kyssa henne.

Hon vände bort hufvudet.

— Släpp mig, annars ropar jag, hotade hon.

— Om du vill, gå vi till presten i morgon, tror du mig då! brast han ut.

— Jag vill ej, svarade hon tvärt.

— Då har du honom kär! fortfor han vildt.

— Mer än dig! svarade hon trotsigt.

Han sprang upp och slängde henne våldsamt

ifrån sig. Hon föll omkull på golfvet och gaf till ett lätt skri, som om hon stött sig.

Han ville springa ut, men hejdades i dörren af Erik Hansson.

— Hvarför slog du flickan? frågade han hotande och stälde sig i vägen för honom.

Per svarade ej, men sprang några steg tillbaka och drog raskt sin slidknif. Den blixtrade ett ögonblick mot det svaga ljusskenet, så att Erik hann vika åt sidan. Men han hejdades mot dörrposten och fick hugget i axeln, der knifven halkade mot nyckelbenet och skar upp ett stycke af fracken. Innan Per hann gifva ett nytt hugg, hade Erik fält honom till golfvet med ett knytnäfslag. Han ämnade ytterligare ge honom en spark, men hejdades af Karin, som skyndat fram.

— Akta honom! bad hon och slog armarne omkring Erik.

— Han aktade icke mig — men det gör sak samma — låt oss gå, Karin!

— Jesus, du blöder, han har skurit dig! brast hon ut.

— Det betyder ingenting. Hjelp mig att lägga näsduken öfver, om du kan, sade han lugnt och kastade af sig fracken.

Hon skälfde i hvarje led när hon vek näsduken fyrdubbel mot sitt knä och lade den på såret.

Han tog åter fracken på sig.

— Om du nu vill, så följer jag dig hem, Karin! återtog han.

— Ja, ja! svarade hon och ryckte till sig sina ytterplagg.

Han tog hennes arm, sedan äfven han fått på sig öfverrocken. Då kände han hur hennes kropp skakade.

— Är du rädd? frågade han och log.

— Ja, jag är rädd att han icke skall komma sig, sade hon med en blick på Per Olof, som fortfarande låg sanslös på golfvet.

Denna tanke förlamade hennes återstående kraft, så att hon knappt mäktade hålla sig uppe.

— Med honom är det ingen fara, svarade Erik. Kom så gå vi innan han vaknar upp.

Hon kände sig lugnare till sinnes och följde honom.

Då de kommo ut, ljöd dansmusiken och bullret af de dansandes steg i deras öron ett långt stycke på väg.

När de voro framme vid torpet, der hon var hemma, sade han i det han fattade hennes händer.

— Jag hade tänkt att bjuda dig till dansen i qväll och jag ångrar nu att jag ej gjorde så, ty jag håller dig kär, Karin, det har jag fått visshet om nu. Kan du hålla af mig tillbaka? frågade han.

Hon såg upp mot honom.

Månskenet föll klart på hennes ansigte och gaf hennes sällsamma svarta ögon en strålande glans Jag har länge hållit dig kär, Erik hviskade hon.

Han tryckte henne intill sig och kysste henne. Derefter bjöd han henne god natt och återvände till gillestugan.

När han kom dit stodo alla omkring Per Olof, som åter vaknat till lif och satt i en soffa.

Erik gick fram och bad att få tala vid honom.

Per reste sig motvilligt och följde.

Då de kommo i enrum frågade han kärft:

— Hvad vill du mig?

— Jag vill fråga dig hvarför du bär hat till mig. Är det för Annas skull? Henne aktar jag icke stort.

— Du lägger dig i så mycket som inte angår dig, men mig skall du ej rå på, om jag också skall göra mig olycklig på dig. Kom ihåg det! svarade han.

— Inte skrämmer du mig, Per Olof, värre folk har jag handskats med, och är det för Karins skull du är hämdlysten, så se dig noga före, ty hon är nu min! Och kom i håg att jag kan göra dig olycklig hvad stund jag vill, sedan du märkt mig med din knif. Men tvingar du mig ej, vill jag låta det vara glömdt och räcka dig handen.

— Karin må du ha, jag är glad att slippa henne, när jag tänker mig om. Det är emellertid för hennes skull du bär märke efter min knif, och mer står dig åter för hennes skull — om inte just från mig så — sade han hånfullt, utan att fullborda meningen.

— Dumt skrock fäster jag ingen vigt vid, sade Erik. Vill du fred så slå till, hvarom icke så — tillade han trotsigt.

Per fattade motvilligt hans hand.

— Var inte rädd för mig, men gå mig heller inte i vägen vidare! sade han.

Blodet sprang Erik åt hufvudet vid detta förnyade hot, men han teg och tryckte endast Pers hand så att denne bleknade af smärta.

— Se sjelf till att våra vägar icke mötas vidare, om du så vill, svarade han och gick.

Det var ingen som ville fortsätta dansen längre. Per Olof följde Anna hem.

— Hvad ville Erik Hansson dig? frågade hon, då de kommo ett stycke på väg.

— Han ville säga mig att han icke aktade dig stort, svarade han. Hon kände hur det stack till inom henne, så att hon ett ögonblick skälfde som af skräck. Men i nästa ögonblick skrattade hon.

— Han sade väl också att Karin icke aktade dig stort, inföll hon.

Per teg, men när de kommo till hennes hem

och han bjöd henne farväl, frågade han som på skämt:

— Mins du hvad du sade en gång i natt.

— Nog mins jag det alltid, svarade hon och skrattade å ånyo.

— Var det allvar? frågade han tvekande.

— Var det inte, kan det ju må hända bli så, svarade hon. Dermed tog hon god natt af honom helt tvärt. När hon kom in till sig, slet hon klädningen af sig och kastade sig på sängen med ansigtet i kuddarne. Hon föll i en vild, våldsam gråt, sprang efter en stund upp, satte sig vid fönstret och tryckte pannan så hårdt mot den isiga rutan att det sköra glaset gick i stycken. Nu blef hon plötsligt lugnare, tände ljus och gick till sängs, sedan hon stoppat en sjal i den trasiga fönsterrutan.

* * *

Det var åter vår. Snön smälte, isarne lika så, och emigrantagenterna tillkännagåfvo att oceanångarne åter gjorde snabba, regelmessiga turer mellan Sverge och Amerika.

Utvandringslusten hade gripit omkring sig och hemsökte landtbefolkningen som en smittosam sjukdom. Ungt tjenstefolk af båda könen greps af ett okufligt begär att fresta lyckan i det främmande landet. Det gälde blott att skaffa sig respengar, se'n vore lyckan gjord.

Och många reste och funno lyckan der ute, den skattades icke der som här, i kronor och ören af silfver, utan i dollars af guld.

Men andra funno den icke, och de ledo elände och nöd, tills de antingen dukade under för frestelser för att försmäkta i fängelser, öka sjelfmördarnes antal, eller kraftlösa af sjukdom och svält sluta sitt lif på en afskrädeshög i någon af Amerikas stora städer.

Erik Hansson hade trolofvat sig med Karin, fastän hans mor i början alls icke velat gå in på att få en fattig torparedotter till sonhustru. Men flickan steg i hennes ynnest så småningom, synnerligast när Erik en dag kom hem och berättade att han sökt öfvertala henne att följa sig till Amerika, men att hon ej kunnat besluta sig härför, utan i stället bedt honom stanna qvar i hemorten.

Ja se, kan hon få dig qvar här hemma, så är flickan dugtig, och jag skall välsigna henne så länge jag lefver, sade gumman.

Men Erik Hansson stod fast i sitt beslut att återvända till sitt nya fädernesland. Han ville nu skörda frukterna af sitt långvariga vistande der ute, der han slösat bort sin bästa kraft utan att ha kommit stort långt. Hans erfarenhet af lifvet skulle komma honom bäst till godo der ute, sade han. Men han hade också beslutit sig för att ej resa förr än han finge sin mor och fästmö,

eller åtminstone den senare, med sig till det nya hemmet.

Han beslöt derföre att i tid få saken afgjord, och tog derför Karin med sig hem en söndag efter predikans slut i kyrkan.

Sedan man ätit middag, började han sin underhandling:

— Tycker du inte att vi ska' hålla bröllop snart, Karin lilla, så att jag kan få resa dit ut och rusta om det nya hemmet, tills du och mor hinna komma efter fram på sommaren? började han försigtigt.

— Kära mitt barn, tänk aldrig att jag kommer ut ur stugan, vidare än till kyrkan någon söndag, om gud ger mig helsan, menade Brita-mor, tvärt afbrytande; och jag tycker att I två kunde gerna stanna qvar hos mig den tid som står mig åter, fortfor hon och förde förklädessnibben till ögonen.

— Jag vill alls inte till Amerika, det vet Erik, sade Karin skyggt och såg upp mot sin fästman.

— Åh, du följer nog med hellre än sitta gräsenka här hemma efter bröllopet, sade Erik skrattande för att ge samtalet en muntrare ton.

— Så god kunde hon vara att hon blefve qvar hos mig, i fall du retas vid henne längre, tyckte Brita-mor och smekte Karins hand.

— Det gör du nog inte, Karin min, eller hur? sade Erik och drog henne intill sig.

— Jag tror inte jag skulle lefva länge om jag komme dit ut, det känner jag, sade Karin sakta och sökte hålla till baka tårarne, som ville fram.

Brita-mor gaf henne en uppmuntrande blick.

— Hvarför så? Derute lefver man godt, må du tro, sade Erik.

— Jag är nöjd med som jag har det här hemma, det har aldrig gått någon nöd på mig, svarade hon. Det käns så underligt när jag tänker på att resa ifrån allt som jag håller kärt se'n barndomen. Stugan har hyst mig, skogen har värmt mig, åkern har födt mig, och så göra de nog äfven framdeles. Och i kyrkogården får jag ju sedan ro, fortfor hon sakta och fäste på honom sina mörka sorgsna ögon.

Brita-mor grät.

— Det är rätt, kära barn. Om vi lefva och få ha helsan, ska vi hoppas på att få ro der alle sammans till slut; och hvad har en då för att en har rest? Aldrig en smul mer än att en ska' gå och vara ängslig för lifvet ute på sjön, och se'n komma i land och vara ängslig för att en inte kan få vända om hem igen.

Erik suckade, och det blef tyst i stugan en lång stund.

— Nog kan det qvitta lika, hvar en är, bara en reder sig och är nöjd, sade hán till slut.

— Ja, nog reder du dig här, der många ha redt sig före dig, och är du inte nöjd med *oss* båda, så ska' du väl resa i guds namn och reda dig så godt du kan ensam, jag vet ingen annan råd, sade gumman.

Erik smålog.

— Aldrig kunde jag tro att qvinfolk skulle vara så svåra att råka ut för, då hade jag nog aktat mig för dem, sade han skämtsamt.

— Ja, men nu är du fast för dem likväl, och derför gör du bäst i att stanna qvar hos oss, sade Brita-mor i samma ton.

Han såg på Karin.

— Ja, inte blir det resa af för mig ensam, sade han.

Hon lutade sig intill honom. Han böjde sig ned öfver henne och kysste henne.

Då fräste det till i spisen.

Brita-mor for upp.

— Kaffepannan kokar öfver! Det var då ett elände värre än allt annat, sade hon.

Historien om Pelle Boqvists mesost,

eller

»En god vara talar icke alltid för sig sjelf».

Pelle Boqvist var en trind och treflig landtjunkare, men på samma gång en sådan der beskedlig stackare, som inte hade »ruff» i sig för två styfver. Derför misslyckades han i mycket af hvad han företog sig.

Först slog han sig på fårafvel, och vann erkännande att hafva förbättrat några racer, men Pelle var allt för blygsam att göra affär af saken, och så blef företaget ruinerande för honom.

Se'n tänkte han kläcka ut kycklingar, efter en alldeles ny, originel metod, men snart fann

han att de kycklingar som framkläcktes voro dödfödda, och så blef idén det äfven.

Men Pelle förtviflade icke. Han ansåg, att hvarje menniska hade en uppgift att fylla i lifvet, och att den som misslyckats i fårafvel och att kläcka ut kycklingar, vore bestämd till något annat.

Så slog han sig på att göra mesost, och yckades fullständigt.

Det fans i Pelles hemort några amatörer af denna vara, som påstodo, att något delikatare i mesostväg än hans tillverkning hade de aldrig känt. Efter denna uppmuntran beslöt Pelle att egna sig helt åt detta patriotiska företag, som så väl öfverensstämde med hans lynne.

Han gjorde ohyggligt med mesost, men den rönte olyckligtvis ingen efterfrågan i marknaden.

Då beklagade han sig för en af amatörerna, en gammal lustig major, som svurit på att Pelle skulle bli rik karl på sin mesostaffär.

— Hva' säger herrn för slag, blir herrn inte af med osten, utbrast majoren. Det måtte vara ert eget fel. Varan är ta mig tusan famos, ypperlig, utsökt, magnifik — *mag-ni-fik!* Har herrn gjort som jag sagt? Har herrn skrifvit till Cadier och Davidson om saken?

— Ja, det har jag, och de ha svarat, att ingen menniska bryr sig om min mesost, jämrade sig Pelle.

— Ingen menniska; hvad är det för prat —

är inte *jag* menniska, hvafalls? röt majoren. Osten är präktig, har jag sagt!... I morgon reser jag till Stockholm på några dagar — följ med och tag hela ert lager med er! — Jag skall hjepa er att bli af med det — och visa de der herrarne att jag är menniska, ge sig f-n på det, herre!

Pelle gjorde ingen invändning, utan for hem och packade in sin mesost.

Följande dag sutto majoren och han i en jernvägskupé på väg till hufvudstaden.

Då de kommo fram, fick Pelle följande instruktion af sin beskyddare.

— Nu ska herrn genast sätta hela sta'n i uppror, förstår herrn!

Pelle bleknade och såg bekymrad ut.

Majoren fortsatte:

— Var inte rädd, herre, fast ni gör mesost! Annonsera om den i tidningarne först och främst. — Kläm till med fetstilar, det retar aptiten! — Värfva ett kompani dagdrifvare att efterfråga er vara i alla bodar, och bjud sedan ut den! — Jag skall göra hvad jag kan för att hjelpa er, se'n vore det väl tusan, om inte er präktiga mesost skulle få afgång och ni bli rik karl på affären, som jag alltid sagt.

Pelle lydde punktligt befallningen. Under tre hela dagar rönte hans vara den mest lifliga efterfrågan och i tidningarne lästes med fetstil:

Pelle Boqvists mesost

till salu hos de flesta delikatess- och matvaruhandlare.

Verkan uteblef ej.

Alla Stockholms delikatess- och matvaruhandlare funderade snart på ingenting annat, än att tillfredsställa allmänhetens hunger efter Pelle Boqvists mesost.

Majoren var ej häller overksam.

Han åt under hela sin Stockholmssejour på värdshus.

Ena dagen på Rydberg, andra dagen på Kung Karl, den tredje på Hasselbackeu, och så vidare — alltid tillsammans med vänner och bekanta.

Det var på dessa ställen han arbetade för Pelle på ett lika originelt som kraftigt sätt.

Så fort han hunnit mönstra smörgåsbordet, röt han:

— Vaktmästare! Här fattas *Boqvistens mesost.* Hvarför fins inte det?

— Han fick det vanliga svaret af den bugande ganymeden:

— Jag skall höra efter.

Och sedan:

— Det fins inte!

— Hvad för slag, fins det inte, röt majoren åter. Hvad vill det säga? — Hör efter en gång till!

— Jag försäkrar, att det inte fins, vågade den rutinerade garçonen bugande försäkra, i det ett öfverlägset småleende krusade hans läppar.

— Hör efter, säger jag! kommenderade majoren. Marsch!

— Satans landsortsbracka! mumlade kyparen och linkade ut på sina platta fötter.

Vännerna se på majoren.

— Säg oss, bästa bror, hvad är det för en märkvärdig sorts ost du bråkar om? fråga de.

— *Boqvistens mesost*, vet jag. Det är något som vi måste ha om jag också skall ta särskild portion. Men för tusan, vi glömma supen. Skål mina herrar!

Och på gammalt vis tömmer majoren sitt glas i botten.

Vaktmästaren återkommer.

— Nå har herrn nu skaffat hvad jag begärde? frågade majoren.

— Jag har hört efter med källarmästaren och han säger att det *fins inte!* svarar mathemtaren tvärsäkert.

Majoren blir ursinnig. Vännerna småle och öfriga gäster bli uppmärksamma.

— Hur tusan *kan* källarmästaren svara, att Pelle Boqvists mesost inte fins, *den skall finnas*, annars är det bäst att genast slå igen butiken. *Ingen menniska* äter middag här, om inte det fins Boqvistens mesost att få. Hvar är källar-

mästaren? Hälsa från major X., och fråga om han låter tala vid sig! — Men låt oss först se matsedeln!

— Din mesost måste vara någonting riktigt rart, det skulle vara ett nöje att få smaka läckerheten, säga vännerna.

— Åh, den är delikat. Men jag skall säga er en sak: det är förbaskadt svårt att anskaffa den, man ordentligt slåss om den, sägs det. Här tycker jag likväl, att man borde ha anspråk på att kunna få den, eller hur?

— Det tycks så, säga vännerna litet smått förargade och taga plats vid ett bord.

Efter en stund kommer källarmästaren sjelf och går fram till sin bråkige gäst.

— Herr majoren har önskat tala med mig, säger han artigt.

— Ja, förlåt min bäste herr källarmästare! Det är så; vaktmästaren här har sagt mig, att det inte fins litet Boqvistens mesost att få, fast man särskildt begär det. Hur hänger det ihop med den saken? frågar majoren, med skalken i ögonen.

— Förlåt, men jag har aldrig hört talas om den sortens mesost förr, svarar källarmästaren.

— Så, det var f-n! säger majoren och ser förvånad ut. Inte hört talas om *Boqvistens mesost*, som hvarenda menniska känner till. Fråga blott mina vänner här, ryttmästaren A., baron

C., eller hvilken annan som hälst. Herr källarmästaren behagar skämta, icke sant?

— Visst inte, herr major. Den der mesosten måste vara en alldeles ny läckerhet.

— Åhnej, jag har ätit af den i snart ett halft år och det annonseras om den i tidningarne för hvarje dag har jag sett. Man ledsnar aldrig på den, den är magnifik; pikant smak, med ett ord, förbannadt delikat! Jag råder herr källarmästaren att skaffa sig den med snaraste.

Källarmästaren småler på det artigaste.

— När herr majoren härnäst gör mig den äran, skall mesosten icke saknas på matsedeln, säger han bugande och går.

Majoren ler förnöjd och talar sedan i förtroende om historien i sin helhet för vännerna. — —

När Pelle sedan bjöd ut sin vara, fick den en strykande afgång.

Nu hinner han ej »att effektuera ingående ordres», som det heter på köpmansspråket. Detta är orsaken hvarför hans mesost för närvarande är så godt som omöjlig att få köpa.

Men om vi lugna oss litet, kunna vi alla få vårt lystmäte, ty han ämnar utvidga sin verksamhet, och då går törhända majorens spådom i fullbordan, så att han till slut »blir rik karl på affären».

Kärlekshandel.

Amerikansk historia.

De amerikanska flickorna äro i allmänhet betydligt sjelfständigare och handlingskraftigare än deras älskvärda systrar öster om atlanten.

Molly Patkins var en sådan flicka och dessutom i besittning af den energi, som är så karaktäristisk för flertalet af den stora republikens döttrar.

Hennes toalett var ytterst enkel, men det oaktadt preglad af solidité, elegans och en viss extravagans.

Ena gången var det ett massivt guldarmband, imiterande i miniatyr en ankarketting af gröfsta kaliber, andra gången en diamant, så stor som

en tumände, och placerad i ett omotiveradt bjert lysande litet uppslag å klädningen som tilldrog sig uppmärksamhet. Och dylika smycken hade Molly råd att bestå sig, ty hennes pappa var egare till ett af de magnifikaste palatsen vid Drexel Boulevard i Chicago, en gata som närmast är att förlikna vid den förnämsta boulevarden i Paris, samt dessutom en ansenlig lunta aktier och obligationer, förvarade i ett präktigt kassaskåp i husets källare.

Mollys pappa var en karl som vi efter vår svenska uppfattning skulle kalla ett stort original, emedan han förutom sina obligationer och sitt palats egde mycket ursprungligt qvar från den tid då han hyrde ut cabs och sjelf under många år, natt och dag, satt på kuskbocken.

När dottern derför en dag kom in till gubben, der han satt och stafvade igenom kursnoteringarne i en af morgontidningarne, spratt han till och rusade upp från stolen.

— Syd- eller Vestsidan, sir? snörflade han och bugade sig som en elefant.

— Sydsidan, 73:dje gatan, gamle krubbitare!

— Allright, var så god och sitt upp!

Nu gaf dottern till ett muntert skratt.

— God morgon, gamle Pall, sade hon och slog armarne om sin far.

— Hva, hva in i Nebraska vill det här säga? Skäms du inte att drifva med far din, jänta.

Akta dig! Tror du kanske att gamle Pall är nå'n circusclown? Pass för det! Han har silkeshand om det *så* ska vara, men björnram om de kommer an på de' — —

— Nej, ä' de möjligt!

— Ja, var lugn för det! Hvad vill du nu egenteligen?

— Hvad jag vill, jo, ser du, pappa, jag vill *gifta* mig! sade Molly.

M:r Patkins fixerade sin dotter och syntes inte alls öfverraskad.

— Jaså, va' det bara det du tänkte säga. Och så kommer du och rubbar hela tankegången för mig. Nu vet jag inte ett dugg hvar jag är hemma, sade gubben och återtog sin tidning.

— Åhnej, du, det är allt en sak till jag tänkte prata med dig om. Jag vill ha klart för mig om du är med på den der affären, gamle Pall, sade Molly.

— Om, jag ä med? Hä, de' var en fråga! Om jag ä — —? Har jag nån'sin lagt mig i dina mojenger, hvasa?

— Här ska du få se, farsgubbe lilla, sade Molly intresserad, tog upp en fotografi ur fickan, och höll den framför näsan på sin far. Ä' han inte stilish, kanske?

Gubben koxade ett ögonblick på föremålet och så sa' han:

— Ta bort babian'!

— Fy då! Det är den vackraste karl'n i Chicago, ska jag säga.

— Åja, ser ut att vara en tocken der spelevinker som jäntorna bli tosiga i. Hva' ä' hans karaktär?

— Det vet jag inte!

— Hva' heter karl'n, vet du det då? frågade gubben.

— Ja, det vet jag. Jag träffa' på'n i Green & Bro:s fotografiskåp vid Michigan Ave, och tänkte gå förbi'n sen jag sett honom ett par gånger. Men så... I går gick jag upp på ateliern och fråga' hvem han var. Hans namn och adress fanns i beställningsboken. Han heter *Charles Wilkins* och bor på sydsidan.

— Allright, kör då till sydsidan och titta på'n. Det är mitt råd, sa' gubben Pall.

— Du är således med om'et pappa? Tack, tack! Låt mig pussa dig för det!

— Ah, se så! Langa hit fytografi'n ett slag, så skrifver jag på så jag mins det! — — Så der ja. Slit'n med hälsan!

När Molly fick kortet åter hade gubben prentat några hieroglyfer i synen på föremålet, som vid omsorgsfull granskning kunde tolkas.

AcksePterass
pall PATKinS.

— Tack, far lilla, nu ger jag mig af. Adjö med dig, sade Molly och nickade.

— Vänta! röt gubben.

Och då Molly stannade, sa' han i lugnare ton.

— Pass opp, så han inte ä' nå'n *hvit nigger*, för en så'n vill jag inte ha in i min familia! Och så en annan sak: Ä' han gift, å har svärmor å tocke der så vill jag inte si'n. Annars litar jag på din »influensa», eller hva' de heter.

— Intelligens, heter det! upplyste Molly och sprang ut, hvarefter Mr Patkins återtog sitt studium öfver dagens kursnoteringar.

* * *

När Molly klättrat fyra trappor upp i det hus der M:r Wilkins bodde, fann hon hans kort på en dörr och ringde på.

Det låg nu mycket mer värdighet öfver hennes sätt att skicka sig än nyss hos »gubben».

I nästa ögonblick stod hon framför sitt ideal, en 25-års man, hvilken med ett förnöjdt småleende och under många bugningar bad henne stiga in, hvarefter dörren slöts om dem begge.

— Ni får ursäkta, miss, att här inte är så värst schangtilt i min kyska ungkarlsboning, som jag skulle önskat, sade den unge mannen och sköt fram en stol, den enda som fans i rummet, åt sin gäst. Derefter rullade han fram ett tomfat, som stod i ett hörn, och lutade sig med vårdslös elegans mot dess laggar. Dessa inventarier, jemte

en jernsäng och en gammal sälskinnskoffert utgjorde rummets hela möblering.

Väggarne åter voro dekorerade med ett par lätta engelska sadlar och annan ridattiralj.

Molly såg sig förvånad omkring och fixerade ett ögonblick rummets egare. Han var en ståtlig ung man, som skulle ha kunnat stå modell till en Apollo. Hans drägt var oklanderlig och hans rörelser ytterst eleganta.

— M:r Wilkins, ni är säkert förvånad öfver det besök ni fått mottaga, började Molly i ogenerad ton.

— No miss, det fins ingenting i den här genren som gör mig förlägen. Tro inte det! Jag känner fruntimmerna och väntade mig just nu ett besök. Välkommen lilla sockerhjerta!

Molly rodnade och gjorde en afvisande geste mot den unge mannens närgångenhet.

— Ni väntade ett besök, säger ni, det är då er mor eller syster som...

M:r Wilkins gapskrattade.

— Nej, tänk inte det. Nu sköt ni allt bom så de' passa! Jag väntade naturligtvis *er*, jo jo, men san!

Vid denna underrättelse började Mollys lugn att ge vika.

— *Mig*, utbrast hon och hennes ögon flammade till. Ni känner mig således?

— Inte just det, men ändå så, sade m:r

Wilkins en smula förlägen och ref sig i hufvudet. Derefter makade han sitt tomfat närmare Mollys stol och sade förtroligt:

— Inte ska ni vara generad för mig nu, när ni väl kommit hit! Låt oss i stället prata förstånd och ursäkta att jag går rakt på målet. I sträck, de ä' mina tag de'! ser ni: Ni vill gifta er med mig, hä!...

Molly rodnade och tordes icke se upp.

— Well, inte ä' de så farligt, bara man blir van ve't, återtog den unge mannen. Ni har sett min fotografi och den har tjusat till er, alldeles som den gjort med alla andra flickor! Men ni ä' lite för mer, lite så der giftermåls-religiös och håller styft på lagen och evangelium. Det gör ni rätt i! De ä' inte ondt i det, bara det sker med förstånd! — — Se så, se nu inte så förlägen ut, ni har kanske aldrig varit med om så'nt här förr, ni, fortfor han. Vet ni hvad, det tycker jag om er för. — Lilla sockernos! — Har ni kanske sett mig rida? Det är med det som jag brukar knipa damerna. I S:t Louis förra åre' var de två rika Newyorksjäntor som höllo på mig mot ett par petroleumprissar från Ohio. — — Titta hit, ska ni få se, jag brukar träna mig på det här fatet under vintrarne. Vill ni ha en elegant gentlemana-steaple-chase, så säg inte nej! sade m:r Wilkins och slängde graciöst ena benet öfver fatet.

Molly, som redan återvunnit fattningen och

började finna situationen komisk, brast i skratt och applåderade, när m:r W. med säker hållning satte fatet i galopp.

I nästa ögonblick satt han af sin improviserade häst och reste fatet på ände.

Nu vill ni kanske se mina medaljer? sade han och sprang till sälskinnskofferten som han öppnat. Här har ni hela rukan, tjugoen stycken, fortfor han och stjelpte ut kapplöpningsmedaljerna i Mollys knä, hvarefter han hyfvade den tomma blanksvärtsasken hvari de legat tillbaka i kofferten. Nå, hvad säger ni, miss? frågade han sjelfbelåtet.

— Ni roar mig rätt mycket, m:r Wilkins, sade Molly lugnt och granskade medaljerna.

— Allright, det fägnar mig. Och ni ser ju att jag för min del ingenting har emot att få kalla er min lilla missis. Nå'n gång ska det ändå ske, och om det bara ä' på mig det beror, så säger jag: kyss till! sade jockeyen och klappade Molly under hakan. Men det var rätt, fortfor han i samma vefva, då han såg att Molly reste sig upp: Hur mycket har *gubben* på en slump?

Det blixtrade till i Mollys ögon. I nästa sekund slet hon ett ridspö från väggen och gaf dermed jockeyen ett nyp öfver ryggen:

— Ni tycks ha fått en mycket dålig uppfostran, m:r Wilkins, och det ursäktar ert uppförande mot mig! Men den saken kan hjelpas.

— Ni frågar hur mycket min far eger! — Det vet jag ej på dollarn — men kanske på *millionen!!*

Den stackars jockeyen spärrade upp ögonen och stirrade på Molly.

— Millionen, stammade han, då kan ni omöjligt ha blifvit skickad hit från *Silence & Bro:s* giftermålsbyrå der jag lemnat mitt kort till påseende. Det är så dåliga tider ska jag säga, så att man är tvungen försöka sig med lite af hvarje, sade Wilkins urskuldande.

Molly brast i hjertligt skratt.

— Ni tänkte således sauvera er med ett godt parti. — Då förstår jag alltsammans. Ha, ha, ha! — Men slå nu det der ur hågen och lyssna till *mitt* ärende!

Vi intressera oss för er, min far och jag! Och då jag hade för afsigt att studera er på nära håll, gick jag hit. Ni är en originel karl, icke så litet narraktig och oblyg! *Men jag tycker det oaktadt om er!* Och vill ni antaga en plats hos oss som *kusk*, mot 5,000 dollars om året, så slå till, här är min hand. Det var hvad jag tänkte säga er, sade Molly rodnande.

Jockeyen fattade mekaniskt den framsträckta handen och förde den till sina läppar.

— Ah, ni har goda anlag att bli gentleman, märker jag. Det gläder mig, jag skall sjelf ta er edukation om hand. Sen få vi se hvad som

kan göras af er! I morgon är ni på er plats, eller hur?

— Lita på det, miss!

— Well, här är adressen. Var välkommen, *Charles*, sade Molly nådigt och nickade farväl.

M:r Wilkins följde henne med krökt rygg till dörren.

* * *

Edukationen lyckades. Ett år senare voro Charles och Molly ett par. Bröllopet stod i Paris.

— Förbannadt dumt, sa' gubben Pall när han en dag läste att en millionärs dotter rymt med fadrens kusk, hvarför kunde hon inte *gift* sig med honom som min jänta gjorde!

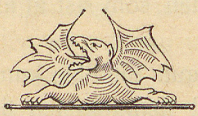

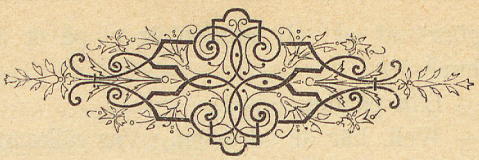

En fyndig äkta man.

Herr Alexander X. hade som ungkarl förvärfvat sig några små ovanor dem han som äkta man visserligen försökte att göra sig qvitt, dock utan att alltid lyckas.

Var han någon gång ute tillsammans med goda vänner, blef han icke så sällan, oaktadt sina goda föresatser, den som sist af alla bröt det glada laget.

Men vid sådana tillfällen kunde han vara fullt säker på att vid hemkomsten finna sin lilla fru vaken, iförd en lätt nattdrägt och sittande i ett mellan tamburen och sängkammaren beläget kabinett, hvilket han alltid måste passera.

Hvilken äkta man har någonsin senterat en dylik älskvärdhet hos sin fru?

Jag känner ingen, som gjort det.

Hr Alexanders panna rynkades alltid vid sådana tillfällen, hur muntert än minnena af den glada aftonen tumlade om i hans hjerna.

— Sitter du uppe; hvarför går du inte och lägger dig som jag bedt så många gånger, var hans vanliga förebråelse.

Då sprang alltid lilla frun upp, slog armarna om hans hals och borrade sitt lockiga hufvud in mellan västen och bonjouren på honom, utstötte genom näsan ett mirakulöst ljud som uttryckte allt: hennes sorg öfver att ha fått sitta ensam; hennes glädje öfver hans hemkomst; en bön om förlåtelse för att hon ej efterkommit mannens önskan; *allt* uttrycktes som sagdt i detta egendomliga: »hmu!» hvarigenom fruarne oftast bli omotståndliga.

Slutet blef alltid detsamma: hr Alexander kände sig afväpnad, kände sig vara en dålig äkta man, som skulle bättra sig till härnäst. Han kände det men sade ingenting. Han kysste blott som vanligt sin lilla fru på pannan under det han med sin högra hand varligt dunkade henne i ryggen, mellan två fjedrar i korsetten. Så gick man till sängs, frun sprittande glad; hr Alexander i ett slags filbunkslynne med strösocker på.

En natt när vår hjelte, efter en dylik glad tillställning, kom hem senare än vanligt, uppspelt och pigg, fann han som alltid lilla frun sittande

i chäslongen med ett handarbete i knät — men nu *insomnad* framför lampan. Hr Alexander log, ögonen började spela; ett ögonblick stod han funderande framför sin fru och så var hans infernaliska plan färdig. Han såg att gardinerna voro omsorgsfullt nerfälda; derpå smög han på tå till dörrarne i rummet, låste en, som ledde till ett angränsande rum, drog regeln från tamburdörren, stälde kabinettsdörren, genom hvilken han nyss kommit in, på glänt, smög åter som en tjuf fram till bordet, tog der lampan och gick med den in i sängkammaren och låste sakta äfven denna dörr. Derpå lade han sig i sängen, sträckte på sig, hostade hårdt och lyssnade. Då hör han efter en stund till sin förtjusning sin lilla fru gripa i låsvredet, naturligtvis utan att dörren gaf med sig.

— Hvem der? ryter herr Alexander med hela kraften af sina lungor.

— Öppna, det är jag, som står här i mörkret, hör han sin äkta hälft utbrista.

— Hvilken »jag?» frågar hr X.

— »Gumman», Alexander lilla, svarar frun.

— Heter inte f—n Alexander! — Har ingen gumma, jag är ungkarl! brister han ut. Hvem är ni? frågar han sedan i mildare ton, alltjemt med förstäld röst.

Han lyss vid nyckelhålet och hör sin fru stamma:

— Min gud! — förlåt! — jag trodde! —

Derpå hör han henne trefva kring i rummet; hör henne skjuta upp dörren till tamburen och famla omkring derute. Efter en stund står hon i förstugan och drar ett andetag af lättnad. Derpå ilar hon först trapporna uppför ända till vinden, så vänder hon om och skyndar utför till dess hon står i portgången. Der sjunker hon ned på ett af trappstegen, och snyftar med ansigtet i händerna. Då hör hon steg i trappan, rusar upp, bländas af ett starkt ljussken och vill gömma sig bakom en dörr. Men hr Alexander har redan märkt henne och drar fram henne från gömstället. Hon ser upp.

— Du! brister hon ut och trycker sig intill honom.

— Hvad vill detta säga, hur kommer det sig att jag finner dig här nu? Jag har förgäfves sökt dig öfverallt i våningen!

Hon skälfver i hvarje lem.

— Låt oss gå upp och jag skall säga dig allt.

Han för henne in i sängkammaren och hon berättar sitt äfventyr.

— Jag måtte ha gått i sömnen, hu! Det var ett förskräckligt uppvaknande, slöt hon.

— Jag vill tro dig, ehuru allt det här låter misstänkt, svarar han. — Men då måste du lofva mig att aldrig, hör du; *aldrig!* sitta uppe och

vänta när jag är ute. Nu ser du hur det kan gå, min kära, lilla Julia, varnade den skalken.

Hon borrade, på vanliga sättet, sitt lockiga hufvud mot hans väst, snyftande ett förtvifladt och ångerfullt: *hmu!* under det han varligt dunkade henne i ryggen med sin högra hand mellan de der fjedrarne i korsetten.

Nu triumferar den bofven, öfver att vara — en fyndig äkta man.

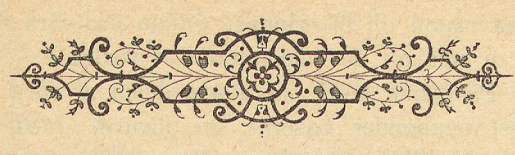

Dekisfigurer vid dagsljus.

Karrikatyrer ur Stockholmslifvet.

I.

»En bekant.»

Fattigdomen är en förbannelse, påstå pessimisterna. Detta påstående är nog sant om alla fattiga vore — pessimister. Men flertalet arma utan hem, arbete eller föda för dagen är optimister och som sådana ofta lyckligare än man tror. Deras lif är som fåglarnas under himlen, de så intet, skära intet upp och församla intet i ladorna — men de existera ändå, ty af medlidande med dem ge vi andra, mera lyckligt lottade, dem ofta en skärf när

vi ha någon till öfverlopps. Sällan äro våra slantar så små att de icke kunna — vexlas.

På denna teori har större delen af våra optimist-vagabonder baserat sin tillvaro. Med den förökade tillgången på vexelmynt har tiggarnes antal förökats. Betlandet har bland dessa vagabonder under senaste tiden utvecklats till en affär, en vetenskap, en konstart, hur man vill kalla det, eller med andra ord till ett *yrke* der vinsten beror på den arbetsskicklighet, energi eller det skarpsinne som dess utöfvare besitta.

Somliga af dem äro verkligen beundransvärda.

Åtminstone beundrar jag skickligheten hos den yrkestiggare som vid ett tillfälle, hvilket jag här vill skildra, förmådde mig att ge sig en allmosa, sedan jag en stund förut med egna ögon sett honom äta hummer och dricka porter till frukost på samma källare der jag samtidigt åt sill och potatis. Ty en sådan karl är mig öfverlägsen. På källaren kom jag att kasta en blick på mannen i förbifarten och beundrade då endast hans väldiga mustascher, samma mustacher på hvilka jag sedermera ögonblickligen kände igen honom när han en timme senare ogeneradt steg in till mig i mitt arbetsrum.

— Förlåt om jag stör, men tillåt mig fråga: är det med hr . . . jag har nöjet tala, började han i kruserlig ton.

— Till er tjenst, svarade jag.

Mannen mönstrade mig ett ögonblick, under hvilken tid jag gjorde honom samma tjenst tillbaka.

Det intryck han gjorde på mig var sväfvande.

Den säkra hållningen, de väldiga mustascherna och hans pigga grå ögon imponerade på mig, men mot det imposanta hos figuren afstack bjert en stor röd näsa samt hans luggslitna, tre tum för korta pantalonger och snäfva sommaröfverrock. Och så denna illistigt vända löskrage och det breda sorgfloret på den solkiga grå hatten. Hvad sörjde han väl? Näsans färg och det svarta floret på hatten gaf intryck af att figuren var den personifierade sorgen i rosenrödt.

Plötsligt afbröts jag i mina tysta reflexioner af mannen, som smålog förtjust och utbrast:

— Hvad ser jag, vi två måtte bestämt ha stött tillsamman förut i Upsala, tror jag! På den tiden var jag en af nationens »seniorer» och blef naturligtvis genast er beskyddare. Ty ni ser ut att vara yngre än jag. Jag beskyddade alltid ungdomarne och introducerade dem på »Gästis», »Taddis» och hos »Gullhönan». Det var en glad tid . . . Apropos, mins ni »Gullhönan?» . . . Inte . . . Hur var det, lade vi inte bort titlarne på en nationszwyck? . . Inte! . . . Men min herre är ju uplänning, icke sant? Jaså, inte det

häller . . . Det var förbannadt kuriöst . . . Kanske vi aldrig träffats i Upsala, när allt kommer omkring, kanske det var här i Stockholm? . . . Hur är det, kände ni kanske Lagerstråle, numera attaché vid beskickningen i Konstantinopel? Det var en glad själ . . . eller X. och von Y.? . . . Jaså inte . . . Ja, då vete f-n hvem som fört oss tillsammans!

Jag begrep omöjligt hvart karlen syftade, men så mycket fick jag klart för mig, att han ville imponera på mig med dessa bekantskaper.

— Min herre, jag känner *er* lika litet som dessa herrar, vi ha aldrig sammanträffat, afbröt jag. Tillåt mig derför att få veta ert ärende.

— Strax, min herre, strax om ni tillåter!... Jaså, ni känner mig således icke, då ber jag att få lemna er mitt kort . . . var så god! Är icke namnet bekant? . . . Inte! . . . Som ni ser har jag varit extra ordinarie tjensteman i kammarkollegium, men så tröttnade jag att gå embetsvägen. Det ligger intet i min natur att krypa för att komma fram, skall jag säga. Jag är radikal, röd öfver hela kroppen, derför slog jag mig på konstnärskap och blef målare. Att börja med gick det bra, jag förtjenade på mina taflor och tog medalj 61 på utställningen i London, så styf karl var jag — på den tiden. Numera lönar det sig icke att försöka vidare. Tiderna äro så dåliga... Lyckligtvis fick jag här om dagen ett bref hvari

jag underrättades om en nära slägtings frånfälle. Jag är den aflidnas lagliga arfvinge. Gumman var icke så tät som jag trodde, 10,000 är allt hvad jag får, men det är just hvad jag behöfver för närvarande, ty jag har aldrig varit så pank som nu. Ni ler, som om ni tviflade. Kanske ni vill se brefvet?

— Nej, bevars, jag vet inte hvad jag . . .

— har med allt det här att göra, vill ni säga. Jo, det skall jag strax förklara. Jag har nämligen kommit hit för att få ett godt råd hur jag skall bete mig för att om ett par dagar kunna vara i Helsingborg och der lyfta pengarna.

— Res med jernväg dit, det är det enklaste!

— Förlåt, ni tycks alldeles ha missförstått mig, eller nämnde jag icke nyss i förtroende (hviskning) att *jag är pank.* Alla resurser äro uttömda och likväl måste jag resa. Hur skall jag nu bete mig?

— Det vet jag inte.

— Inte . . . jo, det fins ett sätt, om ni tillåter mig föreslå det, fortfor karlen i intresserad ton. Skulle *ni* vilja göra mig den tjensten och låna mig respengar på några dagar? . . . Nå, nå, se icke så förbluffad ut . . . om jag icke får hela den summa jag behöfver så är en *tia* i alla fall en god hjelp. Resten får jag försöka skaffa på annat håll . . . Ni tvekar . . . jaså, ni vill inte! Nåja, det är ju er rättighet, *ni känner mig ju*

inte längre. (Suck). (Paus). *En femma* då, det är ju inte så blodigt? . . . Jaså, inte *så litet* en gång. Tillåt mig då fråga: *hur mycket ni skulle vilja hjelpa mig med?*

— Min herre, jag tänker inte hjelpa er med ett öre, det försäkrar jag.

— Inte ... nu skämtar ni. Icke kan ni väl begära att jag skall vandra till fots den långa vägen. Se blott på mina skodon, herre. Jag har inte mer än ett par!

— Min herre! För sista gången, jag ger er ingenting. Har ni förstått, afbröt jag.

— Mycket väl, mycket väl, fortfor vagabonden i orubbligt lugn ton. Då återstår mig ingenting annat än att söka upp en barndomsvän, som lär bo på Ladugårdslandet. Af honom har jag litet *att fordra* sen gammalt. Men det är lång väg dit. (Paus.) *Skulle ni ej åtminstone vilja vara god och låna mig 20 öre — till spårvagnspengar,* så vore jag i alla fall förbunden och hade icke gått hit alldeles förgäfves.

Jag var på god väg att öppna min börs för att bli qvitt karlen, men vid tanken på hummerfrukosten svarade jag i stället:

— Ni har bedt mig om ett råd, jag vill nu ge er det: Åk icke i spårvagn bland populacen, utan uppskjut hällre resan till Ladugårdslandet till dess ni får råd att ta en hyrvagn tur och retur.

— Säger ni det, utbrast grobianen med oförändrad flegma. Skulle ni kanske möjligen vilja låna mig ett par kronor, så tar jag en åkare, efter ni så tycker.

Det var mig en baddare!

— Herre, jag ger er på båten, det gör jag. Men för att en gång bli er qvitt, så säg sjelf: hur mycket *fordrar* ni af mig för att ni skall gå er väg? sade jag, för att i min ordning »drifva» litet med galghumoristen.

— Så mycket ni sjelf behagar att bestämma, jag är en mycket blygsam natur, som ni nog redan torde ha funnit.

— Nå väl, då ger jag er 50 öre.

— Jag tackar.

— Vänta litet. Som ni vet är tid pengar. Ni har nu pratat bort en timme för mig och den tiden är för mig värd lika mycket. Alltså äro vi qvitt. Farväl.

— Om förlåtelse . . .

— Jag hör icke på er.

— Jo, ni måste höra mig. Vår räkning är icke afslutad, ty ni har glömt att ta *min tid* med vid beräkningen af vår uppgörelse.

— Er tid, hvad menar ni?

— Den är minst *dubbelt* så dyrbar.

— Hvad hör jag. Ni som ingenting har att göra, påstår att er tid är dubbelt så dyrbar som min, det går sannerligen för långt.

— Har ni då icke observerat att jag *arbetat* under det jag stått här. Och jag ger er mitt hedersord på att mitt arbete i medeltal inbringar mig minst en krona i timmen förklarade den oförskämde.

Der hade han mig fast. Jag kände mig besegrad och betalade min *skuld*.

Och nu förundrar det mig icke alls att en karl med så grofva inkomster äter hummer till frukost.

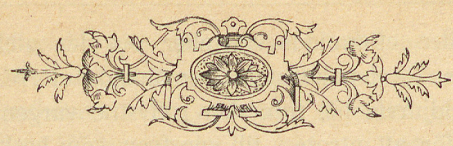

II.

»Bauernfänger.»

De typer bland våra »afsigkomlingar» som jag nu vill presentera för läsaren äro ytterligare ett bevis på att samhällets afväpnade invalider ofta utveckla ganska mycket skarpsinne för att kunna bestå i kampen för tillvaron.

Att lefva af sitt arbete, eller på sina räntor är icke så stor konst. Det är det civiliserade husdjurets lif; från oxen som för hvarje dag går under oket för de hötappar han får, till den lättjefulle katten som solar sig dagen lång och endast fångar råttor för sitt nöje.

Konsten att lefva af intet, att icke på morgonen veta om frukosten kommer att serveras på

för- eller eftermiddagen, eller om den uteblifver alldeles — den konsten är måhända större. Det är vilddjurets lif; från den roflystne vargen, som jagas för att utrotas, till sparfven, som beskyddas af högdjuren. Ty hästen låter ju gerna sparfvarne knapra på resterna i krubban, sedan han sjelf ätit sig mätt.

* *
*

Scenen är på en tredje klassens »källare» eller så kallad »sylta». Klockan är 10 på aftonen.

Har ni sett en flodhäst?

Gubben, som sitter der, på ena sidan vid ett af borden i källarsalen, liknar på ett hår en beskedlig hippopotamus, som nyss ätit sig mätt. Det breda ansigtet är tegelfärgadt och blicken dåsig af det intagna fluidum. Den stora slätrakade öfverläppen hänger slapp ett stycke ner mot hakan. Hufvudet är framåtlutadt, kroppen likaså. Händerna ligga i kors på istermagen och stödjas i sitt läge af ett tjockt spanskt rör, hvars doppsko borrat sig ner i en springa på golfvet.

Vid bordets motsatta sida sitter dekisfiguren, som flodhästen råkat få till sällskap.

Det räfaktiga i denna typ är i ögonen fallande. Hans vidgade pupiller glänsa i gasskenet; det mörka tofviga håret hänger ner på rockkragen och den tunna hvassa näsan skjuter som ett tryne fram ur det magra långlagda ansigtet. Den

skrangliga kroppen, de grofva händerna, och den i förtid krökta ryggen antyda att mannen varit kroppsarbetare. Och att döma af snittet på hans luggslitna kläder ser det ut som om han en gång kommit sig upp i verlden men sedan hastigt gjort resan utför.

— Tycker farbror att vi ska ha något mer, eller ska vi kanske gå nu? frågar han i ödmjuk, men förtrolig ton och ger sin halfsofvande granne en lätt knuff med armbågen.

»Farbror» Hippopotamus vaknar upp ur sin dvala, lyfter sakta på hufvudet och ser med dåsiga ögon på omgifningen.

— Har jag inte betalt . . . eller . . . hvad . . . är . . det . . . fråga . . . om? mumlar han oredigt

— Nej, farbror ska ut med en och femti, så är det klart, upplyser den räflike.

Då får farbror Flodhäst en kuriös idé.

— Det här kalaset får *du* betala, *jag* har inga småpengar, säger han till kamraten och ser så skalkaktig ut som det är möjligt för en allvarligt anlagd, mätt flodhäst. Derefter gör han ett försök att spotta utåt golfvet, hvilket dock totalt misslyckas.

Den räflike ler.

— Nu ska farbror inte bråka! Betala hvad vi ha fått så gå vi — annars går jag ensam, hotar han.

— Ja, gå . . . gå . . . ad . . . jö med med dig . . . a . . . jöö! svarar flodhästen och bockar sig.

— Ska inte farbror följa med, så få vi sällskap? frågar den räflike, som synbarligen icke vill skiljas vid gubben.

— »Farbror» . . . Hvem tusan är din farbror . . . inte . . . ja . . . ag! Inte jag, upprepar flodhästen.

— Seså, sitt nu inte och skäm ut både sig och — mig, utan betala så gå vi! proponerar den räflike ånyo.

— Dra för hin i våld! hväser farbror helt tvärt och gör ett nytt misslyckadt försök att spotta utåt golfvet.

— Är det tacken för hvad jag gjort? frågar den räflike förolämpad.

— Gjort, upprepar farbror Flodhäst. Hva' har du gjort för något — ä' jag kanske sky . . . yldig dig något — hvasa?

— Det ska vi tala tyst om, svarar den räflike kallt och ser allt mer och mer öfverlägsen ut.

— Åh vet skäms! utbrister »farbror» förargad. — Kypare, kör ut karlen! kommenderar han och gör en slapp geste med handen mot dörren.

— Det behöfs inte, jag kan Gudskelof gå sjelf, men det kan inte farbror! Derför tyckte jag att det var synd om farbror och beslöt att hjelpa

honom hem för en stund se'n, sade den räflike i beskyddareton.

Flodhästen gjorde de hiskligaste grimaser, under det han bemödade sig om att få ordet.

— Hvad är jag skyldig! röt han slutligen, under det han gjorde ett öfvermåttan komiskt försök att borra sina talgiga ögon i sin beskyddare.

— Tre kronor, det är väl inte för mycket, inföll den räflike.

— Tre kronor, ä' du ga . . . alen karl! Du får inte ett öre, nu har du hört det! förkunnade »farbror».

Den räflike log än en gång och så slog han ut sin andra stora trumf.

— Jaså, tycker farbror att det är för dyrt kanske. Hvad tror farbror det hade kostat om han följt med den der fina mamselln som höll på fånga honom, när jag kom och tog hand om honom?

— Tsss . . . tssssss! hväste »farbror» synbart generad.

Den räflike återtog i salvelsefull ton:

— Ja, nu skäms farbror, förstås! Jag tyckte också det var på tok att en gammal gråhårsman med hustru och barn — — —

Flodhästen sjönk tillsammans alldeles tillintetgjord och hyssjade:

— Tsssss . . . tsssss . . . jag betalar, tsssss!

Vagabonden såg ut som en triumfator när han slutligen mottog silfret.

— Tack, nu ska farbror inte vara ond på mig, utbrast han, åter inställsamt.

— Dra för tusan!

Nu dök en ny figur plötsligt upp på skådeplatsen.

Han tycktes vara en af ställets stamkunder och var synbarligen van vid slika scener, ty under hela uppträdet hade han ej deltagit i de öfriga gästernas munterhet utan uppmärksamt läst i en aftontidning.

Men nu lade han plötsligt bort den och gick den räflike rakt på lifvet.

— Har ni inte fått hvad ni skall ha? frågade han barskt.

— Jo . . .

— Försvinn då! Ni hör ju att den gamle herrn här vill vara i fred för er.

Den räflike rätade på sig, gjorde en stor gest med handen och så gick han.

— Sådana der får man lof att huta åt på skarpen, annars är man såld, sade den nyuppträdande vänd till flodhästen.

— Mycke rätt, mycke rätt! Tack ska ni ha, min herre!

— Åh jag ber! Förlåt att jag frågar: är min herre resande?

— Ja, det är jag, svarade »farbror» som nu nyktrat till en smula...

— Hvarifrån, om jag får fråga?

— Jag är hemma i X—köping.

— Var det inte det jag trodde, vi ha alltså sett hvarandra förr. Jag har också varit bosatt i X—köping, inföll den nyuppträdande figuren hastigt.

— Å jekeln! Då få vi lof att ha oss en toddy, inföll »farbror» Flodhäst lifvad.

— Nej tack, inte toddy om jag får be, man blir så slapp af att supa. Jag skulle verkligen för min del föreslå att vi finge en snaps och en smörgås, sade den nye beskyddaren och strök sig med handen öfver magen.

— Nåja, det skadar häller inte, inföll flodhästen.

Beskyddaren tog en matsedel och vinkade åt kyparen.

— Ge mig en helportion stekt fläsk och bruna bönor — *att börja med*, sade han — — —

Jag vet icke om »farbror» fick skäl att ångra äfven denna sin nya bekantskap, men jag misstänker att mannen var en stackars vagabond som ännu icke — frukosterat.

Och är denna förmodan riktig, så misstänker

jag äfven att han icke släppte sitt rof förrän han viggat en tia af den nye farbrodern.

Ty karlen såg alltför respektabel och solid ut för att nöja sig med — mindre i dessa dåliga tider.

Efter Fippes diktamen.

(Ur en literatörs efterlemnade papper.)

Häromdagen kom min vän Fippe Ström, andre styrman på f. d. skonerten Nordstjernan, in till mig och slog sig ner på en stol bredvid skrifbordet.

— God dag, gamle sork, nu har du mig här igen, sade han. Du plitar och skrifver efter vanligheten och det kommer *mig* väl till pass. Jag är *kär,* ser du, kär som bara katten i en liten sötnos som ligger i Furusund och blöter sig i fiskspadet. Nu måste du skrifva till henne, förstår du! — — Ja, det hjelper inte, återtog han då han såg min förvåning, du vet sen vi voro skolkamrater att jag inte kan med det der förb. bläcksuddet, och tror du mig inte så gå upp till

redaren och titta i gamla Nordstjernans journal, som jag lyckades berga när hon gick och drack. — — — Seså raspa nu dit kråkfötterna!

Den galningen sköt ett postpappersark ofvanpå det manuskript å hvilket jag arbetade.

Jag gjorde invändningar, men det hjelpte ej.

— Skrif, säger jag, löd ögonblickligen åter befallningen; snyggt och vackert ska det vara och rätt stafvadt. Jag dikterar sjelf!

— Sa' du *sjelf,* Fippe lilla? Nå, så låt gå för »sjelf» då.

— *Bästa fröken!* dikterade Fippe.

— Hvarför just »bästa», kära Fippe, du ska inte göra jäntan egenkär. Hon är väl skapad hon som andra flickor, anmärkte jag.

— Nå, så skrif: *Min fröken!* kommenderade Fippe.

— Sa' du »min»? Hvarför just »din»? — Har du ärft henne efter dina slägtingar eller köpt henne på auktion? frågade jag oskyldigt.

— Tyst, röt Fippe, skrif bara »Fröken»!

— »Bara» fröken, hvad menar du med det? Har hon ingenting på sig derute på Furusund?

— Dra för tusan och förarga mig inte! Sätt dit hvad f—n du vill, men »fröken» får det lof att stå, påstod min diktator.

— Alltså: Fröken hvad f-n du vill. Det kommer inte att låta vackert!

— Gör mig inte galen, röt Fippe. Skrif »*Fröken*»!

— Det är skrifvet.

— Vidare: *Jag har fattat pennan för att tillskrifva er* — —

— Ja, men det är ju lögn, Fippe lilla, det är *jag* som skrifver!

— Skrif som jag säger, väsnades Fippe, annars får du den här bibeln i skallen! — *tillskrifva er om alla de glada stunder hvilka vi hade tillsammans på Furusund. Nu sitter jag här i Stockholm på hotellet* — —

— Hvad menar du? Har du någonsin hört talas om att man sitter på något som kallas »hotell». Hon ska tro att du är galen, inföll jag.

— Skrif: i hotellet, din tusan, om det låter bättre, väsnades Fippe. *I hotellet och skrifver i skjortärmarne* — —

— Hvadförslag! Skrifver du »i skjortärmarne», kan du säga mig hvad det skall tjena till?

— Tyst, jag vill ha dit'et för att sedan visa henne hur *varmt* jag älskar henne, återtog den filuren. Alltså: *i skjortärmarne för att visa hur varmt jag älskar er.* — Är det skrifvet?

— Ja.

— Vidare: *Om du, hulda flicka, älskar mig lika varmt igen, så säg bara ifrån så att jag kan få ila i dina armar med Petterson som går härifrån i morgon* — —

— Fippe, Fippe! varnade jag.

Fippes ögon blefvo blodsprängda.

— Skrif, röt han åter med stentorsstämma. Du får ta mig f-n bibeln i skallen om du muckar!

Jag skref.

— Läs upp det nu, bad Fippe, sedan jag slutat.

Jag läste:

Fröken!

Jag har fattat pennan för att tillskrifva er om alla de glada stunder vi haft tillsammans i Furusund. Nu sitter jag här i hotellet och skrifver i skjortärmarne hur varmt jag älskar er. Om du, hulda flicka, älskar mig lika varmt igen, så säg bara ifrån så att jag kan få ila i dina armar med Petterson som går härifrån i morgon.

Du får ta mig f-n bibeln i skallen om du muckar!

Din i döden trogne
Fippe Ström.

* * *

Jag hann knappast sluta förrän jag erfor ett intryck af att min panna exploderat af för högt ångtryck.

När jag åter kom till sans, var Fippe borta och mitt Brockhaus-lexikon i grund ramponeradt, så att jag måste skicka det till bokbindaren.

Når "landtmäterisektern" va fädoktor.

Bondehistoria.

Anna . . . Lovisa! . . . Hvar håller I hus hela Guds långa förmidda'n . . . Bry er inte om svina, utan kom och hjelp mig på eviga stund! . . . Hör I då inte ett smul, vi ha fått storfrämmande!

Mor Brita i Bohlby Oppgård, enka efter nämndeman Per Olsson, gick ännu ett par steg nedåt gårdsplanen och ämnade just förnya kallelsen då hennes begge döttrar kommo rusande ut ur svinhuset och gingo modren till mötes.

— Hur ä' det fatt me' er? . . . Hvarför säter (lyder) I inte när jag ropar? — Vet I inte af att »landtmätarsektern» ä' kommen å att han

inte smakat ett Guds skapande grand på mor'on. Gack nu in på stund å sätt på er lite så I ser ut som folk, å hjelp mig sen å laga i ordning matäta åt'en i en hast! — Hvar ä' Stina sin kos?

— Ho ä gången te Knektstuga för å be Brita komma hit igen. Det syns ju knapt lif i smågrisa', svarade flickorna snyftande.

— Ja, det ä då ett elände som inte ä likt någe, allt det här, det ä visst å sant! Hvar ä Carl-Erik då?

— Han ä ute å plöjer på träda'. —

— Skrik åt'en att han pallrar sig hem å sätter in oxa' så att »sektern» får tala me honom!

Nu kom landtmätaren ut på förstuguqvisten, närmade sig gruppen och hälsade på flickorna.

— Är det husets döttrar? frågade han.

— Ja, fäll' ä de så, fast de, skam till sägandes, inte bär syn för sägen, som di nu ser ut. Men »sektern» förstår att sugga våran grisa för ett par veckor sen å nu ä två utå småttinga skraltuga af sig. Inte vill di äta å inte dricka. Flicko ha gått å pyssla om dom hela mor'on, derför sir di så här lortuga ut. Vi hade tänkt vi skulle få behålla kräka för de ä rart slag, men menniska spår å Vår Herre rår både i grisaffärder å annat. »Sektern» kan inte tro hva de kostat besvär å få griskultingarne te verlden. Bå flicko, å drängen å Carl-Erik, pojken min, ha hjelpts åt.

Först va vi te patron på Stenby två gånger å ackordera, å se'n —

Flickorna nöpo mor Brita i kjolen.

— Ja, »sektern» får ursäkta, men jag säger som de ä'. Di ä utå patron på Stenbys egen ras . . . Vill han inte se på smågrisa me han väntar, så kanske han kunde hjelpa oss terätta i vårt stora elände. Flicker ta å vis' »sektern» kräka! . . .

Landtmätaren afböjde tvärt förslaget.

— Det är inte värdt, jag förstår mig inte på att bota spädgrisar, inföll han. Brita-mor såg att börja med ytterst förvånad ut, men derefter återtog hon lugnt:

— Hvad de anbelangar så ä de ingen som låter narra sig af att han säger sig ingenting begripa. Åh nej! Dumma ä vi fäll' men *så* dumma ä vi inte. »Sektern» kan nog bara han vill! *Den som ä lärd på de ena är lärd på de a'ra og*, de ä min tro! — Snälla, beskedlia »sektern» gåck nu å titta på grisa', så ska frukosten vara färdig på eviga momangen.

De två vackra flickorna sågo så bönfallande ut att den unge mannen slutligen bevektes.

— Det var då förväl att jag kom å tänka på att be »sektern» hjelpa oss, annars hade vi fått slagta ner kräkena på eftermiddan, återtog gumman.

Flickorna förde genast förklädssnibbarne till ögonen.

— Seså, börjar I nu igen, fortfor mor Brita. — De ä ju ingen fara skedd, än så länge! — Kanske det går bra när »sektern» å Knektstu-Brita får slå sina kloka hufven ihop. — Se, jag ska säga, som sanningen ä', att ho ä' inte så bakomtajen i tockna här affärder. I går qväll ordinera ho att vi skulle skära griskultingarna i svansstumpa' så blon börja rinna, det skulle vara så godt som åderlåtning kan tänka. Flecko å ja hade ett fasligt bestyr för å göra som ho sa. Grisstackara pep å skrek å sprattla å for, åter å fram, i fånge på oss; och når vi sen släppte dom lösa gne di går'n rundt i ett väsen, som om di had' vurti tokuga. Å ett tag va di inne i stuga å bloga ner på golfvet, å så ut, å så in igen. Te sist visste vi inte rätt hvar vi hade dom.

Men når vi kom in i mjölkkammarn så stog den ene i en bunke sur mjölk å var nära te å dränka sig, å den a're stackarn hade stjelpt äggbylla med tre tjog ägg öfver sig, å satt fastkilad midt i spenaten mellan vägga å iskare'.

I natt, som var, tog flicko in stackara i stuga å der stånka di å snarka alltförett, så vi fick inte en blund i ögo. — Men gåck nu, så ska ja komma efter på eviga momangen, bara ja får opp eld i spisen.

Brita mor försvann och landtmätaren blef ensam med flickorna.

— Hvar ä' grisarna? frågade han.

— Vi ha dem här nere. Vill »sektern» stanna, så ska vi gå efter dem?

— Nåja, lass basen! Men kila på, ty jag har brådtom!

Om en stund kommo jäntorna tillbaka med hvar sin spädgris i famnen.

— Ställ dem på marken! kommenderade Æskulapiisonen mot sin vilja.

Manövren försöktes men misslyckades.

Nu kom Brita-mor ut ur stugan.

— Jestandes hva I ä enfaldiga barn! Ställ grisstackarna utmed stugvägga, I ser ju att di ä så klena i skanko så att di inte kan stå för sig sjelfva.

— Det behöfs ej. Låt dem ligga, kanske de bli bra ute i friska luften, inföll landtmätaren och gjorde min af att försvinna.

— Ska inte »sektern» ordinera något att ge dem in? frågade gumman.

— Nej, jag förstår inte den här saken, det är mitt allvar.

— Åhjo, tänk ut något otäcktyg, som är bra. Hva som hälst, de ä inte så kinkigt!

Landtmätaren gjorde en ny afvärjande åtbörd.

— Kära söta »sektern» hjelp oss — bad gumman och fasthöll den olycklige.

Flickorna stämde in och den unge mannen vred sig som en mask, omringad som han var på alla sidor.

— Hur har ni burit er åt med grisarne efter som de äro sjuka. Hvar ha de ondt? frågade han slutligen.

— Vi tro att de onda består i magen. Se på dom, di ä stinna som korfvar begges, å brännandes heta öfver hela kroppen!

Landtmätaren ref sig i hufvudet.

I det samma kom sonen i huset rusande från gärdet, och höll begge händerna för magen.

— Mor, skrek han redan på långt håll, ge mig nyckeln te klaffen så jag får mig en konjak och ett skedblad engelskt salt, jag har fått en så'n faslig magpina.

Nu fick landtmätaren en idé.

— Fins det konjak och engelskt salt hemma? utbrast han.

— Visst fins de det, kära »sektern».

— *Ge då smågrisarne hvar sin dram, å knussla inte på saltkornen*, så få vi se hvad de gör, sade han tvärsäkert.

Brita-mor rusade genast in efter medikamenterna och flickorna höggo åter tag i hvar sin gris.

Under tiden dröp landtmätaren af utåt egorna, hvisslande på en folkmelodi.

När han kom åter, var frukosten serverad.

Flickorna som gjort toalett småmyste mot honom och mor Brita sade i triumferande ton:

— Hva' det inte det jag sa'. Den som ä lärd på de ena den ä lärd på de a'ra og!

Vi ga' griskultingarne en konjak å ett skeblad engelskt salt hvardera, å då stog di inte längre i kors me' skanko som ett par sågbockar utan det blef tvärt lif i dom! Först skala di går'n rundt e vänna å grymta å skrek, alldeles som när Brita var i håll med dem igår, och sen börja di dansa kadrilj på två ben och slå bakut, å väsnas å regera, som om »den sure» farit i kroppen på dom.

Så fick vi te sluts bugt med dem å bjöd dom mjölk — å det drack di. Den ene ä alleredan så kry så att han går å rotar ute i jolpärolandet, men den andre ser litet moloken ut än så länge. Kommer han sig inte innan qvälln så slagtar vi honom å säljer'n i sta'n till moros bittin. Carl-Erik ska ändå in på torge' ett ryck.

Hade grisstackarn bara varit frisk, så kunne vi gerna ha behulli' honom sjolfva å låti sektern få smaka'n, slöt hon, men Gu vars ifrån om han nu ligger å blir så godt som sjelfdö innan vi får blo'n åf'en.

Landtmätaren beslöt inom sig att akta sig för att äta spädgrisar — inne i sta'n.

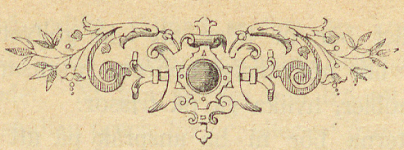

Praktiska råd och vinkar vid val af sommarnöje.

Att hyra sommarnöje är en ganska vansklig sak, om ni är född och uppfostrad i stad och icke känner »hur landet ligger», som man brukar säga. Får ni syn på en stuga som faller er i smaken, skall ni noggrant undersöka henne från källaren till vinden, utan och innan.

I annat fall kan det hända, att rummen äro några tum lägre än ni sjelf och er hustru, så att ni riskerar att oupphörligt stöta era hufvuden i takbjelkarne, hvilket icke är helsosamt »på längden», isynnerhet om det inte finnes tegelstenar till hands för att lägga på bulorna, så att de icke svullna.

Dernäst bör ni tillse att icke golfvet lutar, så att det blir nödvändigt aplicera bromsar på de af edra möbler, hvilka gå på trissor.

Fönsterna bör ni ha anspråk på att kunna öppna, såvida inte sågspånsfyllningen mellan fönsterfodren och väggarne fallit undan, hvarom ni lätt bör kunna öfvertyga er genom att sticka ett hål på tapeten och lägga ögat till. Ser ni då lika bra genom hålet, som genom fönstret, kommer ni ej att sakna frisk luft inne, äfven om fönsterna äro tillspikade utifrån.

Dörrarne böra vara gjorda så, att ni kommer både ut och in genom dem. Går en dörr icke att låsa, skall ni inte vara orolig härför, ty då kan ni vara öfvertygad om, att just denna omständighet bereder er lättnad vid ut- och ingåendet.

Disponerar ni icke hela huset, utan kan få välja emellan att bo i öfra eller undra våningen, bör ni alltid på landet välja den öfra. I annat fall får ni och er familj en ständig förnimmelse af att åskan går; och råkar någon så i öfra våningen att släppa en sykluns i golfvet, eller att dra af sig skorna och kasta dem ifrån sig, skall ni förgäfves kunna befria er från den ständigt återkommande tanken att blixten slagit ner, eller att er granne öfver er råkat stöta omkull spiseln.

Möter ni en ko ute, under det ni beser environerna, ska ni inte låta henne afskräcka er från att underteckna kontraktet. Ty det är en

högst väsendtlig skilnad mellan en ko och ett afrikanskt lejon. Sådana gå aldrig lösa på svenska bondlandet. Ni ska således inte tro att kon fått horn i skallen precis för *er*, eller *er familjs skull.*

Ligger ert sommarnöje vid sjö, bör ni se till att det finnes badhus och båt i sjön.

Badhuset behöfver ej vara uppfördt i samma stil som Stockholms siminrättning för att vara bra. Vigtigare är, att icke säten och golf äro tjärade, så att ni kanske en vacker dag frampå sommaren, när solen sticker på, finner er familj sittande som på limspö i paradisdrägt.

Båten, som nyss nämndes, är rätt treflig att ha, om man riktigt förstår sig på att sköta den, hvilket man dock icke lär sig om bord på ångsluparne mellan Djurgården och Räntmästartrappan i staden. En bra båt får endast ligga med kölen i vädret på land, under det han tjärstrykes. Finner ni, att det utom åror äfven finnes segel och mast till båten och ni endast seglat en och annan söndag under ert förflutna lif, bör ni antingen låta bli att hyra sommarnöjet, eller också innan ni flyttar ut göra upp ert testamente och ta lifförsäkring på hundra tusen.

Till hvarje sommarnöje bör finnas en brunn. Har ni aldrig sett en brunn på landet förr, bör ni med en anskaffad båtshake undersöka att det fins tillräckligt med vatten i den för er familjs behof.

Finner ni efter undersökningens slut, att en död katt nappat på båtshakens krok, skall ni inte förbluffas utan se till att brunnen blir länsad och rengjord så fort ni kommer ut.

»Dagen efter»

eller

Ett oskyldigt äkta par byxors hämd.

Första-Maj-nonsens.

Ett vackert *par* svarta byxor voro tillsammans med sin husbonde, hr Pettersson, ute på vift för att vädras första Maj.

Allt sedan det såta paret, hos skräddar X. vid —gatan, gjort hvarandras bekantskap, hade de kastat *trå*nande blickar mot hvarandra, till dess de slutligen genom ödets lek och en docka tråd oupplösligen förenades, för att sedan sida vid sida vandra genom lifvet.

Ett ömmare *sömmar*förbund kunde icke ha knutits mellan en svärmisk *trådrulle* och en nä-

pen *skyttelspole* i en symaskin, än mellan det svarta byxparet i hr Petterssons tjenst.

De *nål*sting, som en af skräddare X:s gesäller gifvit det värda paret på dess bak, hade endast bidragit att än mer stärka det synliga band som förenade dem med hvarandra, och öfver*tygat* dem hur väl de passade för hvarandra, och för hr Petterssons ben.

På sina *knän* hade de högtidligt svurit, att icke skiljas förr än förgängelsens dag randades i en mörk lumpbod.

Den första tiden af deras äktenskap förflöt som en ljuf dröm, egnad åt oskyldiga nöjen. På baler, dit de varit bjudna i husbondens sällskap, hade de svängt sina *ben* tillsammans efter musikens toner, och på bröllop, begrafningar och galaspektakler hade de äfven fått vara med. Och nu skulle de för första gången ut på vift en första Maj, emedan ett par glada korderojbyxor bland deras bekanta i husbondens garderob visat sig allt för *uppsluppna* för att kunna presenteras i städadt sällskap. Det allvarliga svarta byxparet fröjdade sig åt, att en gång få komma ut i guds fria natur och lufta på sig. Hvarför skulle de icke roa sig så länge de förmådde hänga ihop. *Lifvet* är ju så kort för ett par pantalonger, ibland måhända alldeles för *byxknappt* tilltaget. Och så fans det pengar på *fickan* i husbondens börs!

Ute på Djurgården gick det muntert till. An-

daktsfullt lyssnade det svarta byxparet till positivsångarne på slätten. Med hvilken *värme* föredrogos ej deras melodejor, trots den kalla väderleken. Byxorna kunde ej begripa hvarför husbonden icke föredrog dessa sånger framför de kals*onger* han brukade begagna, hvilka alla voro komponerade i en tunn *moll*skinstonart med två *b'n*.

Så bar det af till Viktoriateatern. De hade hört så mycket talas om Varietén af en gammal hvardagsbonjour i garderoben derhemma, att de väntade sig något riktigt öfverraskande. Men hur besvikna blefvo de ej! Ett par högtidliga svarta pantalonger kunna äfven de ibland känna sig generade. Om de kunnat *rodna* som ett par franska soldatbyxor, eller slå ned *ögonen* som ett par synålar, så skulle de ha gjort det.

— Fy då, att presentera sig i *trikåer* offentligt!

Det var för mycket för ett par finkänsliga, sentimentala, Norrköpingsblygsamma, svarta klädesbyxor. Hade icke tjenstgöringsreglementet förbjudit dem att aflägsna sig före husbonden, skulle de ha tagit sina *mått* och *steg* för att slippa skämmas, och genast lagt *benen* på *ryggen*, hvilket inte är omöjligt för ett par byxor, och försvunnit.

Plötsligt omringades husbonden af några glada själar.

— Morjens på dej Pett'son, sitter du här och

tungusar ensam i svarta byxor. Ska du inte slå dig ner hos oss och dricka märg i benen, hvasa?

»När man skall festa,
Man gör sitt bästa!»

— Hu, hvilket språk, hviskade pantalongparet, under det de tillsammans med hr Pettersson slogo sig ner i det glada laget, skälfvande af *byxångest* öfver hvad som komma skulle.

Och hvilka timmar af förödmjukelse följde ej nu. Här hade de uppsluppna korderojbyxorna möjligen kunnat finna trefnad, men icke ett par allvarstadiga galabyxor, ämnade att tjenstgöra endast vid högtidliga tillfällen.

Hvilken skandal! mumlade fru högerbyx, under det att ett glas punsch rann ned öfver hennes knäled.

— Var lugn vi ska hämnas! fräste hr vensterbyx, i samma ögonblick som husbonden stoppade en brinnande cigarr i *fickan* der börsen låg.

* * *

När hr Pettersson vaknade »dagen efter», var hans börs försvunnen. Den hade fallit

ut genom hålet, som cigarren bränt i byxfickan.

— Vi ä' hämnade! jublade det sedesamma paret när de sågo husbondens förtviflan och bondånger.

Attentat mot presidentens fästmö.

En amerikansk tidningshistoria.

Några dagar efter det en historiskt märkvärdig furstlig förlofning eklaterats och mottagits med jubel landet rundt törnade jag i Kungsträdgården tillsammans med min vän X, redaktör för »*Kameran*», den mest populära af våra boulevardtidningar.

Mannen skälfde som ett gelé och flämtade som en ångslup.

— Hvad står på? inföll jag.

— Och det frågar ni! Mitt anseende, eller kanske rättare min tidnings anseende står på spel. Jag är ruinerad, kompromettérad och generad om jag icke lyckas få fatt i ett porträtt af den

för dagen mest populära personligheten. Ni vet hvem jag menar! Nu har jag sprungit staden rundt i tre dar utan att lyckas. *Utan* att lyckas, hör ni! Det är infamt, slöt tidningsmannen och stötte sin promenadkäpp mot gatan. Men kanske ni kan ge mig ett godt råd, fortfor han, sedan han flåsat ut och torkat svetten ur pannan.

— Måhända, svarade jag, har ni tid att höra på, så skall jag vid en Vermouth berätta er hur man i Amerika bär sig åt i dylika fall.

I nästa ögonblick sutto vi i en beqväm soffa å ett närbeläget café.

* * *

— Ja, det var samma elände när president Cleveland fått »ja» af lilla miss *Frances Folsom*, hans nuvarande fru.

Herald och *Tribune* voro de första som meddelade nyheten, och den verkade mera öfverraskande än tio jernvägsolyckor, femtio eldsvådor och hundra notabla dödsfall på en dag.

Man jublade från Newyork till Frisko, men när de goda yankees väl hunnit hurra sig hesa, sågo de ut som frågetecken i synen.

— Hur ser hon ut? ljöd det i väldiga ljudvågor från östern. Och ekot rullade ut öfver prärierna, vester och söder, vältrade sig öfver Klipp-

bergen och förstärktes med millioner kubikfot luft vibrerande med samma hastighet.

Hur ser hon ut!!!

Ingen visste det. Men man förlitade sig på presidentens goda smak och hoppades att hon icke hade mor i lifvet.

Mr Mc Well, utgifvare af ett godtköpsblad, tryckt på sågspånspapper och redigeradt på en silltunnebotten i ett portlider, var den förste som öste gåtan. När han drog sig till minnes, erinrade han sig, att han måhända var den ende som egde ett porträtt af den i hast populär vordna missen.

I snusfjerdingen, der han förvarade biblioteket och öfriga redaktionsmobilier, träffade han äfven snart på hvad han sökte. Den dyrbara stocken låg der, huller om buller med ett par annonsklichéer.

Sedan redaktören spottat på gravyren och gnidit träsnittet mot ena byxbenet, undersökte han noggrant porträttet.

— Hm, det är inte så illa, bättre än jag trodde, mumlade han. Lite extravagant, som många af våra unga damer! Har kanske lekt med i politiken eller varit ute i andra hederliga affärer och förstått hur en jury ska handteras. Hä, hä! Intelligensen slår sig alltid igenom här i landet. De ä' »kläm» i det här ansigtet, men hvad *mustacherna* ska tjena till det begriper jag inte! Nåja, de gå an att raka bort, ty de ha då inte

med det här giftermålsbussineset att skaffa. Och karfvar jag på samma gång bort *kettingen,* hvarmed porträttet är upphängdt på väggen, som ett Waterburyur, så vill jag se'n se den i synen, som under hundra dollars vågar gå ed på att inte ringen der kring halsen lika bra kan föreställa en ren celloluidkrage som är på för första gången, sade redaktören och drog upp fällknifven ur fickan.

— Aj, för f-n, här är ock en sak som behöfver retoucheras, så att inte publiken tror att hon roat sig med att då och då uppträda som indianormmenniska på varietén i Gilmoresgarden. Få vi bort kettingstumpen äfven här så äro *armbanden* inte så oäfna. Så der ja! Nu återstår blott *byxorna,* som hon roat sig med att dra på sig. Hon uppträdde förstås förklädd när hon sköt ner skurken, som kanske tagit tjenst som kusk hos hennes pappa för att göra ett godt parti, se'n han ruinerat sig på börsspekulationer.

Men hvad tusan skall jag få i stället, som är mera qvinligt. Om jag skulle försöka sätta dit *Clarck & C:s* symaskinskliché och låta firman få betala ett par »greenbacks» för puffen — —

— Hva' var det jag sa'! Den passar som den vore gjord åt henne. Högra hand' kommer att hvila på svänghjulet och den venstra blir hängande fri, om jag kapar af den jemt med armbågen.

Det är allright!

Nu återstår blott att signera det här porträttet på ett anonymt sätt, sade M:r Mc Well och skar på en slump in bokstäfverna *J. W. S.* i ena hörnet.

När porträttet kom ut i aftonnumret fans det nog de som hade anmärkningar att göra, och när, under det det elfte tusendet trycktes, stocken sprack så att det såg ut som om någon ränt en stör genom hjertat på missen, syntes ett fiasco oundvikligt derest icke M:r Mc Well med vanlig fyndighet gripit in och med sin fällknif förvandlat sprickan till en Amorspil.

Nu blef emellertid resultatet motsatt, sedan redaktören i en not ärligt redogjort för missödet, och de mått han nödgats vidtaga för att tillfredsställa publiken och stuka sina sofvande konkurrenter. I hastigheten skref han fyra nollor i stället för tre när det elfte tusendet kom på tal, hvilket dock saknade betydelse i en stad med så många innevånare som Newyork. Publiken skrattade och köpte lösnummer. M:r Mc Wells lycka var gjord!

Men konkurrenterna på glättadt papper och byråer i Park Row sågo ut som gräslökssmörgåsar i synen af förargelse.

Sedan en af dem kastat bort några tusen dollars i telegramporton och förlorat 10 timmar af en dyrbar tid telefonerade han efter en skicklig tecknare. När denne några minuter senare infann sig i redaktörens arbetsrum, lade han en buxbomsstock framför mannen och sade:

— Jag önskar att ni gör ett vackert porträtt af miss F., vår blifvande presidentska! Lyckas det eger ni att mot denna anvisning lyfta 100 dollars hos kassören.

— Hvar får jag se missen, fins hon här i Newyork?

— Nej, i Buffalo, så vida hon inte rest till Paris för att ordna sin utstyrsel.

— Har ni då något kort af henne till ledning för mig?

— Nej, hon har aldrig suttit framför en kamera och ämnar ej häller göra det förr än förlofningen blifvit eklaterad. Men till dess ha vi ej tid att vänta, om sex timmar måste allt vara klart.

— Det är omöjligt!

— Hvasa, ingenting är omöjligt! Hvad är det för »kort» ni talar om?! Inte kan ni ha någon ledning af en fotografi. Jag lät en gång fotografera min svärmor, men tror ni jag kände igen henne? Inte ett dugg! Kunde lika gerna ha väntat och låtit galvanisera henne och skänkt henne till en ynglingaförening med ett par tusen fonografafdrag af sista föreläsningen för mig. På fotografien var hon riktigt hygglig! Kunde ha passerat som en from diakonissa, eller ett nyfödt barn med »napp» i munnen. Jag vet inte hvad som hindrar att ni ta *de här korten* till ledning, sade redaktören, och letade ut de fyra damerna i en

nybruten elegant lek, som han tog ur sin sekretär. Hvad säger ni om hjerterdam? Tror ni inte, som jag, att den typen ligger bäst för en man med vår presidents karaktär?

Sex timmar senare låg stocken i press, och publikens nyfikenhet stillades till dess en annan tidning tillkännagaf att den dagen derpå ämnade publicera »en fullkomligt äkta och fotografiskt trogen afbildning» af missen.

En af tidningens fyndigaste reporters hade åtagit sig det svåra uppdraget och redan telegraferat att han lyckats.

Försedd med en besynnerlig apparat infann han sig hos miss F. i Buffalo och ringde på för att bli mottagen, hvilket äfven lyckades sedan han tryckt ett par gulddollars i hennes kammarjungfrus hand.

Medan han väntade i mottagningsrummet, stälde han upp apparaten midt på golfvet och bredde ett sammetsskynke öfver den. Han hade icke väl afslutat sida förberedelser förr än missen stod framför honom.

Reportern bugade sig djupt och lemnade ett bref som miss F. ögonblickligen bröt och läste.

Under tiden riktade mannen in instrumentets tub.

Början af skrifvelsen lydde:

Vördade miss!

Som ett ringa bevis på den tillgifvenhet och

beundran, jag som medborgare och *instrumentmakare* djerfves hysa för vår presidents utkorade, beder jag, att i förlofningspresent få till Eder öfverlemna ett prof på mitt fabrikat, hvilket jag hoppas skall bereda er mycken glädje. Säkert har ni icke hjerta, vördade miss, att vägra mottaga min enkla gåfva då ni, som ni ser, har framför er en stackars döfstum *enkling* (här höjde missen, som beräknadt var, sina vackra ögon från papperet och såg deltagande på mannen, på samma gång som hon egnade honom ett älskvärdt leende för att dermed uttrycka sitt välbehag öfver gåfvan).

I detta ögonblick blottades tuben genom ett tryck på en fjeder och slöts åter blixtsnabbt utan att miss F. märkte något. När hon sedermera fortsatte läsningen af brefvet praktiserade reportern plåten, hvarå hennes bild fixerats, i sin portfölj.

När brefvet var genomläst, gick miss F. fram och tog gåfvan i betraktande.

— Hvad ser jag, det är bestämdt en fotografiapparat! utbrast hon.

Enklingen nickade förtjust och missen tackade med ett vänligt leende och en handtryckning.

Det blef ett charmant porträtt; det bästa och sedermera äfven det mest populära af alla afbildningar af originalet.

När historien blef känd, belägrades miss R. af tidningsmän med fotografiapparater under ar-

men. Men hon tog icke emot och vågade sig icke ut förr än förlofningen ett par dagar senare eklaterades.

Men i ett obevakadt ögonblick, då hon på morgonen den andra dagen var nog oförsigtig att draga upp gardinen till sitt sofrum, hvars fönster vette utåt trädgården, märkte hon till sin förskräckelse ett vapen riktadt mot sig af en man som klättrat upp i ett träd derutanför.

Förskräckt drog hon sig tillbaka och ropade på hjelp. Mannen häktades genast och var nära att bli lynchad på vägen till polisvaktkontoret.

Vid förhöret uppgaf han sig vara redaktör för ett illustreradt veckoblad och vid visitationen befans mordvapnet vara en *revolverapparat* för ögonblicksfotografier.

Mannen införde naturligtvis det porträtt han fått i sin tidning och sålde bladet i förseglade exemplar.

— Ja, inföll min vän redaktören med en axelryckning, sådant der går bra i Amerika men inte hos oss.

— Var inte enfaldig, sir, sa' jag.

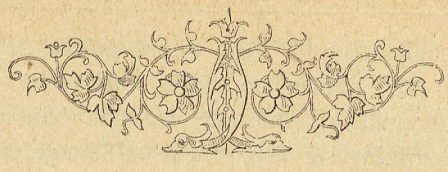

Det lefvande vattnet.

Skizz ur allmogelifvet.

Der gångstigen slingrade sig fram genom björkhagen låg den underliga källan, om hvilken folket hade så många sagor att berätta.

Der hade en gång en fattig torpare, lockad af skogstrollet, gräft efter en förborgad skatt. Natt efter natt fortfor han att söka utan att finna något. Djupare och djupare gräfde han sig ned, med hvarje spadtag trodde den enfaldige mannen sig komma närmare skatten. En natt, just då han tänkte afbryta sitt arbete för den gången, stötte hans spade mot ett fast föremål och torparen lutade sig ned för att se efter hvad det kunde vara. Dagen började gry, en stråle af den uppgående

solen letade sig ned i det djupa mörka schaktet och vid den strålen upptäckte mannen ett glänsande föremål. Skyndsamt skottade han undan jorden omkring sig och snart stod han på en klart skinande häll af renaste guld. Han föll ned på sina knän för att bryta lös ett stycke, men det lät sig ej göra. Hans naglar sönderbrötos vid försöken att finna en remna der han kunde sätta sitt medförda bräckjern. Han gret, han rasade, guldet lyste honom i ögonen, han trampade det under sina fötter, han kysste det till och med, ty för honom var guldet allt, men ej ett stoftgrand stod att få. Då skallade genom skogen trollets skratt, det gaf eko i berg och dalar; men mannen var ej rädd, han svor att följande natt bli den rikaste i orten, han ville spränga klippan i stycken, han hade ju godt stål och goda krafter. Han skyndade upp och täckte omsorgsfullt igen öppningen med qvistar och mossa, som han var van att göra, och så begaf han sig hem. Hela den följande dagen hvässade han sina borr, och i skymningen begaf han sig åter till stället. Flitigt skötte han sin slägga, det klang i berget eller i stålet för hvart slag — det var musik som underlättade arbetet. Redan var hålet ganska djupt, dock icke djupt nog, och släggan sattes åter i gång. Plötsligt, vid ett hårdt slag, slant stålet ur hans hand och var borta för alltid. En mägtig vattenstråle brusade upp ur den borrade öppningen, så stark,

att den slungade den djerfve skattgräfvaren ett godt stycke in i skogen, der han förblef liggande till följande dag då folk fann honom och egnade honom sin vård. Men sedan han blifvit återställd efter de stötar han fått under sin ofrivilliga luftresa, var och förblef han galen. Han talade jemt och ständigt om den skinande hällen, som han borrat i, han smög sig till skogen ensam, men der såg han endast en klar källa i hvilket vattnet sjöd och bubblade på det ställe han gräft. Han försökte leda bort vattnet men det blef ej mindre för det. En morgon låg den arme mannen död vid källan; i förtviflan hade han afhändt sig sjelf lifvet genom att störta sig på hufvudet i vattnet. Men det lefvande vattnet kastade upp honom på det torra och der låg han, som sagdt, en morgon. Klokt folk förstod, att torparen genomborrat jordens pansar, den *kopparhinna,* som omger jordens innandöme och skiljer menniskorna från underjordens onda magter. Än sjuder och bubblar det klara, lefvande vattnet i den underliga källan, fast den ej är så djup som förut; nu kan man se hur de fina silfverhvita sandkornen i vild yra tumla omkring på dess botten, men den som dricker af vattnet utan att signa det med ett »Gud skydde», den går det aldrig väl. —

Så löd en af sagorna om det lefvande vattnet.

* * *

Det är så tyst i björkskogen. Den muntra ekorren sofver, trasten har stuckit hufvudet under vingen, men i kärret ett stycke från källan qväka grodor. Steg närma sig detta hemlighetsfulla ställe, som ingen går förbi på natten utan en hemsk rysning vid tanken på den olycklige torparen och trollen, som här tros drifva sitt spel och locka arma menniskor från Gud. —

Det är ett ungt par som nalkas. De ha gått gångstigen genom hagen, ty den är genare än körvägen mellan byarna. De komma från ett dansnöje i grannbyn, de äro två, derför äro de ej rädda, och så är det så ljust i sommarnatten, att man just ej har orsak att bli rädd. Det unga paret håller hvarandra om lifvet och ynglingen hviskar kärliga ord i flickans öra, hon lyssnar tankfull och drömmande till hvad han säger.

Vid källan stanna de.

»Det ska' smaka godt att få sig en drick friskt vatten efter dansen», säger han och fattar sin knif för att af björkens bark lossa en skifva, som han viker till ett slags bägare.

»Skål Elsa!»

»Signa vattnet Knut, annars för det olycka med sig!» säger hon oroligt.

»De ä' bara skrock», svarar han.

I djupa drag dricker han det kalla, klara vattnet ur bägaren af näfver och räcker den sedan

åt flickan. Hon gör en afvärjande åtbörd — hon är ej törstig. Han kastar bort sin bägare då hon ej vill emottaga den.

»Är du kanske rädd att trollen ska' kollra bort mig, så att jag glömmer dig för Brita? — Till tocke troll står inte min håg om ho' ock egde halfva sockna. — Nej dig, Elsa, håller jag kär, och ingen ann', och för det ska' jag ha en kyss af dig, just nu!» —

Han famnade den vackra flickan och kysste henne.

»Knut då! — jag tror du alleredan är förhexad», sade hon litet förbrående öfver hans djerfhet.

»Sätt dig här, Elsa, så få vi språka!» uppmanade han och drog flickan ned jemte sig på den mjuka torfsoffa, som lik en trollkrets slöt sig kring källan.

»Du är så underlig af dig» fortfor han, »säg, hvad är det, som gör dig orolig? Du är inte den samma som förr, det har jag märkt, förr var du så glad. Du har något på hjertat, som du ej vill fram med.»

»Knut, låt mig säga dig ett allvarligt ord! Jag tänker på de dar som komma. Har du talat vid far din om oss båda?»

»Det hins nog med. »Sörj du inte för morgondagen», står det i katkesen, utan slå bort tockna der funderingar, som vill komma på dig i förtid!»

»Nej, så vill jag inte ha det. Vi ha länge nog tänkt blott på den dag som är, nu få vi tänka på den som kommer. Håg och sinne förbytes lätt, om inte allvar är med i leken. Nu vet du, att jag håller så hjertinnerligt af dig, att jag säkert inte skulle öfverlefva den dag då din håg och ditt sinne vändes ifrån mig, som du lofvat din tro. Du har kanske inte tagit det så allvarligt, som jag, säg har du det?»

»Elsa min, tror du mig ej, jag håller mer af dig än något annat här i verlden! — Se på källan här, den har nu sprutat sitt lefvande vatten i fars och farfars tid, ja, än längre, efter ingen vet hur länge; förr ska' denna källa torka ut, än jag sviker dig. Tror du mig ej ändå, så önskar jag, att i samma stund jag bryter löftet, jag aldrig må få ro till själen.»

»Knut då! — så du talar — du har druckit af det lefvande vattnet utan att signa det, nu drifver trollen sitt spel med dig och frestar dig till synd. Tag tillbaka hvad du sagt — tag tillbaka, är du snäll!» — Hon lutade sitt hufvud bedjande mot hans skuldra.

Knut sprang upp.

»Jag lofvar och svär än en gång, och må skogens troll bli mina vittnen, att hålla dig, Elsa min, kär och ej glömma dig för någon annan, så sant jag vill bli salig!»

Ett skriande läte hördes i skogen.

Elsa for samman och fattade hårdt Knuts arm.

»Hörde du, det var trollen som skrattade, vi bli olycklige, kom låt oss gå!»

»Var inte rädd, det var en fogel som skrek. Jag är inte rädd för skogen och ej för trollen heller!» utbrast han utmanande. »Tror du mig, Elsa?» —

»Ja, ja», svarade hon, »svär blott ej.»

»Stackars dig, du är rädd så du skälfver. Sitt och luta dig närmare mig — du fryser kanske. — Elsa, mer än du kanske tror, har jag tänkt på kommande dar. I höst gifta vi oss — i höst ett år. Då har jag fått löfte af far att ta emot hemmanet, om jag till dess skaffar mig ett bra qvinfolk i huset.»

»Ack hvad du gör mig glad, kyrkvärden är kanske inte emot att ta' mig fattig flicka till sonhustru, fast du nog kan få en lickre om du vill. Ser du, det är många som har sagt mig, att du aldrig skulle ta en så fattig flicka, som jag, till hustru; och, att du bara ville roa dig med att ha mig till fästmö. Men jag vet ju att du håller af mig, derför har jag tagit dig i försvar för mig sjelf, och inbillat mig, att du nog skulle kunna reda dig med mig, då du håller mig kär.»

»Aldrig kan jag få lickre hustru än du, det vet nog jag det, och har du inte rikedomar, så har du kärleken och med den i huset kommer en

långt. — Ack vet du, Elsa, när vi nu sitter så här ensamma, så tycker jag alldeles att vi två ä' de enda som fins i verlden, och att hela verlden är våran. Tycker inte du så ock?»

Hon lutade sitt hufvud mot hans axel och svarade knapt hörbart:

»Jo», nog är det underligt att tockna syndiga tankar kan komma öfver en.»

Båda försjönko i funderingar, ur hvilka de ej kunde frigöra sig.

Hur litet öga hade ej dessa två för omgifningen. Öfver dem hvälfde björkarne sina kronor till ett tätt tak af gröna doftande blad, dock icke så tätt, att ej en månstråle mägtade bryta sig igenom på ett ställe och försilfra källans sjudande vatten. Luften var lätt, nästan varm. Framför och bakom dem stodo de hvita björkstammarne och sågo ut som spöken, mellan andra mörkare, af asp och lönn, hemlighetsfulla och spöklika äfven de i den dunkla skymning som rådde.

Det unga paret njöt i stället af att genombäfvas af denna hemlighetsfulla känsla af sällhet, som kom dem att glömma allt omkring sig för lyckan af några ögonblicks samvaro vid en tid och å ett ställe der de kunde ostördt hängifva sig åt den sinnenas domning som bemägtigat sig dem, och som kom dem, att i detta ögonblick endast egna sig uteslutande åt hvarandra. Trötta, som de voro, af dansen, skulle de inom få minuter hafva

inslumrat i hvarandras armar, utan att generas af det obeqväma i den sittande ställningen.

De väcktes dock dessförinnan af ett buller på något afstånd ifrån dem. Det prasslade öfverallt i buskarna och mellan trädstammarne ilade spökena i täta massor, förnimbara för ögat endast som skuggor af något ofattligt.

Elsa rusade upp och stirrade mot den punkt der synen tett sig.

»Knut, för Guds skull, kom, låt oss gå! Såg du ej trollen?»

Knut såg på henne, under det en rysning genomilade honom. Äfven han hade sett synen, men kunde ej på rimligt sätt förklara den.

»Jag märker det står inte riktigt rätt till här», sade han, »och fastän jag ej trodde för en stund sen så — kom låt oss gå!»

Han fattade den skälfvande flickans hand och båda hastade bort från platsen.

Ett stycke längre bort betade nu i ro den fårskock som förorsakat förskräckelsen; och som sjelfva antagligen blifvit skrämda af något för dem ofattligt.

* * *

Den långa vintern hade gått till ände. Snön låg ännu qvar der och hvar i skogen, men det mesta hade smält bort för solen, som börjat verka.

I alla bäckar och rännilar var det lif och rörelse. De slingrade sig fram öfverallt, i sänkor och dalar, der en sten låg i vägen gjorde vårbäcken en bugt omkring honom, han var så ung och hade ej svårt att kröka ryggen. Än gick det lugnt och stilla, än med brusande fart ned mot slätterna, och så vidare ut i de många större och mindre insjöarna. I de soliga backkanterna stodo blåsippor och hästhof, de tycktes ha vaknat till lif för tidigt, ty marken omkring dem var grå, ej ett grönt grässtrå hade de till sällskap.

Vid källan i skogen såg det ödsligt ut, men det var ej så underligt, vida underligare var det, att det lefvande vattnet frusit till is under vintren; och, att nu då is och snö smält bort, källan var torr i det närmaste.

Detta betydde, att någon olycka stod för dörren, trodde folket, »säd och gräs skulle torka bort fram på sommaren, så att bå' folk å' kriter skulle svälta ihjel.» Hunger och dyr tid, det var man beredd på. En fans dock, som säkrare än de andra visste hvarför källan ej gaf vatten och det var Elsa i soldatstugan, den vackra Elsa, som begret sin älskares trolöshet. »Trollen hade vändt hans håg och sinne bort från henne, derför att han svurit att älska henne och glömt att signa det lefvande vattnet i källan.» Mellan soldattorpet, der hon bodde och bondgården der han bodde, var blott en liten bit väg, men aldrig gick Knut den

vägen nu som förut. Besöken hade blifvit allt färre på nyåret, nu i vårbrytningen syntes ej en skymt af den efterlängtade.

Palmsöndagen hade de varit i kyrkan båda, men Knut hade undvikit att råka Elsa, och hon ville ej springa efter honom, tyckte hon. På eftermiddagen gick hon ut i skogen, det var med tunga steg hon nu gick gångvägen till källan. Hvarför hon gick dit visste hon ej, hon hade på hela vintren ej varit åt det hållet, nu kom hon liksom af en händelse att vika af inåt hagen för att se om någon blomma fans utslagen. Vid källan stannade hon. Skulle hon tro sina ögon, der det lefvande vattnet sprutat var nu blott en grop fyld af löf, visset löf från förra året.

Hon sjönk ned på torfbänken, tårarne strömmade ur hennes ögon, hjertat var nära att brista, så djupt grep henne hvad hon såg. Hon hade för alltid förlorat sin lycka, hennes älskare hade glömt henne för en annan. Det blef hos henne visshet. Nog hade folk pratat om att Knut funderade på den rika Brita, med det hade hon aldrig trott, nu gjorde det henne detsamma om det var hon eller någon annan. Stackars Elsa! — I två dagar gret hon af förtviflan öfver Knuts trolöshet och bad Gud skydda sitt förnuft, den tredje dagen var hon lugn. Hon hatade honom nu lika mycket som hon förut älskat honom. Dunkla och orediga tumlade tankarne om i hennes hjerna. Hon ville

lemna hämden åt Herren, han skulle nog vedergälla, men när man hjertligt hatar har redan tanken på att sjelf hämnas smugit sig in och förgiftat själen. Ack, att han finge vedergälla de tårar hon gjutit, de suckar hon frampressat, den ångest hvari hon sväfvat innan hon fick visshet. Men hur, hur, hur? —

* * *

Dagen för Knuts bröllop med den rika Brita var utsatt. Bruden längtade mycket till den dagen, ty då först kunde hon vara säker, att Knut skulle slå alla tankar på soldatens Elsa ur hufvudet. Som det nu var, kunde hon ej frigöra sig från tanken, att det ej var hon, som låg Knut närmast om hjertat; ty underlig var han till sinnes, alldeles som om han varit förhexad. Ett rykte gick ock, att Elsa stod i förbund med trollen, och att hon narrat Knut att svära henne sin tro. Brita trodde till hälften på ryktet, hvad skulle hon tro, Knut hade ej varit och helsat på sin fästmö under de sista två veckorna. I stället gick han och dref för sig sjelf i skogen, inte arbetade han, och hvad som värre var, han hvarken åt eller drack, som andra menniskor. Detta bekymrade mest hans omgifning. Hans mor, kyrkovärdens gumma, bakade potatispannkakor, hans favoriträtt, litet emellan, men han såg knappast åt dem.

»Pojken är kollrig», förklarade kyrkvärden, »men de går öfver bara han blir gift. De ä' så me' ungdomen nu för tiden, anna' slag va' de förr; då va ingen så der grilluger. Ja' vet nog hva' han fund'rar på, men de' blir inge å har ja sagt!»

Knut hade samvetsförebråelser, något ovanligt nu för tiden, i ett fall som detta. Det gick så långt till sist, att han drifven af ängslan och oro besökte prestgården och bad kyrkoherden inställa lysningen så länge. Sedan detta var gjordt begaf han sig hem och omtalade hvad som skett, och att han tänkte gå till Elsa och be henne om förlåtelse, ty förr fick han ingen ro.

Mor fick dåndimpen, men reste sig tvärt och gick sonen inpå lifvet.

»Vet du hva', ja vet, att Brita långese'n har brustassen i ordning, bå' silkesklänning, som ho låtit göra i stan, å skor utå silke, å handskar, å kokfru, som ä tingad för å laga maten, å en oxe, som ä slagtad, å mat åf alla slag, som de rustas me alleredan, å de ä för eländigt altihop — nu går du te presten, — hur ska de gå me' den myckna maten, å brustassen, å kokfrua, å oxen — att du inte skäms pojke! —»

Den beskedliga gumman sjönk ned på spiselhällen, men der låg katten och gassade sig och han högg i förskräckelsen klorna i sin matmoder,

då hon råkade sätta sig på hans svans. Hon rusade upp!

»Schas ut med dig katt!» och så öppnade hon dörren och sparkade katten i hufvudet, ty han var nog artig eller rädd, att ej vända svansen åt gumman än en gång. —

Far passade på och slog näfven i bordet och förklarade: »att han aldrig hört värre spektakel, — hindra lysen om sönda', — vi skulle få skämma ögena ur oss, hela sockna vet ju åf'et — det blef ingenting å, han skulle tvärt gå te presten bara han hann slänga på sig en rock och re' håre' ur syna en smula. Du ä så go' å följer me', å de på stunn!» tillade han.

»Ja, de blir de' licksta, att du följer med», repeterade mor, som nu hunnit sansa sig och såg en utväg möjlig att undanrödja det af sonen så djerft och plötsligt fattade beslutet.

Far gick upp på vinden efter rocken.

»De ä' då förfasligt tokut åf dej Knut, å bära dej åt på tocke vis», fortfor hon förmanande. »Tänk nu om kyrkherrn nekar när I kommer dit, hur ska' det då gå? Då bli' vi utskämda i sockna, å tänk på Brita, hva ska hon göre å sej, stackare, med sitt myckna väsen och orningar, de blir al'ri' väl säger ja än en gång. Gåck nu å låt inte far din vänta!»

»Jag går inte mor», svarade Knut och satt der han satt i hörnet på träsoffan.

»Nå, ja' har då al'ri' hört på maken te elände, går du inte! Ska' du sitta der å tjura när hela di' välfärd står på spel. — Tre hela mantal, å kriter åf alla slag, å silfver, å tre om inte fyra kistor fulla åf linne — ä' du slug du — ja' har sett hvar eviga smul.» — Gumman spelade ut sin högsta trumf.

»Ja de' gör mig desamma, för jag har lofvat Elsa att ta henne, och henne håller jag af, men inte den andra.»

»Lofva — har en skulla hört på maken, liksom de skulle vara kungsol allt hva' drottninga säjer — å liksom ho' der borta i knektstuga skulle vara någe' å stå ätter, ho har ju inte ett skapande grann mer än ett fagert skinn å de ger inte brö!»

Knut reste sig för att gå ut.

»Hvart går du? — Ska' du nu ränna i väg utan bå' ol å afske'!

»Jag går till Elsa, mor!»

»Jo de ska en si de — du ä' spritt galen pojke! Hör du då inte e' smula hva' klokt folk säjer. Ja tror de' ä' sant hvad di säjer, att du har vurti förhexad i'na.»

Hon fattade honom i armen. Han vände sig tvärt emot gumman och spratt till.

»Förhexad, ja Gud är det så — jag rår inte mor, det är allvaret det.»

»Tocke vill ja inte höra. Ä du någe' te kar', så inte ä' du rädd för tocke larf.»

»Mor, har I hört att källan der borta i hagen inte ger till vatten länger?»

»De' har'en fäll' hört, men hva angår de' dej — vi ha vatten ändå så de räcker te' åt både oss å kritera gu'skelof.»

»Mor, det är jag, som är skuld till att källa är torr.»

»Du, hva' har du gjort ve' de'?»

»Jag har svurit att hålla Elsa kär, så sant som det lefvande vattnet aldrig skulle sina. De har jag svurit vid min salighet. Vill I nu, att jag går med till presten, mor?»

Den eljest pratsamma gumman stod slagen af förvåning. Alla hennes förhoppningar voro med ens bortblåsta. Hon ruskade endast på hufvudet och sade efter en kort paus:

»Gör som du vill, du vet bäst hur de står te' me' dej — men e' evig olycka va' de' den da' ho narra dej te' tocke trolltyg.»

Gumman började gråta.

Nu kom kyrkvärden in. Han hade sitt spanska rör i handen och silfversnusdosan i fickan, till på köpet var han rakad, något som ej hände honom mer än hvarje söndag, och i dag var det onsdag.

»Nå, ä du färdig så går vi?» sade han vänd åt sonen.

»Å de' ä' bara elände alltihop», snyftade gumman till svar och snöt sig i förklädssnibben. »Gåck in igen Jonas, å ta' åf dej rocken, de blir inge åf me' gången. Knut har ju svuri ve' si' sali'het att ta Knekt-Elsa. Låt'en ta'na i Guss namn när han inte vill säta.»

Kyrkvärden satte käppen i vrån och tog sonen i förhör. Något besök i prestgården blef ej af, i stället gick Knut mot qvällen öfver gärdet till soldattorpet, lättare om hjertat än förut.

Men att kyrkvärden ej gillade hvad han företog sig, det hördes af dennes sista ord då sonen tog sin hatt för att gå: »Ja gåck, men senna får du frakta dig sjelf bäst du kan. Ja' tar inte emot e' tocka sonhustru i mitt hus, de ä hva' du vet!»

»I må väl göra som I vill, far, för oss blir det väl nån rå' kan jag tro!» Dermed gick han.

I soldattorpet satt Elsa och väfde då Knut trädde in. Hon blef blossande röd vid hans åsyn, men hon gick honom ej till mötes, som förr, med handen framsträckt till helsning och ögonen strålande af glädje. Hon lät skytteln hvila och såg till hälften förundrad och förebrående på den inträdande. Knut försökte se in i dessa lugna blå ögon, som hvilade på honom, liksom ville han läsa hvad som föregick inom henne, men han måste slå ned sina egna. Den förebrående blicken borrade sig det oaktadt in i hans själ och verkade förkrossande på honom. Han närmade sig,

liksom rädd, sedan han med en hastig blick kring rummet öfvertygat sig att de voro allena.

»Elsa», hviskade han och sökte fatta hennes hand, »ser du ej hur det är fatt med mig?»

»Kommer du för att be mig till tärna på ditt bröllop?» frågade hon med ej så liten bitterhet i tonen. Men det kostade på att vara elak, äfven när ett så präktigt tillfälle erbjöd sig. Två stora tårar rullade ur de vackra blå ögonen och föllo ned på Knuts hand der de brände som eld.

»Elsa, jag kommer för att be dig om förlåtelse — allt är slut mellan Brita och mig; jag har varit hos presten och tagit lysen tillbaka.»

En stråle flammade till i Elsas ögon.

»Och nu vill du kanske än en gång svära mig tro vid din salighet och bryta eden — liksom du nu brutit ditt ord till Brita? —»

»Elsa, jag ha aldrig velat ha Brita, det var endast hennas rikedomar jag ville åt, men för det är jag straffad, jag fick ingen ro förrän jag ändra' sinne. Jag håller dig mer kär än allt verldens guld.»

»Var hon inte så rik, Brita då, som du trodde?» frågade Elsa med skälfvande läppar och sänkta ögon. Frågan lät mer naiv än elak.

»Elsa, du må gerna skämma ut mig, jag har inte bättre förtjent, men lofva mig, att du inte förskjuter mig, ty då skulle jag bli olycklig.»

Hans röst blef ödmjukt bedjande.

Hon vågade nu se upp på honom och deras blickar möttes.

»Är det ditt allvar?» frågade hon tvekande.

»Vill du, så går jag tvärt i morgon till presten och tar ut lysning för oss», svarade han för att visa att han menade allvarligt.

»Så brådt är det inte — hvad tror du din far och mor säger om det? Jag har inte mer nu än förut.»

»Tala inte om det, Elsa min, vi ha tillräckligt då vi hålla af hvarandra.»

Hon rodnade lindrigt. Hon tänkte säga något men hon teg.

»Nå, hvarför säger du mig ingenting. Är du ledsen på mig änn?»

Han blef djerfvare ju längre det led. — Flickan tycktes fatta sitt beslut.

»Jag har försökt glömma att du bröt hvad du lofvade», svarade hon. »Men tror du inte att också jag kan ha ändrat sinne, när jag såg mig besviken?»

»Elsa, det har du inte. Du höll mig ju kär.»

»Höll icke också du mig kär?»

»Elsa, du vill skämma ut mig, ja, jag har inte förtjent bättre. Men låt allt som skett nu vara glömdt när jag ber dig.»

Han fattade hennes hand.

»Ja det må det i Guds namn vara då!»

»Ack Elsa hvad du gör mig glad!» — Innan hon visste ordet af hade han kysst henne.

Hon sprang upp från sätet, blossande röd.

»Inte så Knut, kom ihåg det. Om jag ock skulle ge med mig, så har du inte hört hvad far säger än.»

»Åh, det är jag inte rädd för, vill bara du så nog vill han. Fast gubben hemma inte vill ge mig hemmanet nu, som lofvadt var om jag tog Brita, så får jag det väl med tiden, kan jag tro, och då har far din ingenting emot att du kommer att styra i huset.»

Elsa drog en suck. Knut var sig så olik, tyckte hon.

»Är du säker på det bara, så går det an. Men här kommer far, ser jag. Tala vid honom, ger han sitt samtycke har du ock mitt. Men tills vi bli gifta får du låss' som vi bara vore bekanta och inte göra som du gjorde nyss», tillade hon. »Då kan det gå som förra gången.»

»Gifta, ja det ska' inte töfva länge!»

Elsas far kom nu in. — När Knut senare på qvällen gick hem var han glad och sjöng hela vägen. Det hade han ej gjort på länge, men han fick rätt; det var ej svårt för honom, den burgne hemmanssonen, att bli förlikt med sin fars soldat i ett fall som detta. —

Det hade lysts i kyrkan första gången mellan hemmanssonen Knut och soldatdottern Elsa.

Folket var idel förvåning. »Att gifta sig med en flicka, som ingenting förde i boet och att ta tjenst som dräng, när en kunde få sitta bonde på en halfgål, å få en flicka som hade tre hela mantal», se det var något alldeles nytt, något så ovanligt att det satte alla tungor i rörelse och alla hufvuden i skakning. »Knut var tokig» mente man tro på, »förhexad — nu hade hon fått det som hon velat, hon visste nog att kyrkvärden inte kunde lefva länge, det listiga trollet, hvad gjorde det då henne om Knut skulle tjena ett år eller par. Det var fin beräkning alltihop, men kyrkvärden kunde lefva henne ut, för hva' han ville, det kunde han ock». Så sade en del folk. De hade beredt sig på att få vara med på ett ståtligt bröllop, som inte blef af — åjo det kunde nog bli af, ty Brita hade i förargelsen skänkt sitt hjerta åt en enträgen friare, som gerna ville ha hennes stora gärden ihop med sitt lilla, Det visste nog Brita, men hon tog honom ändå till sist, och sen behöfde det inte hägnas gärdesgård mellan gärdena, det var alltid en vinst.

Knut såg öfverlycklig ut der han vid Elsas sida gick fram öfver kyrkogården, ett mål för allas blickar. Hon åter såg alls icke lycklig ut. Hon var blek som ett lärft, »jo jo, det var inte så roligt å inte veta sig vara välkommen som sonhustru åt kyrkvärden. Han ville inte se åt'na en gång, å inte kyrkvärdmor heller», hon gjorde ingenting

som inte han gjorde. »Synda föder skamma, och nu fick ho og skämmas för folk, för de ho villat bort honom. De va' för ynklit alldeles, att Knut inte skulle ha bättre förstånd än ge sig i slanger me e tocka der. Högfäla lyste ur ögena på'na licke öfver, att ho vari' go' för å locka en så'n ståtlig å dugtig pojk, som han, i sina garn, honom som flecko riktigt ville åt.» — —

Så ungefär haglade anmärkningarne öfver dem, då de gingo förbi grupper af kyrkobesökande. Det var i synnerhet gummorna, som förargade sig öfver det unga paret, »de hade döttrar de också, som han lika gerna kunde ha tagit, när han nu en gång va tokug å inte tog de licksta han fick fatt i.»

»Hvad är det du tänker på?» sporde Knut sin fästmö, då de veko af in på genvägen öfver klöfverfältet, der anngångsskörden nyss blifvit bergad. De voro nu ensamma.

»Jag tänker på mycket jag», svarade Elsa, »men mest på att källan ännu är torr — jag tänker på, att det betyder, att vi inte passa för hvarandra; och så tänker jag på, att jag gerna skulle vilja fara till Amerika, dit jag får fri resa, och när jag tänker mig än närmare om så — far jag nu i höst.»

Knut blef blek af oro, det var mycket på en gång, många underliga tankar som kommit på Elsa i en hast.

»Kära Elsa, hvad säger du», utbrast han, »slå

de der grillerna ur hufvet. Låt oss i stältet tänka på bröllopet, det har ju lysts för oss första gången i dag. Ska' du då tänka på att resa te Amerika?»

»Jag kan inte låta bli det. Det är bäst att vi godvilligt skiljas, vi kan ändå aldrig bli sams. Det har kommit något emellan oss två. Jag tänker be far gå till presten, det är inte värdt att lysa för oss, vi kan ändå inte bli ett par.»

Knut skiftade färg. Menade hon allvarligt eller ej.

»Kära min Elsa, du är sjuk, jag vet inte hvad som kommer åt dig.»

Mera förmådde han ej säga, ty han visste ej hvad han skulle säga. Hjertat bultade i honom, som om det velat spränga bröstet, hans knä darrade, rösten svek honom.

»Ja, jag tycker det är så godt att först som sist säga ifrån», fortfor hon, »du kan nog förstå hvad som kommit mellan oss. —»

»Men du lofvade ju, att allt skulle vara glömt, du var ju med om att vi skulle förlikas när far din inte hade något emot det.»

»Det är ock glömt alltihop, glömt, så att det alldeles är som jag aldrig sett dig förrän nu då det lysts för oss för första gången.»

»Du är underlig till sinnes, det kan ju inte vara ditt allvar att vi ska' skiljas.»

»Kostar det på dig att skiljas från mig?»

»Om det kostar på — jag skulle bli olycklig

för all min tid. Jag håller ju af dig mer än allt i verlden.»

»Det har du sagt förr en gång, och ändå —»

»Ja, men nu, vi ska inte tala om den snön som föll i fjor. Du vet ju sjelf hvad det kostade på dig när du fick höra att jag låtit förleda mig att öfverge dig för rikedomen. Du har ju talat om för mig hur du var nära att gå i sjön — tror du det käns bättre för mig att bli besviken?»

»Känner du blott hälften af hvad jag då kände blir det nog svårt för dig att mista mig. Men det är ju allt glömt. Nu kostar det mig intet att skiljas vid dig, ty jag har dig ej kär längre.»

Hennes röst lät fast och bestämd.

»Du menar således allvarligt med hvad du säger, du tänker öfverge mig.»

»Ja, så godt är det för oss båda. När jag är borta ska du snart glömma mig — och om du inte kan få Brita nu mera, så fins det fler flickor som bättre likar dina föräldrar än jag. Jag vill inte att du för min skull ska bli osams med far och mor och gå miste om ditt arf. — Nu se'n de ä' lyst för oss, ska' folk inte kunna säga att du svek mig och inte att jag lockat dig från föräldrarna när di får veta att jag inte vill ha dig.»

Knuts bröst häfdes våldsamt. Tårarne trängde sig fram i hans ögon. — De hade under samtalet kommit in i en backe tätt beväxt med björk och asp. Der hade de stannat.

»När reser du?» frågade han, med möda frampressande orden.

»Om lördag hade jag tänkt, om Gud ger mig helsa.»

»Då följer jag med — här blir lifvet mig för tungt då du är borta», utbrast han.

»Det vore dumt af dig Knut — och för resten har jag fästman i Amerika om jag vill gifta mig. Du mins Anders som for dit för tre år se'n, derför att jag då sa' honom, att jag höll mer af dig än af honom. Han har många gånger skrifvit och bedt mig komma, han har'et bra säger han, och nu lofvar han att vara emot mig när jag kommer dit, bara jag kommer i höst, för i vår ger han sig af längre in i landet. Nu har jag skrifvit att jag kommer.»

Knut blef dödligt blek.

»Anders», stammade han, »det är inte ditt allvar Elsa.»

»Jo, det är det. Följer du med för min skull, så är det sämst för dig sjelf, för jag håller nu mer af honom än dig.»

»Det är ingen sanning Elsa!»

»Farväl med dig Knut, vi råkas nog inte mer, om du inte vill titta ner när jag far om lördag.» Hennes läppar skälfde, oaktadt hon sökte beherska sig. Den hand hon räckte honom till afsked darrade märkbart. Han fattade den med ifver, liksom för att qvarhålla henne.

»Elsa, Elsa!» rösten svek honom och han sjönk ned i gräset för hennes fötter under det stora tårar rullade utför hans kinder. Elsa skyndade, att med sin lediga hand borttorka ett par tårar, som hotade att frambryta ur hennes egna ögon. Hon drog sin hand ur hans och skyndade med hastiga steg mot hemmet.

Knut blef qvar en lång stund innan han förmådde resa sig upp. Slutligen gick äfven han, men med sänkt hufvud och släpande gång.

Det var som om han följt sina gäckade förhoppningar till grafven.

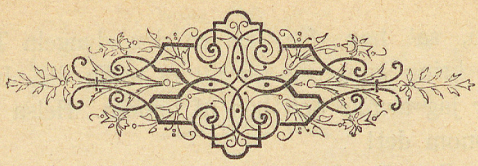

En modern romanhjelte.

Amerikanism.

Ett älskande par hade slagit sig ner i en berså, der de stämt möte för att ostörda få njuta en oskyldig kärleks ljufva fröjder.

— Ack, min Jully, ingenting i verlden skall hädanefter skilja oss från hvarandra, sade älskaren och tryckte sin tillbedda intill sig. Jag skulle vilja trotsa himmel och afgrund och ensam strida mot Förenta staternas armé om något hinder från dessa eller andra håll uppreste sig mot vår lycka, fortfor han entusiastiskt.

— Tyst, afbröt flickan och lyssnade, jag hör pappa nalkas! Det här kommer aldrig att sluta väl. Vet du hvad han sade i morse:

Jo, sa' han, får jag se den slyngeln Tom stryka kring knutarne för att få träffa dig, Jully, så slår jag armar och ben af honom. Helsa och säg honom det!

— Sa' din far verkligen så, kära Jully, då är det bäst att vi skiljas. Jag har dessutom lite angelägna affärer att uträtta i morgon, sade Tom och rusade bort till det ställe der han klättrat öfver trädgårdsmuren för en stund se'n.

Ett par dagar senare satt Tom och kurtiserade en annan flicka, hvars pappa måst amputera begge armarna, som han året förut förfrusit.

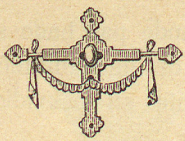

En elak gosses sorgliga ändalykt.

Moralisk berättelse författad för ett amerikanskt söndagsskolblad, utgifvet af en kristen ynglingaförening.

Bob Wilson hörde just icke till de snälla barnen. Fastän icke mer än tio år gammal var han redan en källa till djup sorg för sina goda föräldrar.

— Hvad har mamma der i paketet? frågade Bob en dag sin mor, då hon varit ute och gjort sina uppköp.

— Det är *pressjäst,* min gosse lilla, och duger alls inte att äta.

— Än der, i andra paketet med hvita omslaget? sporde Bob.

— Det är *mandelmassa,* som Bob får till

sin fastlagsbulle i middag, om han är snäll, svarade modern.

— Får Bob titta på mandelmassan, *bara titta,* söta mamma?

— Nåja, se, men inte röra, sade hans mor och vecklade upp paketet.

Bob såg med lystna blickar på den hvita mandelmassan och kände hur det vattnades i munnen.

— Mamma, mandelmassa måste vara rysligt godt, sa' han.

— Ja, du får känna hur den smakar i middag, har jag sagt. Nu lägger mamma in sina paket i handkammaren.

Bob följde med intresse sin mors rörelser och en stund derefter sedan hon gått hade han öppnat dörren till handkammaren och klättrat upp på en smörfjärding för att ensam ta en titt på den läckra mandelmassan.

På några minuter hade den odygdige gossen satt i sig ett fjerdedels skålpund och sköljt ner delikatessen med en half liter oskummad mjölk och ett par grabbnäfvar sviskon.

Sedan detta var gjordt, torkade han sig om munnen med rockärmen och gick ut i trädgården försökande att se ogenerad ut.

Men straffet kom innan Bob anade det. En qvart senare började han att svälla som en pepparkaksdeg och fyllas med lätta gaser.

— Oj, oj, oj! Min mage, min mage! stönade

Bob och rullade som ett klot på gräsmattan. Hans jemmerskri blefvo allt högljuddare och till sist lät det som om Bob sväljt en hel igelkott. Då kom modern rusande ut i trädgården.

— Kära mitt barn, hur är det fatt, hur är det! Hvad har du gjort? frågade hon orolig.

— Ingenting, ingenting, det var katten som . . . skrek Bob och hoppade kring på ett ben hopvikt som en fällknif.

— Se så, kom hit, kära barn och hoppa inte kring i rabatterna som en svärmare. Mamma vill dig intet ondt!

— Jo, jo, mamma vill ge mig ris! . . . Aj, aj, aj . . . min mage! skrek Bob under det samvetet gnagde hans lilla hjerta.

Så skrek han plötsligt:

— *Håll i mig, mamma, annars flyger jag i luften!*

Men innan modern hann fram för att sluta sitt älskade, olydiga barn i sin famn hade en vindflägt fattat i hans kläder och fört honom bort öfver uthustaken.

— Det är Gud, som tar min snälla gosse till sig, snyftade modern och sjönk samman på gräsmattan.

— *Nej, jag kommer inte till Gud, jag har varit olydig och snattat mandelmassa. Men jag måtte ha tagit fel på paket och ätit af den förbaskade pressjästen i stället,* snyf-

tade Bob och försvann som en luftballong ur sin moders åsyn.

Han har sedan dess aldrig kommit tillrätta, oaktadt man annonserat efter honom och betalt en dollar pr petitrad.

Sens moralen är den: Den illa gör, han illa far.

Hade Bob varit en snäll gosse, kunde han ha fått varit med om lika trefliga utflykter som barnen i kristliga ynglingaförbundets nya missions- och söndagsskola.

En svartsjuk yankee.

— Jag är inte riktigt nöjd med Tob, han försummar dig, mitt socker, sade mrs. Mary Fulton när hon varit en månad som gäst i sin måg mr. Billings hus och vändt upp och ned på allt från källaren till vinden.

Alltsedan Tob för några dar sen stjelpte i sig ett spetsglas fotogén i stället för hvita portvinet, som han brukade ha på en hylla i handkammaren, hade han icke vågat sig hem annat än om nätterna då han visste att hans svärmor slumrade.

— Som sagdt han försummar dig, återtog mrs F. och såg medlidsamt på sin dotter.

— Så mamma säger, inte har jag märkt det! På hvad sätt skulle han försumma mig? frågade

lilla frun och såg så oskyldig ut, som om hon inte haft en aning om alla de förförelser, för hvilka en äkta man kan bli utsatt utom hemmet.

— Jaså, du har verkligen ingenting märkt, min englabit, nej, det tror jag nog! Men en moders skarpa öga upptäcker mycket hvilket icke är som det bör vara, skall du veta!

— Men du kan göra Tob orätt, mamma. Min Tob är en . . .

— Nåja, jag vill inte neka till att han kan ha sina goda egenskaper — utom hemmet, afbröt mrs F. Jag har hört sägas att han aldrig lurat sina kreditorer och aldrig spekulerat i jernvägsaktier eller jobbat med jord i Vestern. Men derför kan han väl vara en spelevink som äkta man. I går kom han inte hem förr än efter midnatt och i förgår var hon på slaget tolf. Hvar kan han hålla hus halfva nätterna? Säg mig det?

— Ack, mamma lill', Tob har så mycket att uträtta. I går satt han på kontoret och gjorde upp kontrakt till en större leverans.

— Såå, och det tror du! — Men hur som hälst man försummar inte sin lilla fru för leveranser nattetid. Men det är nog fetare stekar än de välsignade fläsksidorna som ligger honom i fatet. Jag mins hvad han sa' när jag kom hit: Tycker inte mamma, som jag, att Emy *magrat*, sa' han. Der ha vi det!

— Nej, mamma lill', du misstar dig. Tob

älskar mig lika mycket som förut. Det upprepar han beständigt.

— Tror nog det, han vet att det behöfs inte mer än att upprepa den der lexan för att du skall tro honom, liten. Men mig lurar han inte så lätt. Jag vill ha *bevis,* ser du, *riktigt kraftiga bevis,* innan jag blir öfvertygad.

— Du riktigt skrämmer mig, mamma lill'. Men hvad vill du att vi ska göra för att få bevis. Mitt förstånd står stilla.

— Du behöfver häller inte bry din lilla hjerna när du har din mor som tänker för dig. Vi ska bara sätta Tob på prof och se hvad han går för. Blir han *svartsjuk* så är allt godt och väl, men blir han det inte, så bevisar det att jag haft rätt och att han intresserar sig för andra qvinnor mer än för dig, mitt socker. Jag ska gerna åta' mig att agera älskare för att få ljus i saken. Det anade mig, det här eländet, derför tog jag med mig lite af pappas gamla kläder hit, som Tob omöjligt kan känna igen. Vill du så gripa vi strax verket an så att vi genast komma på det klara med saken. Några rader i ett bref bör vara tillräckligt för att väcka hans svartsjuka om han verkligen håller af dig, mitt pyre.

I nästa ögonblick satte mrs. F. sig ner och skref följande till sin måg:

Min herre!

Er hustru bedrar er. Man har sig bekant

att hon i ert eget hem underhåller en intim förbindelse med en eländig förförare, som trots sina gråa hår ännu alltjemt framhärdar i sina ungdomssynder. De komma antagligen att träffas om en timme. Var beredd!

En verklig vän.

— Så der! Nu skicka vi af brefvet till kontoret under det jag klär mig, och se'n ska vi se om inte Tob åtminstone i qväll vill tillbringa aftonen i sin familj.

* * *

En stund senare, just då Mrs. F. krängt på sig sin aflidne mans pantalonger och hvita bröllopsväst, samt satt en kamelia i knapphålet på fracken, så att hon såg ut som en cirkusclown, kastade Tob sig upp i en cab, sedan han ställt till åtskillig oreda på sitt kontor, och körde direkt till en kruthandel. När han trädde in i butiken såg han ut som om han ruinerat sig på petroleum och önskade ge sig af till en annan marknad.

— Får jag se på era sexpipiga fickkanoner, gröfsta kaliber, bad han.

Biträdet lade fram ett par kavallerikarbiner af nyaste konstruktion.

— Tror ni att de här tingestarne duellera bra

på tre steg, om man laddar dem med extradynamit och explosiva kulor!

Biträdet bockade sig och log.

— All right, då tar jag dem! Och vill ni se'n visa mig den artigheten att slå in litet af ert öfriga djefvulsskap i ett särskildt paket, i fall det här skulle klicka, så vore jag tacksam. Men kom ihåg att bruksanvisning bör följa gratis, ty jag är en fredlig person som ni ser.

Sedan han erhållit det reqvirerade och betalt bar det af mot hemmet.

De älskande sutto just och mumsade på hvar sin vindrufklase då jungfrun öppnade för Tob.

— Är det någon här in-ne . . . ho-os min hu-ustru! hväste den olycklige och fattade jungfrun i armen. Bekänn!

— Gud, så herrn bär sig åt. Inte behöfver herrn nypa mig gul och blå för att få veta det, inföll domestiken.

— Hvem är der då? svara!

— Ingen annan än gamla frun, hvad jag vet. Hon har visst varit ute och blifvit bjuden på något starkt, ty hon inbillar sig nu vara Bacmeth, eller Hamlet, eller någon annan af de stora tragedierna. När jag var inne med frukten satt hon i skjortärmarne med ett lösskägg för munnen och lagade fracken som spruckit upp i ryggen.

— Ah, det är således svärmor som efter vanligheten stält till det här spektaklet, sade mr. Tob

och gnuggade händerna. Hade jag vetat det skulle jag inte brytt mig om att slå in framtänderna på mina kontorister och borra min kassör i sank med eldgaffeln, när de i sin välmening ville binda mig innan jag lemnade kontoret.

Jaså, svärmor! Det var trefligt! fortfor mr. Tob och gnuggade förtjust sina händer.

Derpå smög han till dörrarne och riglade dem, innan han med karbinerna i hand och Othello-uppsyn bultade på sängkammardörren.

Han hörde ett skri och när han trädde in, såg han sin fru försvinna genom en dörr och en manlig individ genom en annan. Tob uppgaf ett vildt menagerilejonrytande och rusade med karbinerna i högsta hugg efter sin svärmor.

— Jaså, ni tror att ni skall undkomma mig, ni eländige, och att jag glömt rigla dörrarne, hvasa? Hvar håller ni hus att jag må få öfva mig i målskjutning på er Don Juansfigur och se'n hacka lungmos af er, gnisslade han under det han genomsökte matsalen.

Jaså, ni har krupit in i min präktiga marmorspisel, märker jag. Godt, så skall jag dra upp spjellet åt er, i fall ni ämnar er ut den vägen. Så der ja! — Akta era liktornar ty nu smäller det! skrek han och röck undan eldskärmen. Jaså, ni är redan ett stycke på väg upp i pipan märker jag. Det blir således inte så godt att få korn på er! Men det gör detsamma! Jag ska se hvad ni

tycker om lite svafvelrök och ett par karduser fosfortändstickor. Ha, ha, ha!

Ni jemrar er redan, hör jag, fortfor den ursinnige äkta mannen och smålog.

— Tob, Tob, hvad i Guds namn tar du dig till, ska du svafvelröka och tända eld på mamma, ljöd det i ett skärande skri från lilla frun som kom inrusande

— Bort trolösa, skrek Tob och sträckte ut ena armen som en väderqvarnsvinge.

— Tob, älskade Tob, jag försäkrar att det är mamma som du jagat upp i skorstenspipan. Hon hade endast velat skämta litet med dig.

— Tyst, bedragerska, tänker du försöka inbilla mig att svärmor, min egen svärmor, lånat sig åt ett så djefvulskt skämt. Bort säger jag, innan jag lägger dynamiten i spiseln och tuttar på.

Nu hördes ett förtviflans jemmerskri från skorstenen och i nästa ögonblick rullade mrs. F. ut på golfvet.

— Tob, käre Tob, det var endast ett skä-ämt . . . flämtade offret.

Tob hof upp sina ögon och lugnades synbarligen.

— Det är verkligen mamma ser jag! brast han ut och gapskrattade. Det är det muntraste skämt jag varit med om. Hvarför kröp mamma upp i skorstenen och gömde sig? Hå, hå, hå, så lustigt! Svärmor i frack och hvit väst uppe i skorstenen. Jag tycker hvad svärfar och de andra englarne ska le åt det här i sin himmel.

Se bara på, Emy! Ser mamma inte akurat ut som negerkomikern på Wilkins varieté. Vänta lite, jag får lof att skicka efter en fotograf!

Mr. Tob skrattade som en galning och dansade om med sin svärmor.

— Tob, Tob, du tar lifvet af mamma, sluta då, snyftade lilla fru Emy.

Och mrs. F. sjönk verkligen samman som en tomsäck på det bonade golfvet.

— Vatten, vatten! flämtade hon.

Tob rusade ut i köket och återkom med ett helt ämbar, som han ögonblickligen i kärleksfull ifver spolade öfver gumman.

Efter honom kommo jungfrurna rusande.

— Jesses, hvad ska' herrn med slaskhinken till! . . . skreko de i korus.

— *Slaskhinken,* stönade Tob och vred sina händer. Lilla fru Emy snyftade och mrs. F., som ögonblickligen rest sig upp efter duschen, gnuggade diskvattnet ur ögonen och skakade golfvet fullt med morotbitar och andra rester från köket.

Följande dag reste hon tillbaka till Harrisbury i Penn.

— Det var tråkigt att mamma inte ville stanna hos oss längre den här gången, men *välkommen åter*, sa' den artige Tob och kysste vid afresan den gamla damens hand.

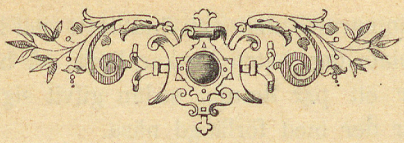

Praktiska råd och vinkar för oerfarna ångbåtspassagerare.

När ni för första gången ämnar företaga en ångbåtsfärd, bör ni, pro primo, göra er noggrant underrättad om hvar det fartyg som ni skall medfölja har sin tilläggsplats.

Annars kan det hända, att ni, om ni t. ex. ämnar er yttre vägen till Göteborg, i stället för att gå till Blasieholmen rusar till Skeppsbron, eller Riddarholmen och ramlar omkull på trossar, bagage, gods och landgångar, under det hela er uppmärksamhet är riktad på båtarne, hvars namn ni studerar med en flit, som om ni stode i begrepp att dagen efter utgifva en skeppslista. Resultatet af undersökningarne blir, att när ni slutligen

larfvat hamnarne rundt och ändtligen sjelf hamnat på den plats der båten brukar ligga, så har den redan för ett par timmar sedan gifvit sig af, så att ni står der med förlängd näsa.

* * *

Har ni verkligen kommit om bord på rätt båt och i rätt tid, kan ni vara lugn, ordna ert bagage, snyta er, torka er pince-nez etc., som de öfriga passagerarne; såvida ni icke, just som landgången drages in, erinrar er, att ni glömt er plånbok på nattduksbordet der hemma och i stället stoppat ett tomt cigarrfodral i fickan.

Sådant händer mången, men märker ni att det ej händt er, så gå upp på kommandobryggan och hemta frisk luft och se på utsigten! Tänd gerna en cigarr och sätt den, när den blir halfrökt, i ett dyrbart sjöskumsmunstycke, som ni efter oerhörda ansträngningar rökt in och inte vill mista för något pris! Tag upp er kikare och betrakta på nära håll hvad som intresserar er — *men lägg ej munstycket ifrån er under tiden.*

Ty när ni har kikaren för ögonen, kan ni *omöjligt* se om någon medpassagerare, som funnit behag i ert vackra munstycke, lånar eld af er cigarr och försvinner med er dyrbara relik. Lika lätt går det för tjufven, om han är ännu djerfvare, att under det ni kikar tillegna sig ert ur, er plån-

bok, eller andra dyrbarheter som ni sjelf *redligen* förvärfvat eder.

* * *

Märker ni, sedan ni kommit till sjös, symptom till sjösjuka hos någon af medpassagerarne, så ställ er icke »lä» om honom, utan att först ta på er en guttaperkaregnrock på hvilken ni dragit kragen öfver öronen.

Känner ni sjelf symptom af sjösjuka och ni t. ex. kort förut ätit middag, så anse middagen förlorad och gå ner i er hytt! Öppna der fönsterventilen och munnen, och stick hufvudet ut genom den förstnämnda öppningen. Höj blicken mot himlen, tryck händerna mot magen, tänk på något angenämt, för att förtaga den oangenäma känsla som kommer öfver er, och låt sedan saken ha sin gång! Känner ni ett oemotståndligt begär att göra er qvitt er odrägliga tillvaro, hvilket ofta händer, så sök att krypa ut genom ventilen och kasta er i sjön, *ty det är ett experiment som aldrig skall lyckas er.*

* * *

Råkar ni att till hyttkamrat, i kojen under er, få en obekant person, hvilken t. ex. har den fula vanan att snarka, så vidtag åtgärder i tid för att sjelf förskaffa er välbehöflig ro!

Borra t. ex., innan ni lägger er, ett hål, eller fler, i er kojbotten, midt öfver den snarkandes hufvudgärd, och placera derefter, sedan han insomnat, ett isstycke under er egen madrass, så får ni se hvad verkan det gör! Vi kunna slå vad med er, att *han* skall hållas vaken tills *ni* somnat. Ligger han i öfversta och ni i nedersta kojen, kan ni försöka hvad följden blir, om ni, så fort han börjar dra timmerstockar, kittlar honom i ryggen med en stoppnål, som ni sticker in i en springa i hans kojbotten tvärs genom madrassen.

Ni kan äfven vara lugn för, att han skall upphöra att snarka, om ni, under det han håller på dermed, strör en nypa *spansk peppar* i hans mustascher!

* * *

Om bord på ångbåtar äter man vanligen godt. Har ni således god råd och reser på bästa plats, kan ni lugnt intaga edra måltider i försalongen. Går sjön hög så att båten rullar bör ni, för att slippa få den flytande födan på edra pantalonger, antingen reqvirera långmjölk, eller fet köttsoppa. Ty genom att gjuta olja på vågorna, stillas som bekant sjögång. Följaktligen skola »*fettögonen*» i er sopportion hålla buljongen qvar på tallriken.

Har ni hört talas om »*båtsmansmat*», skall ni derför icke reqvirera sådan om bord, om ni

vill bli ansedd som en civiliserad menniska. Ty endast kannibaler finna behag i dylika läckerheter!

Är ni däckspassagerare, och har matsäck med er på resan, bör ni, om ni har *smör* i matsäcken, icke placera denna för nära skorstenen å mellandäck. — Skulle den olyckan inträffa, att båten stöter på grund, bör ni icke strax hoppa öfver bord och simmande söka nå land, emedan det i så fall lätt kan hända att ni går till botten före ångbåten, ifall ni öfverskattat er skicklighet som simmare.

Lika litet bör ni, om en medpassagerare går öfver bord och ni hör honom skrika på en »boj», kasta någon af *gossarne* bland besättningen öfver bord, derför att ni i er ungdom läst engelska och tror er veta hvad »*boy*» betyder; ty som ni ser är »boj» och »boy» alldeles icke sak samma.

Blir elden lös, skall ni icke »*släcka på alla trossar*», som ni får syn på om bord, utan hällre hjelpa till att langa vatten.

Hör ni kaptenen tala med gastarne om att t. ex. »fira på gaffeln», ska ni inte tro att han ämnar bjuda dem på festmiddag; och hör ni talas om »lik», ska ni inte fåna åstad och fråga hvem som är *död* för att kunna visa ert deltagande och beklaga sorgen. — »Spelet» är beläget förut och bör ej förvexlas med tyska musikanter, hvilka, när de resa, äfven bruka sitta förut och synda mot åttonde budet genom »att bära *falskt* vittnesbörd»

om kompositörernas förmåga att skapa harmonisk musik.

Höger och venster kallas om bord: *styrbord* och *babord*. Dock bör ni akta er för att skrifva i er resedagbok t. ex. så: »Jag slöt *styrbords öga* för att få bättre sigte på hennes vackra» etc., eller: »Jag kände i *babords byxficka* efter min börs» etc.

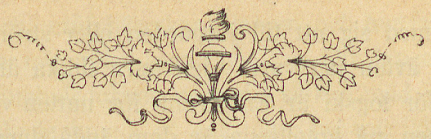

Farbror Tjocklunds intryck af Stockholm.

Skildrade i bref till hans gumma under »Majriksdagen».

FÖRSTA BREFVET.

Kära mor!

När jag kom upp till den stora huvfudstaden kände jag mig att börja med lite huvfeyr af allt det möckna stimm på gator och gränder vartill jag alldrig skådat maken. Jag erhölt trast natt Kvarter häller, som di i Stockholm kallar de proppert logski hos en enke Fru vilken tillika är aschukörska och har två stycken Flikker af vilken den ena är förlofvat mäd en sallmakare som ser ut som en herreman på Söndaga; då han komer och tar

hänne med sig utt till jurgården eller strömPattären dit ävfen jag varit. den anra flikka är ogivt. Priset för logski är En Krona för natten vilket är dyrt men på hotellerna är dom ändå dyrrare då jag dessutom erhåller kaffe med doppa på mårnarna och får höra fårtPinnospel både under och ovan på mig når jag är inne om daggarne; Pollitiken som jag gruvade mig för är ikke så konstig att förstå bara man hörr äfter hva di anra gubba tänker votera, I den här appa Naschkfrågan som gick utt på att prinsarna skulle få någe te att leva på sade både frun och doteren derhemma att det gick ingen nödd på dom vilket jag äfven håller troligt emedan jag sett dom gå lika fint klädda som anra härrar af bättre härkomst ock maten är ingalunda dyr här i stockholm. Supannmat får man god för 25 öre och köttbullar 40 öre. Men jag har ävfen varit med om värre kallas hos Rydbergs som är ibland dom dyraste men detta och mycket annat skall jag talla om en annan gång.

Jag har ävfen varit på kongeliga Opperan där di klär utt sig och åbäkar sig på alla sätt och gal så det sångrar i öronen; för dom som tycker om att höra på tokket kollorum låter det inte så illa når di drar sta alla på en gång och den ene skriker groft och den andre fint alldeles som om di slakta ett $^1/_2$ tiog grisar i start åskwäder. Jag är allareddan bekannt mäd både Kreti

och Pletti utåf härrskapsklassen och har fått loven att lära mig röka segar når jag blir bjugen.

Långhalsdukken som du skikka mäd och som du brukade knytta åt mig reder jag mig ikke mäd: Vändan hurr jag vil får jag alltid knutten i nakken. om jag sen förr söker att vrida den rätt så åker nattkapan bak på ryggen och likaså stärk kragen kommer bak fram.

Sen köffte jag mig en halsduk mädd spänndon och hadde att görra en $^1/_2$ timme med att sela dän på mig som di lärde mig det i bon men når jag skulle ta den åf mig på kvällen hadde jag glömt bort alla tempon och maxsyss och drog åt alt värre och värre till dess det alldeles sa stopp då jag måste knakka på hos frun fast klokka va 12 på natten och be henne komma in, Men fast hon anars är jelpsam ville hon inte på något villkor uttan bad mig betänka att jag var givt och då bad jag hänne åtminstone låna mig en kniv att skära upp på halsen mäd emedan min rakkniv var borta till slipning Men då svarade hon att var bara kånster och ville ikke lemna den.

Det blev nu ingen annan vån än att försöka slitta af mig halsklåven som höll på att tjöva mig så att jag inte kunde dra flåsset. jag gikk fram till den store spegeln på vägga och tog ett säkkert tag Så rykkte jag till allt vad jag orka men då gjick dät så illa att når jag rykkte till körde jag skallen i spegelglaset så att bitarne rök ikring mig. jag har gudi-

lof hälsan och mår gått vilket tillönskas eder alla når jag får bättre tider skal jag skrivfa ytterligare.

Intet mera för denna gången utan en kär hälsning till alla

tekknar vännligen

Anders Tjocklund
i Intetdera.

* * *

ANDRA BREFVET.

Kära mor!

Sen Jag sist skrev har jag varit utte för bå ett och annat. Här leves ett glatt liv i huvudstaden och många slags märkvärdigheter finnes till beskådande som jag nu vill omtalla,

först och främst är det de kongeliga Slottet eller *fyrk*Anten som det även kallas emedan det kongeliga Husett årligen kostar staten vakkra fyrkar; På taket är den Svenska flaggan hissad så att Kongen vet Når han är hemma ty når han reser bårt tages den åtter ner; Denna flagga är blå och gull och ser på avstånd utt som en övferkorsad refvers på AppaNaschket.

ovanpå flaggstången sitter den Kongeliga Kronan till ett tekken af hur högt det Kongelige majestet räkker. ovanför regerar Vår HeRRe — —

På vägen som går opp till Slottet ligger två stykken Hjur större än Oxsar på vagt som ett par

bannhundar; Jag fik hörra att det var Lejjon och då norrbro ligger alldelles bredve förstog jag att det var de så kallandes Norrbrolejjonnen vilka jag hört mykket tallas om,

på anra sida om det Kongeliga Slottet står en hög milstolpe som ett körkTorn och kallas obeLissKen vilket nog är ett skälsord emedan rixsdasmannen från Dallarna hetter liss och liksom obeLissKen är lång till växsten;

Bredve Slottet ligger StorKörkan, Större Körka har jag dock sett, — Den så kallandes StatsKörkan om vilken jag hört mykket tallas har jag dock ikke kunat få syn på änn,

på norrbro kan man få Skåda mykket märkeliga ting, På middaggen komer gardesparRaden som kallas så emedan den går i en lång rad opp till Slottet, Först går Mussikken och blåser bort alla Pojktjyttingar som går i vägen sen kommer knekktarne med gjevärr på axseln och alra sist di sivilla som hör till leddighetskommittén och inget har att jöra, — På höger hand ligger strömpPattärren der det också Mussicras på qvällarna och der det är fult med folk som drikker Punsh och Toddi för att värden ska kunna gå utt med att betalla hyrran vilken lär vara dyrr värre. — på vänster Hand är Helige AndshollMen som lär kalas så emedan en hel massa Rukkel står der på »Guds Försyn» så att de en vakker dag kunna ramla om kul,

Här har di Kongeliga även sitt stall och här är även menningen att lägga det nya Rixsdagshuset och sen kan di säga om en ock var af gubba: — Han tallar som en häst,

På torget bredve Norrbro sitter en stor svart Gubbe ridandes på en Järnmär som skall föreställa gustaf Adolf den Store når han red ut i kriget mot Ryssarna, vilket måtte ha gått för sig i rykkande rappet eftersom kungen inte fått tid att ta varsken råck eller mössa på sig,

Fyra stora gaslöktor stå ikring bysten vilket skall föreställa att gustaf adolf likasom våran nuvarande kong är en av Eropas mäst upplysta Monarker.

på ena sidan om torget ligger Kongliga Opperan som är så ellfarlig att den som rökker sigar derinne får plikta 10 kronor — Opris kallas en källare i sama hus fastän ingen kan klaga att det är opris på matten. — der är fint och schanktilt mäd vita lakan på bordena och hårt och mjukt bröd efter behag för ingenting. likaså kostar det ingenting att tugga på di finspäntade träpinnarne som stå på bordena, vilket kunderna även göra når di vänta på matten, Jag tykkte dock ikke att det är något gått i dom varför jag lät dom vara i fred. intet Vidare för denna gång utan en kär hälsning.

tekknar vännligen

Anders Tjocklund

i Intetdera.

* * *

TREDJE BREFVET.

Kära mor!

Som jag lovfat vil jag ytterligare skrivfa och omtalla mera af det märkeliga som jag här för var dag får be skådda;

det är först om den så kallandes KungsTrägården som kalas så derför att der står två kongar upstälda som byster mitt emott varandra, Pro Primmo är det Kung Carl den unga jälten som står och pekkar på ett stort 7vånningsHus derför att det var der som den storra ollöckan hände häromåret då så många blev ijeltrampadde efter vad jag hört säggas,

Kongen menar förståss att di som går der förbi ska akta sig och inte ställa till ett nyt spektakkel så att PolisMästaren får plickta en gång til; Denna konungen står även barhuvad ock har häller ingen uttanpåråkk på sig vilket isynnerhett ser illa ut på vintrarne. Jag tykker att det inte kunde ha kostat så värst mykket om di satt på honom en skorstenshatt ock en råkk af den sårten som nu begagnas af våran kong.

Ikring bysten står 4 stora Ämbar av Metal som tie man inte skulle kuna årka lófta men som kung Karl den unga jälten lófte *en sammen* når han skålla mäd Ryssarna för att vissa dem hur starker han var;

Varför han ikke förestäles ridandes som gustav adolf den STorre vet jag inte, men kanske han åkte på järnväg i stället så behövdes det ikke.

den anre konungen heter Karl den 13 ock var förståss Son till Karl den 12 fast han då ser utt att vara Far åt en;

Han håler ett JärnAnkarre i ena Nävfen ock måtte ävfen ha varit en starker Bjässe i sin dar äfter han årka släppa ett tokket åbäke med sig vart han geck, han är, klädd i Mässhake ock ser utt som körkherrn der hemma når han står för altaret!

för att Ingen ska tro att han är rädder åf sig har han ävfen 4 stykken NorrBroleijon ikring sig som ä te hopa minst fyra gånger större än kungen sjelv, jag tykker dokk att di borde ha stått på stenfoten bredve kongen så hade han sett än mer kavater ut ock inte tror jag di då hade gjorten mer illa än nu.

Mitt emellan di begge konga står en konstig inrättning som di kallar *Fån Ten* ock som föreställer ett stort RegnParapply; Inunder detta RegnParapply sitter en Gubbe med ett långt sjägg som

ser ut som en nämdemann ock runt ikring sig har han en hop unga flikkjänter som är spritter nakna alldeles som Gubben. Jag töcker för min Del att bå gubben å jänterna skulle skämmas ögena ur sig för att di låtit ta åf sig på de viset når di fåttograffera sig, Men en annan sak är om det skal föreställa någgot ur Bibbelen eller den helliga Skrift såsom Addam och Eva i Paradiset eller Gubben Lorth som gav sig åf ifrån Soddom och Gomårra med sina döttrar når det börja rengna Eld ock Svaffel vilket ikke är omöjligt efter de sitta under RegnParapplytt och Skriften även säger att de blefvo förstenade Bredve sitter Kong David spellande på sin Harpa ock sjungande sinna Salmer detta kan man trast förstå, — Runt ikring FånTen ligger 6 stykken Gäss gjorda af Metal för att de inte ska flyga sin koss —

I BärSilliPark som ligger trast bredve åtta högger står en annan MetalGubbe föreställande BärSilljus som förr i tidden varit TjällareMästare på BärSillitjällaren ock rått om Parken. Han är klädd i Rokk Böxer och Väst som en vanlig Menniska ock håller i Handen en Mattseddel, Sitt namn BärSilljus fikk Gubben når han var Tjypparpåjke och har sedan fått behålla dett så länge han levde, vilket synes på Bysten, jag har hälsan och mår Gått vilket även tillönskas er alla. säg Anna att jag köfft henne de begärda långstrumps-

handskarne med 6 knapar, som jag sänder, intet. vidare utan en kär hälsning

Vännligen tekknar

Anders Tjocklund.
i Intetdera.

* * *

Såm den här rixdan blått varar en månad i stället för 3 år som vanligt komer jag snart hem igen.

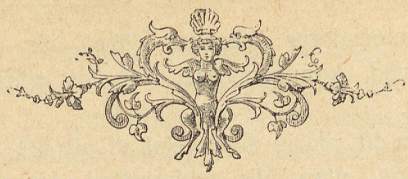

Försigtighetsregler och råd under ungkarlsperioden.

När du som ungkarl gör ditt inträde i verldsvimlet, tvingas du först att exercera beväring.

Det må du tro är icke så lätt som du kanske föreställer dig, derför kan det aldrig skada att ta en smula kännedom om saken på förhand.

Har du väl fått uniformen på dig, är du ställd under disciplinens hårda tygel och måste lyda dina förmäns kommandon.

Är du vid infanteriet, ger man dig, ett gevär att exercera med. Ett gevär är en ganska farlig sak för fienden, men kan äfven vara farligt för den som handskas med det.

Kommenderas: skyldra g'ärr! bör du akta ditt hufvud, kommenderas: för fot g'ärr! dina liktornar.

Har du aldrig förr vetat af att det fins *lås* på geväret, utan blir underrättad derom af instruktören, bör du inte fråga efter »nyckeln», och inbilla dig att du inte kan skjuta förr än låset blifvit öppnadt.

Likaledes bör du inte göra dig löjlig genom att begära *tobak* att stoppa i *gevärspipan* under fredstid.

Är du vid *artilleriet* och du hört talas om *kanonmat,* ska du inte tro att du får sådan till frukost, middag eller qväll.

När du fullgjort din värnepligt, är du kapabel att gifta dig. Ifall du inte redan gjort ditt val bör du iakttaga mycken försigtighet. På badorter, baler o. d. har du lättast att göra bekantskap med ogifta damer. När du fått fatt i någon eller några som äro dig i smaken, skå du inte genast låta dig bedåras, ty skenet bedrager ofta, utan lugnt slå in på den fria forskningens väg och noggrant undersöka föremålen.

Ingen menniska är fullkomlig och du bör ej häller begära att din blifvande hustru skall vara det. Hufvudsaken är att de fel, som den unga flickan i *dina* ögon har, uppvägas af de förtjenster du funnit. För att utröna detta lägger du på vanligt bokhållerimanér upp ett konto hvarå du nog-

grant antecknar, och efter din uppfattning, med siffran 100 som norm för förtjenster och fel, värderar de egenskaper du under umgänget med de unga damerna iakttagit. T. ex. så här:

Fröken (här införes föremålets namn).

Debet:

An.	Har mor med skinn på näsan för	60:	—
»	Spelar piano och sjunger falskt för	11:	50.
»	Har i mitt tycke för stor mun för	1:	50.
»	Dito klena framtänder	—	50.
»	Öfverflödigt elegant	18:	50.
»	Nervös för	3:	75.
»	Tål ej tobaksrök	4:	25.
»	Åtskilliga mindre brister i uppfostran	9:	50.
»	Öfverflödigt kokett	3:	50.
»	Anlag för toffelvälde	26:	—
»	För mycket lång i mitt tycke	3:	25.
»	Fem ogifta systrar, deraf 2 minderåriga	29:	—
»	Saldo förtjenster fr. *** tillgodo	113:	75.
	Summa:	285:	—

Kredit:

Pr	Fadrens förtjenster	1:	50.
»	Möjligen blifvande arf, maximum 50,000	30:	—
»	Uppfostran för sällskapslifvet	10:	—
»	Dito för hemmet	—	75.
»	Naturlig älskvärdhet	20:	—
»	Skönhet	15:	—
»	Snille	3:	—
»	Smak	11:	—
»	Godt lynne	50:	—
»	Barnkär	30:	—
»	Trofasthet	100:	—
»	Talanger, som jag uppskattar	12:	—
»	Blygsamhet	1:	75.
	Summa:	285:	—

* * *

Sedan du hunnit afsluta samtliga kontrahenternas konton och jemfört deras förtjenstsaldon kan du lätt göra ditt val och såvida dina beräkningar verkstälts med godt omdöme bör du vara säker på att ha funnit den rätta.

Lyckas du sedan vinna föremålets hjerta och föräldrarnes bevågenhet bör du genast förlofva dig och så fort ske kan fira ditt bröllop.

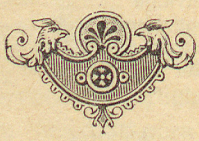

Litet vetenskaplig galenskap.

Om solen, månen, jemte jorden, samt de andra planeterna och deras innevånare.

Solen sitter på himlahvalfvet och upplyser planeterna, utom om nätterna då fotogénlampor, gas och elektriskt ljus måste användas, hvarjemte hon äfven värmer under sommaren, så att sjöfarten då med större fördel kan idkas än under vintern då vattnet som bekant fryser och menniskorna måste kläda sig i pelsar.

Om nätterna lyser månen, utom när det står i almanackan att det är *nymåne.* Visserligen

finnes det äfven på en del »planeter» månar som lysa oafbrutet men de höra icke hit, sa' Platin om rättvisan.

Orsaken hvarför månen icke alltid lyser är den, att han, alldeles som jorden vrider sig kring sin axel, men icke som ett vagnshjul utan på ett helt annat sätt. Då månen, som man ser, är platt som en pannkaka och tunn som ett postpappersark kan han bäst förliknas vid en rund bleckplåt, upphängd på ett snöre. Vrider man på snöret så att plåten snurrar sakta omkring så har man genast fenomenet med månskiftena klart för sig.

Då plåtens hela yta hänger midt för ögonen på oss ha vi *fullmåne* och då den under kringvridningen hänger så att den postpappertunna sidan är midt för oss, uppkommer för en stund månförmörkelse eller *nymåne.*

Solen är en stor glödande massa, som aflat af sig alla planeterna. Detta fenomen förklaras lättast om man föreställer sig solen som en stor gryta fyld med smälta mineralier hvilka då och då koka öfver.

Vid den första öfverkokningen bildades planeten *Neptunus*, vid den andra *Uranus* o. s. v. När solgrytan sist kokade öfver uppkom planeten *Merkurius,* hvilket bevisas deraf att den roterar närmast solen.

Planeterna rotera *icke* i cirklar eller ellipser, som dumma skollärare påstå utan i *spiraler.*

Jorden, som uppkom vid solens sjette öfverkokning har följaktligen en gång roterat eller cirkulerat i Merkurius och Venus plan och kommer äfven att en gång rotera i Neptunus och de öfriga planeternas banor. När planeterna slutligen aflägsnat sig så långt från solen att hon icke kan hålla styr på dem längre, spricka de sönder och ramla ner på planeter i de andra solsystemen i form af meteorstenar.

* * *

Menniskan herskar öfver jorden!

De första menniskorna voro »englar», hvilka liksom Columbus, Nordensköld och kapten Punsch gifvit sig ut på upptäcktsresor efter nya verldar. Englarne hade som bekant *vingar* med hvilka de flögo omkring i rymden, som foglarne göra nu.

Ett nygift englapar, som under sin bröllopsresa ville förena det nyttiga med det nöjsamma, upptäckte antagligen på sin lilla utflygt *jorden,* och funno den så hemtreflig att de beslöto sig för att stanna qvar och slå sig ner der.

Från detta englapar härstamma naturligtvis *engelsmännen.*

Exemplet följdes af flera englar och emigrationen till jorden började. I begynnelsen var *jorden ett himmelrike,* englarne lefde i god sämja, men till sist blef den del af planeten der de slagit sig ner, för trång för dem. Tvistigheter uppstodo

som, skam till sägandes, slutade med slagsmål, hvarvid vingarne användes som vapen. Man slogs så att fjädrarne röko i luften, det ena vingbenet efter det andra bräcktes utan att växa igen.

Bevis för att dylika strider englarne emellan förr i tiden existerat ha vi godt om.

— Akta dig, så att jag inte ger dig en »vinge»! heter det än i dag när folk bli osams.

Under striderna flydde eller, som det rättast heter, flygtade, d. v. s.: *flögo* de svagaste långt bort och bildade nya kolonier. Somliga hamnade i Amerika der de sedan upptäcktes af Columbus, andra togo kosan till Afrika, Australien o. s. v. På så sätt befolkades verldsdelarne.

Ursprungligen voro alla englarne (menniskorna) *hvita,* liksom engelsmännen och de öfrige européerna äro ännu i dag. Men för att icke de flygtade skulle igenkännas och en gång nedgöras af sina besegrare målade de sig och sina barn *röda, svarta, gula* och *bruna* med äkta färger, hvilka sedermera icke kunde utplånas med vatten.

På detta sätt ha de olika menniskoracerna uppstått.

Att inga målade sig *blå* berodde naturligtvis derpå att vederbörande fått så mycket »på huden» att den färgen icke var i smaken.

* * *

Planeten Mercurius är ett ganska angenämt — sommarnöje!

Temperaturen uppgår i medeltal till 90 à 100 grader Celsius i skuggan. Antagligen skulle den stiga ännu högre derest icke omloppshastigheten kring solen vore så stor som den är. Mercurius behöfver nemligen, enligt de lärdes beräkningar, endast 87 dagar 23 timmar för att göra ett slag kring solen. Till följe af denna hastighet, som oaktadt den kortare banan, likväl är nästan *dubbelt* så stor som den tid jorden för samma ändamål behöfver, kännes luften på planeten ganska *sval* för dess innevånare. Dessa utgöras nemligen, enligt min tro, af de så kallade »fallna englarne» hvilka en gång blefvo utdrifna från himmelen derför att de oppoponaxade sig mot Vår Herre.

Hans majestät *Hin håle* regerar, med ett ord, enväldigt på Mercurius öfver så väl de stora som de små satarna.

Officerarne vid våra regementen, hvilka genomgått Marieberg och äro särdeles styfva i matematiken, uppskatta vanligen folkmängden på planeten till: sju millioner skock tunnor tusan dj—r.

Fastän Mercurius fått namn om sig att vara ett pinorum värre än riksdagens begge kamrar, en balsalong eller den bakugn, i hvilken herrar Sadrach, Mesach och Abednego dansade fransäs, tror jag dock icke att det är så farligt när man hunnit vänja sig vid temperaturen och icke begår

den oförsigtigheten att onödigtvis uppträda der i pels och bottforer.

Naturen tillgodoser innevånarne med allt hvad de behöfva.

I stället för de eländiga kåkar, eller de fuktiga, rökiga, dragiga och ändock omåttligt dyra våningar, hvilka vi bebo och med hvilka vi aldrig bli nöjda, bo Mercurianerna i bergens salar der de för sin trefnad hvarken behöfva rappade tak, parkettgolf, tapeter eller hyreskontrakt.

Vatten finnes ej, men väl, enligt våra teologers utsago, brinnande svafvelsjöar, i hvilka innevånarne ta varma bad när temperaturen sjunker under 100 grader Celsius, eller den så kallade fryspunkten.

I dessa svafvelsjöar fångas antagligen både kokt och stekt fisk i öfverflöd. Stekta sparfvar som flyga i munnen på en när man gapar, är troligtvis heller icke någon sällsynthet der i landet.

En fattig f—n som icke har pengar på fickan och saknar kredit, behöfver således icke der som här gå med tom mage.

Aristokratien står på höjden af magt och anseende på Mercurius. Den äldsta kända familj är en *von Hinten*. Dess anor gå så långt tillbaka i tiden att de numera äro oräkneliga.

De flesta Mercurianerna äro affärsmän. Sen gammalt ha de som bekant spekulerat i *mennisko-*

själar. Men sedan frälsningsarmén i samma branche öppnat konkurrens går »geschäftet» illa.

De äkta männen såväl som ungkarlarne bära som prydnader *horn*.

Den Mercurian, som en gång besökte Luther, lefver ännu och bär som minne af visiten äfven ett *bläck-horn* i skallen.

För mycket längesedan utbröt en revolution på planeten. Några af de hyggligaste innevånarne, som tyckte att det bar rakt åt fanders om dynastien Hin skulle regera oinskränkt, gjorde uppror men underkufvades och dömdes att landsförvisas till ett — kallare klimat.

Hans Majestät Hin hade nemligen i sin ungdom hört omtalas, att det någonstädes på *jorden* skulle finnas ett land, som gränsade till ett vatten, kalladt *Ishafvet*. Sedan han å en karta kontrollerat uppgiften befalde han ett kompani blåkullor af sitt amazonregemente att en påsknatt föra de dömde till detta land. Resan gick lyckligt och väl, på utsatt tid anlände de förvisade till ort och ställe. De stackars satarne huttrade af köld och *svuro* ve öfver Hin och hans anhang, som sändt dem att försmäkta i denna kusliga ödemark der det nog fans godt om ved men der svafvel- och säkerhetständstickorna ännu voro lika okända som det värmande »tiodubbelt rena». Svärjandet blef sedermera en *sport* och landet kallades med anledning häraf — Svärje eller Sverige.

Jag anser denna vigtiga upplysning så mycket säkrare, som t. ex. staden *Gefle*, sjön *Horn*afven, landskapen *Wärm*land, *Hel*singland m. fl. namn, tydligen påvisa den svenska nationens ursprung. I språket finnas äfven ord, som antyda och ge stöd för ett sådant ursprung såsom *Fan*tast, *Fan*far, *Fan*a, *Hin*sidan, *Hin*der, *Hin*gst, *Hin*k m. fl.

Det sergelska »tusan djefla» är som man vet äfven ett bevingadt ord bland svenskarne och bland det täcka könet kallas ju en del bland de vördigaste — *svär*mödrar.

Den förståndigaste och äldste bland de förviste Mercurianerna uppgifves ha hetat »Odin» eller kanske rättare: *O, din fan!* hvilket uttryck man ännu ofta får höra. Han blef svenskarnes förste höfding och intalade Blåkullorna att stanna qvar hvilket de äfven gjorde. Från dem leda naturligtvis i främsta rummet *dalkullorna* sitt ursprung.

Svenskarne skulle säkert under tidernas lopp glömt sitt ursprung om icke presterskapet funnits. Dessa herrar målade tillståndet på Mercurius i de svartaste färger och ritade oupphörligt af Hin på väggen i de gräsligaste skepnader för nöjet att få piska potentaten. Kyrkans herdar skrämma än i dag fåren med att de efter döden måste återvända till värmen på Mercurius derest de icke hålla sig hyggliga på jorden. Detta hot anses till icke ringa del vara orsaken till den stora utvandringen till Amerika.

* * *

På planeten *Venus* bo endast vackra flickor. Antagligare än att de, i likhet med vår stammoder Eva, skulle vara skapade af ett refben är, att flickorna på Venus att börja med *växa på träd.* Detta är så mycket troligare, som det *i vår* mytologi talas om att de första menniskorna på jorden voro ett par träd. I sammanhang härmed har äfven föreställningen om *stamträdet* och dess »grenar» fortplantats genom traditioner från Venus, så att denna idé till och med omfattas af oss alla. Som en följd häraf har naturligtvis äfven benämningen »stambok» uppkommit, ty det äldsta kända stamträd var antagligen en *bok.*

Planeten är i motsats till Mercurius ett litet paradis der Venusflickorna lefva i oskyldighetens tillstånd. Paradisdrägten är i följd häraf den enda ständigt moderna kostym hvari de uppträda. Franskan är okänd liksom pianoklinkningen och Malthusianismen. Att *vår* moder jorden är »rund» är äfven okändt och skulle säkert icke af Venusflickorna ens betraktas såsom något ovanligt ifall de derom blefve underrättade.

Att det på planeten Mars finnes militärer är naturligtvis äfven okändt, ty eljes skulle naturligtvis Venus för länge sedan varit obefolkad eller — öfverbefolkad.

Kärleken är äfven lika så okänd som »enkeleken» och »ordleken».

* * *

Mars är, som jag nyss nämnde, militärernas planet. Att krig der hör till »ordningen för dagen» faller naturligtvis af sig sjelf. Till följe af detta är framför allt *kampen för tillvaron* der större än någonstädes. Permission är ej tillåten efter 10 på aftnarne men *permissioner* få naturligtvis begagnas alla tider på dygnet.

* * *

Efter Mars följer i ordningen *April*, *Maj* och *Juni* — — — nej förlåt: *Jupiter*, menar jag naturligtvis, fast det ibland går en smula rundt i min egen planet.

På Jupiter bo antagligen endast bullersamt folk. Om vi få tro på själavandringen är det min åsigt att planeten till stor del är befolkad med kungar, pianoklinkare och kägelspelare.

Det är på Jupiter som åskan i sjelfva verket går. Åskan uppkommer nemligen icke genom elektricitet, det är min tro, utan förorsakas derigenom att man på Jupiter oupphörligt håller på med sprängningsarbeten i och för planetens planering. Detta är uppenbarligen ett påhitt af monarkerna. Då Jupiterianerna icke på kongl. namnsdagar och vid andra högtidliga tillfällen ville kosta på krut till salut, emedan för hvarje dag stora qvantiteter deraf åtgingo till bergsprängningarne, föreslogs att man borde förena det nyttiga med

det nöjsamma och uppskjuta allt skjutande till dess en kongl. namnsdag inträffade då samtliga laddade skott dagen till ära borde affyras. Resultatet häraf var att de kungl. saluterna på Jupiter urartat till de åskskrällar hvilka äfven vi förnimma. Och som man på Jupiter spränger oförsigtigare än hos oss så att stenskärfvorna flyga vidt omkring, händer det, att äfven vi på jorden icke gå säkra för de minsta flingorna. Ej så sällan slår en och annan »vigg» ner och slår ihjäl hvarje lefvande som råkar komma i dess väg.

* * *

På *Saturnus* bo *tid*ningsmän, urmakare och dylika passagerare.

»Time is money» är innevånarnes på Saturnus lösen. Otidigheter äro okända. Tidningsmännen lefva der som här på sina snillefoster. Deraf kommer det sig att en legend ännu cirkulerar bland jordinnevånarne: att *Saturnus äter upp sina egna barn undan för undan.*

* * *

Liksom Mercurius är Hades så är *Uranus* »himmelriket» hvilket till och med de gamla grekerna hade reda på långt innan presterna och kineserna kände ett dyft om det »himmelska riket».

Numera är himmelriket så allmänt kändt, tack vare de religiöses forskningar, att det finnes afbildadt både å Vatikanens väggmålningar, i landskyrkorna och i katekesen, med flera böcker.

* * *

Neptunus är, inbillar jag mig, ett enda stort haf, befolkadt af sjögastar. Lan*tärnor* finnas nog det oaktadt, ombord på skutorna.

»Dagg» faller häller aldrig annat än »ombord». »Sjösjuka» kallas på Neptunus med ett ord allt ondt, till och med »kopparslagare». Djurverlden är endast representeradt af »katten», »skeppsråttan» och »kölsvinet», alla husdjur på Neptunernas stora flotta.

(Fortsättning i en annan verld.)

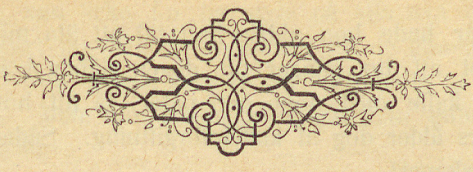

Odygdens belöning.

En parodisk äktenskapshistoria i »Giftas»-stilen.

Julle var precis tretton år när modern dog. Det smärtade honom föga, ty han hade i friskt minne alla örfilar han fått af henne derför att han stulit söta kyssar från syltburkarne, druckit ur alla punsch- och konjakssqvättar han kommit öfver och rökt upp fadrens bästa cigarrer. Ty modern var en sällsynt förståndig menniska, fastän hon fått modern uppfostran. Och hon ansåg det lika ärofullt att uppfostra barn och koka mat som att syssla med politik. Men det tunga arbetet i barnkammaren och köket öfversteg hennes krafter (på sex-

ton år hade hon aldrig haft tid att äta middag, endast att tio gånger om dagen slänga i sig en kopp kaffe med dopp och påtår) så att hon vid 36 års ålder dog af kaffeinförgiftning. Sådant är äktenskapet!

Den äldste sonen, Bernhard, var kadett och kom blott hem om söndagarne se'n han åhört högmessan i Beskan.

Fadern till de båda sönerna idkade med entusiasm djupa och grundliga studier i att vetenskapligt dricka konjak och röka cigarrer. Sin hustru älskade han, så som man vanligen älskar sin hustru, d. v. s. han tänkte inte så noga på hennes goda egenskaper förr än hon låg der med näsan i vädret och för alltid upphört att koka toddyvatten och putsa cigarrkopparne. Men då saknade han henne i minst åtta dagar under hvilken tid han studerade ifrigare än vanligt. Så funderade han på att skaffa sig litet förströelse genom att taga den trettonårige sonens uppfostran om hand. Men för honom hyste han dock inga varma sympatier; ty han misstänkte honom för att idka sjelfstudier, ja, han trodde sig till och med ha märkt att pojken upptäckt en ny och oförfalskad konjakssort. Ty det hade ibland händt att sonen öfverraskat sin far med frågan: Har pappa smakat på »La grand Marque» med sju stjernor och förgyld kapsyl från firman Lucien Bellot & C:o, Cognac? Då blef gubben alltid ursinnig och skrek:

Det kan icke f-n ha reda på alla nya konjaksfirmor; jag håller mig endast till de gamla!

Och så slöt han in sig i ett moln af tobaksrök. Men när sonen gick gaf han gubben en »gliring».

* *
*

Vid 15 år var Julle den största odåga i gymnasistmössa som fans vid hela Norrtullsgatan.

Det var en qväll vid pingsttiden, då det börjar dofta ur rännstenarne. Då huskatten, mätt och varm, sedan han druckit grädde och legat på en het spis, börjar längta ut till äfventyr. Då spyflugorna svärma på soliga väggar och hönsen värpa som flitigast, i hopp om att det skall bli kycklingar med tiden.

Han gick ut på bakgården Han kände doften från åkarens stall och hörde katzenjammer uppe på taket. Från tvättstugan slogo varma ångor ut genom dörren och gjorde honom het om öronen. Derinne stod madam Pettersson och tvättade. Han hade alltid haft ett godt öga till henne och nu tyckte han att hon var »trifligare» än vanligt, der hon stod med de nakna armarne rykande af den varma luten. Han tassade in genom den öppna dörren till tvättstugan och stälde sig att storbliga på gumman.

— Har han inte sett folk förr? frågte tvätterskan snäft.

— Inte kan hon räknas bland folk kära madam Pettersson, svarade han.

— Hvasa, får jag inte räknas bland folk?

— Nej, för hon är en engel, lilla gumman!

— Jag ska ge honom, jag, för att stå och drifva med gammalt folk! röt Petterssonskan till och gaf honom en puff så att han satte sig i en så med varm lut. Med ett hjertslitande skri sprang han upp och ut på gården, betecknande sin väg med en våt rand, alldeles som en fluga när hon legat i en gräddkanna.

Så snart han åter kom till besinning tryckte han handen mot det ställe der han var som våtast och der de ömmaste känslorna hade sitt säte. Han kände sig allvarligt berörd af hvad som händt och beslöt att gå och lägga sig.

När han kom upp till sig doppade han sitt brännheta hufvud i handfatet så att det fräste, som när man spottar på en varm kakelugnslucka.

Midt i natten vaknade han. Han hade drömt att madam Pettersson kastade honom i den kokande tvättgrytan. Han drack ur en hel karafin vatten och somnade igen, men vred sig orolig under vexlande drömmar om att han blef doppad, gnuggad, urvriden och bankad med klappträ.

På morgonen hade han hufvudvärk och såg edsen ut. Men fadern som redan tagit sig en dramm trodde att pojken setat uppe och pluggat.

* * *

Ett par år efter, sedan han gjort ifrån sig den gamla historien med Högstedts piccardon och Lettströms majsoblater blef han student. Nu tyckte han sig ha fått fribref på att riktigt lefva röfvare.

Hvad han nu skulle festa!

Vid studentsexan höjde han ett lefve för dårskapen, ty den innefattar i sig alla möjliga galenskaper, vetenskapen icke undantagen. När han slutade sitt tal, applåderades han ursinnigt af alla sina gamla lärare och rektorn gick fram till honom, bugade sig och bad att få dricka brorskål med honom.

Under sommaren blef han hemma. En eftermiddag fick han besök af sin far.

— Hör du, Julle, jag har hört sägas att du lär vara en stor odåga och det gläder mig; ty jag var precis likadan i min ungdom, sade gubben rörd och klappade sonen vänligt på axeln. Men, fortfor han, du måste lofva mig en sak: Tag din bror löjtnanten med dig ut och låt honom lufta på sig litet, ty det grämer mig in i själen att Bernhard ska sitta hemma och läsa »Arndts andliga morgonröster» hvar enda qväll. Det der garnisonslifvet förstör honom totalt. Han dricker endast ölost om qvällarne se'n han läst sin aftonbön. Derför är han också så mager att benen skramla i bottemollerna som teskedar i — toddyglas.

Julle skrattade.

— Jag vet hvad som fattas honom, jag.

Men det är lätt hjelpt. I qväll skall han få följa med mig ut och se'n vore det väl f-n om han icke ska komma att göra heder åt slägten, så att pappa slipper skämmas för honom.

På aftonen stod Julle i broderns rum.

— Tjenis, gamle sork, hälsade han. Kom nu med så gå vi ut och festa!

— Brodern suckade.

— Gud vet om jag det gör. Det är syndigt, enligt min och kamraternas åsigt. Och dessutom håller jag för närvarande på med en intressant uppsats i Krigsakademiens handlingar om »Trons seger». Den är författad af en älsklig major vid Frälsningsarmén.

— Ge f-n alla uppsatser i militära ämnen. Tag på dig mössan och följ med ut till flickorna på Stallis, skämtade den yngre brodern och spände sabelkopplet bakfram på löjtnanten under det han gnolade på kupletten ur Tiggarstudenten:

Och jag gaf henne blott uppå skuldran en kyss.

* * *

Vid Stallis stodo alla flickorna i en krets kring droskan när de stego ur.

— Se god dag mina pullor, hälsade Julle. Här ser ni bror min, löjtnanten, skynda er nu och ge honom stora famnen och en puss på köpet.

Flickorna rodnade, ty de hade aldrig kysst militärer.

Så kom supén med champagne; och efteråt bålar med tal, sång och allt »tocke der som ni vet» i oändlighet.

Det blef för mycket för löjtnanten. När han kom hem på natten mådde han illa. Och följande morgon vid frukosten drack han ur två buteljer porter och åt upp en hel norsk slosill alldeles ensam. Se'n låg han sjuk i tre veckor under det att brodern fortfor att festa dag och natt.

* * *

Så gick sommaren till ända. På hösten reste Julle till Upsala och låg der två terminer för att göra sig hemmastadd. När han kom åter följande sommar frågade fadern honom hvad han tänkte bli.

— Jag har starka funderingar på »presten», svarade han. Ty flickorna på Flustret få alltid tårar i ögonen när jag härmar Rudin.

* * *

Tio år derefter satt han som kyrkoherde i en landsförsamling, lyckligt gift och fader till ett halft dussin dugtiga pojkar.

Och den rike brukspatronen, församlingens

patronus, talade alltid med stor beundran om Julle och påstod att han aldrig kunnat få en bättre måg.

Men brodern, löjtnanten, dunstade så småningom bort, så att endast de tomma bottemollerna och sabelkopplet påminde familjen om att han någosin funnits till.

Pr telefon.

Studie efter naturen.

Två herrar samtala:

— Morjens Pettersson! Vill du ta en vira hos mig i qväll?

— Tack du, jag kommer!

— Precis klockan sex.

— Godt.

(Afringning).

Två unga damer samtala:

— Hallå!

— Hallå?

— Hvem är det?

— Det är *jag*. Är det du, Augusta?

— Ja, det är jag. Är det du, Amanda?

— Ja, god dag, god dag!

— God dag, snälla du. Hi, hi, ti, ti!

— Det är bestämdt inte du. Det är nå'n annan, det hör jag när du skrattar.

— Så du säger, är det inte jag?

— Nej. Skratta en gång till, så får jag höra.

— Hi, hi, hi, ti, ti, ti.

— Hi, hi. Jo, det är du. Hvar är du?

— Hos — — —

— Kunde jag inte tro det. Jag såg er tillsammans i går.

— *Oss!* Jag som inte var ute med min fot. Hi hi!

— Ä' hör du, narras inte. Du hade din bruna kappa på dig.

— Bruna kappan. *Då skulle jag väl ha sett dig.* Hvar var det?

— Det säger jag inte. — — Men hvad är det, jag tror att man lyssnar på oss! *Hör du inte att nå'n lyssnar?*

— Visst inte. Men apropos! Går du med på spektaklet i qväll?

— Jaså, var det *det* du ville, och jag som trodde att vi skulle gå till X., som vi kommo öfverens om sist vi träffades. Jag sa' då att jag gerna ville dit.

— Ville du? Det var jag som ville, och du som inte ville.

— Fy så du narras! När har jag sagt att jag inte ville. Jag ville redan i förra veckan, men du vill aldrig som jag vill, derför vet jag inte hvarför jag ska villa som du vill när du vill något. Hvarför vill du gå på teatern? — — — —

— — — — — — — — — — —

(Sedan samtalet fortsatt en qvart i samma stil utan resultat afstänges ledningen, emedan man på stationen tror att de samtalande redan längesedan slutat, men glömt att ringa af. Emellertid blir ledningen efter några minuter åter tillkopplad mellan de samtalande och sedan dessa ytterligare konverserat en qvart kommer man öfverens om att gå på spektaklet tillsamman.) Slutreplikerna vexlades sålunda:

— Kom redan kl. 6, så få vi prata litet.

— Ja visst, *det är ju omöjligt att på telefon få säga ett ord utan att bli afbruten.*

Ledningen afstänges åter och då de samtalande märka detta, ringa de af begge på en gång.

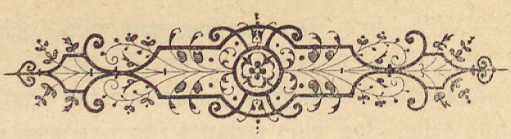

Praktiska råd vid val af lefnadsbana.

Det är ingen lätt sak att välja yrke, hvarför några goda råd i detta afseende torde vara förtjenta af att uppmärksammas och efterlefvas.

När du frågar dig sjelf: hvad skall jag bli? bör du först och främst fundera på hvilka talanger du förfogar öfver, och hvilka anspråk du har på lifvet.

Är det då så, att du finner behag i *kroppsrörelse,* bör du icke ingå i en sportförening och lära dig trampa en velociped, eller ro single sculs, utan hällre använda dina armar till att hugga ved, pligga skor, eller smida vagnsaxlar med, och dina ben att patrullera omkring på gatorna, instuckna i ett par polisbyxor.

Ty i så fall skall du känna daglig tillfredsställelse öfver att du uträttar något för dig och andra *gagneligt*.

Anser du dig emellertid danad till något högre än en »simpel arbetare» kan du försöka dig som *affärsman*. För att utröna om du har anlag för yrket bör du först försöka dig med en liten bytesaffär.

Du kan börja med att byta bort hvad som hälst, och visar det sig då att du oupphörligen vinner på bytet, så att du ifrån att t. ex. vara egare af en urnyckel så småningom lyckas förvandla denna i en remontoarkronometer kan du lugnt börja affär i hvilken branche som helst.

Skulle inte rörelsen gå, kan du bjuda ackord, sedan du först försigtigtvis gjort lösöreköp, eller på annat sätt sauverat dig, och derefter åter börja på ny kula.

I affärer är alltid den största försigtighet af nöden.

De s. k. »profryttarne» äro måhända farligast för en affärsman att råka ut för. Har du derför din affär i ett stort hus, bör du under skylten med din firmas namn, eller å annat lämpligt ställe, anslå följande:

Herrar handelsresande,

som önska träffa firmans chef, behagade gå *sex trappor upp* och ringa hårdt på klocksträngen,

dörren N:o . . . Träffas han ej äro arrangemanger vidtagna för vederbörandes beqvämlighet.

Resultatet af detta meddelande blir, att handelsagenten förtjust tar de sex trapporna i lika många språng, hvarefter han genast hugger tag i klocksträngen — *och drar undan riglarne till falluckan hvarpå han står,* och hvilken du, som utlofvadt var, inrättadt för hans beqvämlighet, så att han, innan han vet ordet af åter befinner sig på gatan.

Upprepar han försöket att åter träffa dig, och det då går honom på samma sätt, skall han ovilkorligen till sist komma under fund med skämtet och förargad loma sin väg.

* * *

Är du byråkratiskt anlagd är *tjenstemannabanan* icke så dum att beträda. För att utröna om du passar för det yrket bör du försöka trampa en symaskin, spela viol, hålla tal och äta frukost *på samma gång.* Kan du samtidigt sköta ännu fler göromål, har du god framtid för dig i det facket.

Vidare skadar det ej, att du vid morgongymnastiken öfvar dig med att göra »framåt böj» i nattskjorta, till dess du blir så mjuk i ryggen, att du med munnen kan ta upp slantar från golfvet.

* * *

Ett yrke som kan skaffa sin utöfvare både ära och penningar är att bli *uppfinnare.*

För att utröna hvad du härvidlag duger till, kan du göra början med att konstruera ett par »öronlappar mot kölden» eller en trampbälg att blåsa på soppan när man äter på jernvägsrestauranter.

Lyckas detta, kan du se'n försöka dig med att finna upp en automatisk katt, lämplig till råttfälla, hvarigenom både *katter*, *råttfällor* och *råttor* bli öfverflödiga; eller ett tandpulver efter hvars användande tandvärk försvinner — och tandborstar bli obehöfliga!

Det är se'n inte alls omöjligt att du kan lyckas konstruera något som gör dig odödlig: t. ex. en ny sjelfgående »trilla» à la Mc Ferland, eller en snabbgående ångbåt à la De Laval.

* * *

Ett annat yrke, på hvilket du kan förvärfva dig ryktbarhet, är att röfva posten, eller att ställa upp dig som kandidat vid ett riksdagsmannaval.

För att i det senare fallet vara riktigt säker på popularitet, bör du, om du har utsigt att bli vald, veta med dig att du glömt betala dina kommunalutskylder några år före valet. Du kan äfven, om du icke är svag för pengar, vinna ryktbarhet som artist eller författare. I begge fallen bör du,

om du har talang, i god tid emigrera till ett varmare klimat och låta dig födas i utlandet, der det fins större publik än här. Har du icke talang kan du här hemma slå dig godt ut som fotograf, sedlighetsapostel eller utgifvare af religiöst-politiska annonsorgan, kolportageromaner, läsarskrifter o. d.

Ty dylika dumheter undgå med säkerhet åtal och få alltid största spridningen.

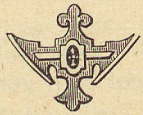

På villovägar.

En Första-Maj-natthistoria.

Hr Svensson är en mycket exemplarisk äkta man, påstår hans egen fru. Ty hon hör till den sortens älskvärda fruar som ha öfverseende med sina mäns små svagheter. Och hon vet så väl att hennes gubbe blott har ett enda litet moraliskt lyte, som det är hennes pligt att aldrig låtsas om. Vid riktigt högtidliga tillfällen händer det nämligen att den hygglige hr Svensson på äkta Wadmanskt manér tömmer sina glas i botten och smågnolar:

Men att lemna bålen innan den är slut —
Nej, må gumman vänta tills jag druckit ut!

Någonting ditåt tänkte han senast för ett par år se'n en 1:sta maj. Ty att dagen varit glad kände han på sig. Han hade nyss skilts från vännerna och var på väg hem.

— Hittar du säkert, annars är det bäst att vi skjutsa dig till porten, hade de sagt när han steg ur vagnen midt för Kungsträdgården.

— Hitt-hitt- visst hittar jag, hade han svarat i sin vanliga godmodiga ton och knogat i väg.

Men ju mer han tänkte på de der orden, ju mer förargade de honom.

— Hitt-hitt-hitta-, upprepade han för sig sjelf. Hvarför skulle jag inte hitta? — Det var en gemen insinua-nation — situation rättade han sig helt tvärt.

Nu slog klockan tolf i Jakob och hr Svensson stannade ett ögonblick och räknade slagen.

— Tio — elfva — tolf! Jaså, hon är så mycket redan, mumlade han. Tyst! *tretton,* hvad vill det säga? fortfor han, *fjorton!* — hm det var besynnerligt — *femton!!* — Jaså det var i *Storkyrkan.* Kunde väl tro det, afbröt han plötsligen sig sjelf. Hitta, sa' de! Låt se, här ha vi ju operakällaren och der står statyn — hm. Hittar mycket bra — —

Monologen afbröts efter en stund utanför hans port.

— Se så, nu är man gudskelof hemma, fortfor han och trefvade i fickorna efter portnyckeln.

Låt mig se — inte i byxfickan, och inte i öfverrocken. Kanske han ligger i vä-ästfickan — nej det var ju urnyckeln! — Dumt att inte urnyckeln går till porten. Tyst, här ha vi den! Så der ja, nu sitter han i hålet, fortsatte han vidare. Tyst! — Aj, för f-n så det smälde i låset! — Tssst! Irrrrrrr! Förbannad port att gnälla — rrrrrrrr! Tsssst! — — —

— Här ha vi förstu'dörren och här trappan. Tst! — Seså nu är man uppe i första våningen. Här bor grosshandlarn. — Han sofver, förstås — Hi, hi, hi! Tssst! — Ä' aldrig ute, stackare. Aj för f-n nu stötte jag hufvudet mot väggen — och anfäkta det så visst, der föll hatten utför trappan!!

Hr Svensson funderade en stund, derefter klef han varsamt *ner igen* och fick ändtligen reda på hatten, hvarefter han ånyo knogade trappan uppför.

— Puh! stönade han, sedan han kommit upp. Nu är man ändtligen i *andra våningen.* — — Här bor majoren som tagit afsked och gi-ift om sig på gamla dar. — Ska vara en glad själ. Är kanske ute och svi-irar så här dags och låter lilla frun — pfu! — — Seså, nu har man gud ske lof knogat uppför *tredje* trappan och kan ringa på. — — Så der ja. — — — Tst, nu kommer jungfrun, sträck på dig, Svensso-on! Jaså, du hi-ickar. Det låter mi-isstänkt. — Då är det bäst att tiga, så mä-härks det inte.

En nyckel vreds om i låset.

— Är det herrn? frågar jungfrun och öppnar dörren på glänt.

— Tsst! hväser hr Svensson.

— Vänta lite, så skall jag genast gå efter ljus, säger tjenstflickan.

— Inte ljus. — Tst! säger hr Svensson ånyo och stiger in.

Jungfrun hjelper honom af med öfverrocken och hr Svensson trefvar försigtigt utefter väggen i tamburen.

— Nej, inte den vägen. Vänta skall jag gå förut. Så der ja! Här är sängkammarn; frun sofver visst redan, upplyser flickan och öppnar dörren till helgedomen på glänt.

— Tack, hviskar hr Svensson och stiger in på tå för att ej störa sin gumma.

Dörren slutes bakom honom. Hr Svenson ser sig omkring i rummet, som är ytterst svagt upplyst af en nattlampa i taket. Längst bort urskiljer han, örngotten i sängen som ett par hvita punkter och styr kurs dit.

— Hon so-ofver, lilla gumman, det gör hon rätt i, hviskar han i öm ton och drar en djup suck.

Se'n slår han sig ner i en mjuk soffa, drar återigen ett djupt andetag och finner det så skönt att vara hemma hos sig. Han sluter ögonen och mins alltsammans. Middagen, kaffet, punschen,

varietén och supén på Hasselbacken med bålar och sång efteråt:

Kom sköna maj och bli-hicka.

— Förbaskade hicka, mumlar han och vaknar upp ur sin slummer. Nu reser han sig upp och tar af sig rock och väst. Derefter sätter han sig åter, spottar i händerna och försöker draga resårskorna af sig. Pang! Der ligger den ena.

— Tst, gumman vaknade.

— Är det du, Herman? hviskar hon.

— Herman, ja visst ä' jag din herr man — gumman li-illa. Men tyst nu och sof godt! hviskar hr Svensson och arbetar på att få af sig sin andra fotbeklädnad.

Plötsligt slinter stöfveln af, gör några volter i luften och faller ner på nattduksbordet.

— Hvad gör du, utbrister frun förskräckt.

— Ingenti-ing, tyst du gumman lilla, säger hr Svensson lugnande och går fram till sängen.

Frun ser på sin gubbe ett ögonblick och uppgifver ett skri af skräck och fasa.

— Kom icke hit! utbrister hon och drar täcket öfver hufvudet.

Den stackars hr Svensson gnuggar sina ögon, nyktrar till en smula och stammar i häpenheten.

— Jag ber tu-tu-tusen gånger om förlåtelse.

Då ringer det ånyo på tamburklockan.

— Gud ske lof, nu kommer min man, ut-

brister frun med glädjestrålande ögon och sätter sig upp i sängen, glömsk af situationen.

— *Er man,* stammar hr Svensson ännu mer förvirrad och snurrar rundt kring rummet i strumplästen, som om han dansade en tarantella. Derefter utbrister han: ack min fru, rädda mig! Jag är på villovägar.

Han synes så oemotståndligt komisk i detta ögonblick, den hederlige hr Svensson, att den älskvärda damen, trots det allvarliga i situationen brast i skratt och sade:

— Göm er då sålänge, eljes vore min man i stånd att döda er på fläcken!

— Herre Gud, stönade den olycklige och kröp, vig som en katt, under sängen.

Den lilla frun hade för tillfället nått sitt mål och kunde nu stiga upp. I största hast kastar hon en morgonrock öfver skuldrorna, sticker fötterna i ett par tofflor och går sjelf att öppna för sin man.

Hr Svensson hör den förskräcklige nalkas och känner en obehaglig kyla i magen, som om han sväljt en istapp.

— Hvad tusan nu då, hur kommer det sig att du sjelf öppnar åt mig i qväll, hör han majoren säga åt sin fru.

— Ack min vän, om du visste. — Hvilket äfventyr. — Men gå icke in förr än jag fått säga

dig allt, afbryter hon sig sjelf och vill hejda honom på tröskeln till sängkammaren.

— Se så, det få vi tala om i mo-or-gon, gäspar grobianen. I qväll är jag så sömnig, fortfar han och klifver in.

— Du måste höra mig, fortsätter frun och lutar sig intill honom.

Då blir han plötsligt varse hr Svenssons bonjour och väst, som denne lagt på soffan.

— Hvad vill detta säga utbrister den äkta mannen och håller upp i plaggen i luften. Det här är ju inte min rock! skriker han och slungar plagget i golfvet!

I nästa ögonblick blir han äfven varse hr Svenssons stöflar.

Då vaknar Otellonaturen till lif inom honom och med rullande ögon och sammanpressade läppar hväser han:

— Hvems stöflar är det här, min fru? svara!

— Se så, lugna dig, så skall jag berätta allt. Det var så att medan jag sof kom en karl hitin.

— *En karl!* vrålar majoren och högg tag i eldgaffeln.

— Aj, aj, aj, stönade hr Svensson i sin ångest och kröp ändtligen fram från sitt gömställe, mera död än lefvande.

Vid hans åsyn rusar majoren fram och hugger honom i kragen.

— Hvem är ni och hvad gör ni här, hos

min hustru i denna kostym, midt i natten? ryter han.

— Jag trodde mig vara hemma här och trodde *er* hustru vara *min* hustru, stammar hr Svensson.

— Jo, det är sköna historier. Ni är således gift till på köpet. Så mycket värre!

— Men låt då den stackars karlen förklara sig, bad frun. Han är bestämdt oskyldig.

— Nå, så förklara er om ni kan, men låt det gå fort, kommenderade Otello.

— Jo, se det är så att jag bor här i huset tre trappor upp. Men i qväll tog jag miste om våning och ringde på hos *er* i stället för hos *mig*, svarade hr Svensson med återvunnen fattning.

Dermed är historien slut. Och när slutet är godt är allting godt. Nu äro hr Svensson och majoren de bästa vänner i verlden.

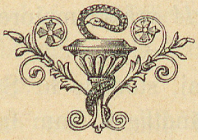

Lyckad kur.

(**Amerikanism**).

Sam Field, en farmare i Kansas, råkade då han en gång med vidöppen mun slumrade ute å fältet, att få en två fot lång snok i magen på sig. För att bli qvitt ormen drack han först ett krus whisky och då detta medel, i stället för att hjelpa, stjelpte Sam och gaf ormen en ännu mer slingrande gång i hans inelfvor vände han sig till en läkare.

Denne ordinerade genast en mixtur hvarigenom Sam fick *tarmvred* och på så sätt lyckades han att *vrida* halsen af ormen. Efter detta experi-

ment fick han ta in en mixtur som botade tarmvredet. Ofvanpå detta fick han ta in ett starkt laxérmedel. Af den stackars mannens onda återstod derefter intet annat än att punga ut med 5 dollars till doktorn för den lyckade kuren.

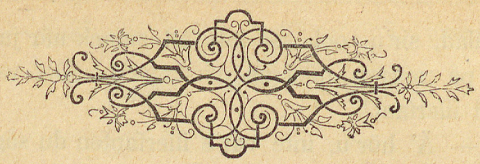

Elefanten i Tivoli.

Stockholmsbild.

— De ä' ett lifvadt skoj di har med den der »illerfanten» der oppe, sa, den ene vagabonden till den andre, då de gingo förbi Tivoli för att gemensamt ta sig en lur i någon backe på Djurgården.

— Lifvadt skoj, hvad menar'u med de', har'u sitt illerfanten, och förstår'u dej på'n, hvasa'?

— Jo ru, var så säker! Ja' hjelpte dom häromda'n att kratta gångarne deroppe! Och så gick ja' in i »minascheri't» för å titta på djuren. Och dom va' allihop som Vår Herre skapt dom, utom illerfanten, sir'u. För han gick på två hjul och höll armarne i luften, som en prest när han läser välsignelsen på opran, sir'u. Och så var han

nymålad, sir'u, och sa' inte ett smack när ja kittla'n på magen med en qvist, sir'u. Det var en lifvad illerfant!

— Ä' hör'u, inte var'e illerfanten du såg, det var en *dragkärra,* begriper'u.

— Ä', tror'u inte ja' såg att de' stog

Illerfanten Congo

me' stora bokstäfver öfver buren, hvasa?

— Nå, än se'n då! Begriper 'ru inte att illerfanten va' ute på rep'ration eller någe' tocke der, och att dom för tillfälle' satt in en nymålad dragkärra i buren.

Äktenskapsträtan.

Positivt nonsens med komparativa ansatser.

Ett ungt nygift par tog sig en vacker dag en promenad ute på sommarnöjet.

Hittills hade hon varit lycklig, han lyckligare, och den lyckligaste smekmånad var genomlefvad. De unga tu hade ännu inte hunnit använda annat än de ömmaste och skönaste uttryck som finnas i språket, men nu var kärleksatmosferen på ett hotfullt sätt laddad med elektricitet. Orsaken dertill var helt enkelt, att hon var för dagen ovanligt svärmiskt anlagd, hvaremot han plågades af en tilltagande sugning, som oupphörligt påminde honom om att nu, just nu, skuile

middagen smaka gudomligt. Lilla supen lockade honom underbart, men lilla frun påstod att en promenad utefter stranden var att föredraga.

— Hvad det är ljuft att så här känna vestans milda fläktar! hviskade lilla frun och himlade med ögonen som en ankunge när åskan går.

Det ryckte till i den äkta makens mungipor, liksom tuggade han på en qvickhet och så utbrast han oförsigtigt:

— För att känna vestans ljufhet måste man vara *kännare.* Nu har jag bara *känningar* i magen att middagstimman är inne.

Hon såg på honom som hon aldrig sett på honom förr.

— Hör du Axel lilla, *försök* inte att vara qvick, sade hon med en retsamt bedjande ton. — Försök inte att flyga högre . . . etc.

— Sa' du *flyga.* Jag svärmar alls inte för Emelie *Flygare* som du gör.

Hon stannade tvärt och sade allvarsamt:

— Axel, *visa* dig inte dummare än Gud har skapat dig.

— Herre min *Skapare,* inte vill jag göra mig till en »visa» för en qvinna som är *visare* än jag, svarade han retsamt.

Hon bleknade och afbröt honom midt i meningen.

— Tyst för Guds skull *jag mår illa.* Låt oss gå ner på Petterssons brygga och lufta på oss lite!

— »Brygga»! Menar du *bryggare* Pettersons? frågade han lugnt.

— Hvilken annars, vi bruka ju ha den som mål för vår promenad, flämtade hon.

— »Mål»? Ska' naturligtvis vara en pik åt mig, det, som är *målare*. Du är inte så värst qvick du häller, märker jag.

— Axel! skona mig, jag får qväljningar! utbrast hon och lutade sig mot en tall.

— »Skona», säger du. Inte är jag någon *skonare*. Det är ett fartyg med rår endast på förmast — —

— Halt, säger jag! skrek hon och drog sin arm ur hans.

— »Halt?» Du är *haltare* än jag, sen du fick dina nya skor som klämma liktornarne på dig.

— O, du min evige! Är du från vettet, Axel. Jag tror jag får frossa, så retar du mig, sade hon med vildt stirrande blick, darrande i alla leder.

— »Frossa», jag är ingen *fråssare*, fast jag tycker om att få mat i rätt tid.

— Tyst, säger jag, och rädda mig från att bli galen!

— »Rädda», jag är *räddare* för att jag blir det, om du fortfar att åbäka dig på det der sättet.

— Axel!!! röt hon ursinnig och rusade ned på bryggan. Ser du denna böljande vass, vill du???!!!

— Ja vasserra! Du är ett strå *hvassare* än jag trodde. Tänker du bada?

Hon slet en sköldpaddskam ur sitt hår och lät det falla ner.

— Tag denna kam, som du gaf mig när jag var fästmö. Du kan ge den åt en annan, eller kasta den i sjön efter mig.

— »Kam», tack, jag skall gömma den på min ensliga *kammare* till ett minne af dig.

— Hvar du vill, det är mig »lik»giltigt. Vill du be mig om förlåtelse, men skynda dig ty din betänketid är knapp!

— »Knapp», den är inte *knappare* än din, och jag tror för resten *knappast* att du menar allvar.

— Gå på så der och du bringar mig till förtviflan, flämtade hon ursinnig.

— Jag har aldrig varit någon *gåpåare!*

— Axel, sluta då jag ber dig, bad hon med skälfvande stämma. — Du har redan mätt mitt lidandes kalk med råga.

— »Mätt», jag begär blott att bli än *mättare* och jag slutar inte förrän jag med mina *komparativ* gjort dig mindre *positiv*. Erkänner du dig besegrad ännu: ja eller nej?

Hon kröp samman alldeles förintad.

— Det är grymt! ljöd det som ett stilla sus af vestanfläkten från hennes läppar.

— »Grymt»! Jag vet att en liten »grymtare»

ligger stekt der hemma och väntar. Vill du följa med och skära för? Och vill du ha husfred eller ej för framtiden, det är frågan?

— Detta från dig, som en gång höll mig så kär! snyftade hon och gaf honom en mildt förebrående blick.

— »Kär»! Det vore mig *kärare* om du svarade på min fråga.

Hon smålog — ändtligen.

— Kanske jag gjort dig orätt, sade hon plötsligt. Kan du förlåta mig?

— Se här stora famnen gumman min! Det är mannens sköna kall att vara försonlig.

— Sa du »kall»? Så kom då hem innan steken blir *kallare,* hviskade hon.

Han lade sin hand öfver hennes läppar och sade:

— För Guds skull inte ett ord mer. Gif mig en blick i stället för svar.

— Min naturliga *försvarare* är du.

— Mina kyssar ska tysta dig!

— Maten tystar mun . . .

Nu hördes kyss på kyss och kärleken kom åter i både komparativ och superlativ form.

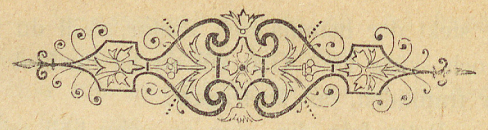

Flyttningsbråk i Chicago.

å jernvägen vesterut i Amerika gjorde jag bekantskap med en originel passagerare, en gammal gentleman som helt ogeneradt slog sig ner i en fåtölj framför mig och placerade sina fötter på ryggstödet till en annan stol. Sedan vi vexlat kort och han noga granskat mitt namn var han genast färdig att slå upp språklådan.

— Jaså, det kommer inte att gagna stort att tala politik med er som är från ett annat »klimat» än vårt, ser jag, och blott är här för att bese landet, sade han. Nåja, det gör ni rätt i, sir, fortfor han, den här »planeten» vester om Atlanten tål att »koxa» på en smula, icke sant? Jag skulle bara för min del vilja att ni finge reda på lite mer än som står i böckerna och som inte

alltid är att lita på hvad *sanningen* beträffar. Som t. ex. detta Chicago, som vi nyss lemnat, och som ser så komplett ut som om det varit klappadt och klart när vår Herre afslöt sitt verk på sjunde dagen. Men så fort gick det inte! Jag mins, jag, hvad det var för ett »haloh» efter branden 71, och hvad jag hade för »schå» med min go'a vän, Sam Paxter, och hyresgästerna när mitt gamla hus flyttades.

Det låg vid den tiden nära *Eagle Park* i hörnet af *Ashland ave.* och 47:de gatan, der *Garfield Boulevard* nu stryker fram, och var ett snyggt palats för sin tid med tre våningar och vid pass femtio hyresgäster, inklusive qvinnor och barn.

Så bäst en dag, då jag sitter vid frukosten, kommer vännen Sam dykande för full maskin upp för trappan och direkt in i matsalen.

— Morning, har du tid att låta »brödqvarnen» hvila medan théet kallnar och höra på mig i stället? frågade han.

— Well, Sam, sitt ner och låt svetten rinna af dig, jag har snart slutat. Genera dig inte ifall det skulle flöda öfver stöfvelskaften, ty vi ska ändå bona om golfvet endera da'n, svarade jag för att lugna honom.

— Har inte tid, vän Polison, måste ha mitt »bussines» klart först. Har varit uppe se'n sex i morgse och sett på »environgerna» här på syd-

sidan. Fastna för det här qvarteret och ämnar slå mig ner här. Har redan gjort upp med dina grannar: *Smart* i 159:an och *D'ontnot* i 163:an, efter 1 och 70 qvadratfoten. Slapp inte för bättre! Ä' nu här för att fråga om du är belåten med detsamma för det här potatislandet som din farm står på?

— Inte för att jag blef så värst öfverraskad öfver vännen Sams anbud, derför att jag visste att hans stora hotell och magasiner vid *Halsted street* strukit med och att det ännu osade stekt fläsk ur ruinerna, så att värdshusvärdarne måst stryka varan från matsedlarne och skomakarne tvingats att lägga sig till med skonåtlingsmaskiner för att inte få qväljningar vid att sy med svinborst. Hvad som kom mig att se en smula fundersam ut var blotta tanken på hvar jag skulle göra af huset och hyresgästerna. Då jag nämnde ett par ord härom föll Sam mig tvärt i talet.

— Huset! sa' han. Är det inget annat så vet jag råd för den saken. Jag skulle hälst velat att du sålde det till fyllning för den nya hamnarmen ute i Michigan och byggde ett nytt. Men efter som jag har en tomtlapp som inte ligger längre bort än att du skulle kunna stå här i fönstret och spotta på den, om inte metodistkyrkan och Hicks & C:o magasiner lågo i vägen, så ska jag föreslå dig att ta den här »kåken» under armen och spatsera dit bort med den, der den får

god plats och inte behöfver trampa någon på liktornarna. I mellangift ger jag dig en dollars jemt för qvadratfoten och då är det ju ingenting som hindrar att vi tvärt sätta oss ner och rita våra namn under köpekontraktet, eller hur?

Visst var affären lockande och 15 tusen dollars kontant goda att ha, och nog visste jag att di hållit på och »jobbat» med flyttningsbråk här i sta'n förr, men jag visste hvad jag visste, att det inte skulle gå för sig utan besvär att få huset ginaste vägen in på 51:sta gatan der den nya tomten låg och derför stack jag bums fram med en ny invändning.

— Bah, du är dig lik, som när du gick här i verlden, gamle Polis', och är det inget annat som qväljer dig så lofvar jag, att på köpet flytta den här tändsticksasken hvart du behagar så att vi må bli sams. Och är du inte med på det så bygger jag in din mikroskopbikupa i ett af portlidren till mitt nya palats, så att det ska komma att ta sig ut som ett russin i en hvetbulle, skrek Sam och började promenera kring rummet och gestikulera med den nya stadsplanen, som han höll hoprullad i handen.

Undra inte på att han fick sin vilja fram innan jag hunnit äta mig mätt.

Efter frukosten gick jag ut och såg på min nya tomt och mätte samtidigt upp bredden på 51:sta gatan. Den var jemt en half fot smalare

än mitt hus. Men det var inte det värsta och angick mig inte för resten. På qvällen gick jag till sängs och sof lugnt till framemot midnatt, då jag tyckte att mitt hus låg ute och dref på Michigan, som en ark, och att jag hade ett nytt Ararat rätt förut. Pang! der törnade vi också på.

Min imperialsäng rullade på sina trissor i motsatta väggen och slogs samman, som när den var uppbäddad på dagarne. Hustru min och jag vekos dubbla som fällknifvar och slungades ut på golfvet der vi blefvo öfverkörda af lavoaren. Se'n jag surrat hustru min fast vid kassaskåpet, som stjelpts omkull, gick jag fram till fönstret och såg ut.

Der nere stod min vän Sam bredbent och trygg som vanligt och dividerade matematik och fysik med ett halftjog ingeniörer.

— Hva sju tunnor tusan vill det här säga, är det jordbäfning i sta'n, eller ä' de domedagsotta så här dags på natten? skrek jag.

— Prat, hojtade Sam nerifrån, gå och lägg dig och var lugn gamle gosse, *ser du inte att vi hålla på att flytta huset.*

I detsamma öppnade minst tio hyresgäster sina fönster, vettskrämda och yrvakna.

— Hvad står på? skreko de i korus.

— Ingenting gentlemen, det var bara hörnskrufven som svek. »Go and sleep» och tänk inte på det här »tabraget» vidare. Om en qvart är det allright! skreko ingeniörerna.

En hyresgäst i andra våningen, som det oaktadt icke kunde fatta situationen väsnades:

— Ska man inte få husfred, hva! Ska man få sina tår krossade och sina tänder utslagna midt i natten när man inte har hvarken liktornar eller tandvärk, hva! Pallra er strax bort ni eländiga hypotenusor och integraler om ni inte vilja ha en blykamning i peruken, hva?!!! Dermed fyrade karlen af två sexpipingar midt i rukan.

— Seså, lugna er sir, och gnugga sömnen ur ögonen innan ni skjuter till måls härnäst. Vi ha ju sagt er att det är allright i rappet, svarade en af ingeniörerna.

Det dröjde inte häller länge förrän di lyfte hörnet rätt igen och se'n var det just ingen som klöf näbb förrän da'n derpå då det låg tjugotre stämningar från hyresgästerna på mitt nattduksbord.

En ville ha ersättning för att han törnat tillsammans med ett piano och bräckt gjutgodset i resonansbottnen så att instrumentet exploderat vid strängarnes sammandragning och krossat en trymå.

En annan yrkade ansvar å mig, emedan hans medborgerliga anseende skadats, derför att han i mitt hus vore i saknad af fast bostad.

En tredje påstod sig icke behöfva betala hyran emedan han med sin familj och allt blifvit utvräkt på gatan.

Det värsta af allt var dock att en ungkarl bland hyresgästerna, som kommit sent hem, i en

morgontidning efterlyste mitt hus bland bortsprungna hundar och förrymda bankkassörer. Jag stämde i min ordning vännen Sam. Processen räckte i tre veckor under hvilken tid minst ett hundratal större och mindre hus vandrade till nya tomter. Det var en bostadsförbistringens tid under hvilken det icke var lönt att söka sina vänner i adresskalendern.

Sam vann processen. Han var naturligtvis så klok att icke välja mina hyresgäster till jurymän. Men han bet sig, som jag trodde, i tummen med flyttningen.

När han skulle in på 51:sta gatan med huset befans den, som jag beräknat, vara en half fot för smal. Den gode Sam hade visst trott att han skulle kunna sätta mitt hus på taket af en spårvagn och köra af med det hvart han behagade. Det var inte alls ledsamt att se hur han och hans ingeniörer pillrade sig i skallen med naglarne, så att det lät som när man rifver muskot.

— Hur tänker du nu bära dig åt, vän Sam? frågade jag nyfiket.

— Hur jag tänkt bära mig åt?! Jo, den saken är inte krånglig alls att begripa sig på, skrek han. Vore det inte för att jag ansåg det onödigt att dina hyresgäster skaffade sig nya löständer och binocler öfver lag så skulle jag lägga ett par paket dynamit i den här arken och låta den åka in på nya tomten innan du hann blinka. Men nu

tänker jag passa på *när månen passerar förbi i natt och skära in ett block i hvardera hornet. Se'n hifvar vi upp kåken, sir du, och tar'n fågelvägen öfver hustaken, det är det enklaste.*

Bevars väl, besväret var måttligt för en karl af Sams kaliber och hur han bar sig åt vet jag inte, men följande morgon när jag vaknade stod huset på den nya tomten, slöt m:r Polison med triumferande min.

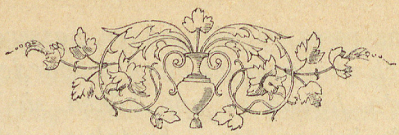

I flygande fläng.

En äfventyrlig lustresa genom det »stora landet i vester».

Företagen med anledning af Chicagos 50-års jubelfest.

INLEDNING.

Af hvilken man finner att resan företagits »blot til Lyst», som dansken säger.

Hör den, som lik undertecknad genomströfvat nordöstra Afrika, mellan Eqvatorn, Stanleyfallen och Medelhafvet, och der trotsat faror och utstått äfventyr, hvilka, om ej motstycken dertill funnes i andra reseskildrares berättelser, säkert skulle anses endast som

foster af en allt för fri fantasi; för en sådan karl, eller rättare för två sådana karlar som Grogg och jag, är en resa genom ett så pass civiliseradt land som den stora republiken i vester endast en lustfärd hvars minnen, sedan de i tryck sett dagen och honorerats efter förtjenst, höra till det angenämaste hvarmed en reseskildrare förvånat en häpen verld.

Efterföljande opus är således ej en berättelse om djerfva upptäcktsfärder genom »outforskade, af menniskofot icke förr trampade trakter», utan endast en liten, hastigt och lustigt gjord trip tvärs genom den stora republiken, under hvilken jag, Grogg, och hans dåvarande käresta, fröken »Ågysta», (en mycket distinguerad qvinna, kunnig i matlagning), varit utsatta för åtskilliga mer och mindre romantiska äfventyr, hvilka möjligen kunna bidraga att ge omvexling åt innehållet i denna volym och hålla publiken vid godt humör till slutet.

Högre syftemål med skildringen af denna resa har jag icke haft!

Ty jag beklagar vår store Nordenskiöld sedan han blifvit dekorerad både fram och bak och afundas ej Kongoherrarne den carrière, de gjort, eller komma att göra. Grogg är af samma åsigt. När man som vi begge ett ögonblick stått på höjden af magt och ära, utan att känna den ringaste njutning af ett sjelfherskareskap i krona, spira och mantel; när man som vi strött ut ordnar och andra utmärkelser med fulla händer åt kreti och pleti, så har bouqueten på ens ärelystnad försvunnit. * Man blir filosof och är lycklig öfver att se andra lyckliga och

* Se härom i förf. »äfventyr i Afrika.»

söker göra tillvaron så dräglig för både sig och andra som det står i ens magt.

Att vara glad är att vara lycklig. Lefve glädjen! Låt oss skratta i kapp åt dårskapen och le åt dem som vilja fira en stunds triumfer på allmän bekostnad.

Benrangelsmannen med sin tomma skalle, sin köttlösa arm och sitt allt utom förföriska yttre triumferar till sist öfver oss alla, medikamenter, envåldsmagt, böner, tårar och ordensstjernor till trots.

Odödligheten är en nödlögn, uppfunnen för att rädda skenet af inbillad mensklig storhet, när intet mer återstår deraf än att det beqvämt kan gömmas i en askurna om man bär sig förståndigt åt!

Vördsamt

Fylax Punsch.

FÖRSTA KAPITLET.

Förberedelser till resan. — På Nordsjön. — Krångel i tullen. — Ombord på »Alaska». — Vi få ressällskap. — Ett arf inom Pickleska slägten. — Flugspelet. — Inloppet till Newyork. — Castlegarden och Broadway. — Promenad i City. — Groggens första äfventyr inbringar honom en god recett. — Han tvingas göra cigarraffärer. — Aftonunderhållning.

När Grogg en dag infann sig hos mig på sin vanliga morgonvisit fick han order att ha packningen klar på eftermiddagen samma dag.

Vid denna underrättelse gjorde han stora ögon.

— Ämna massa resa to Indien med a little hallelujajungfru? frågade han.

— Nej, till *Chicago* på jubelfesten!

— Allright, det vara »biäng», som min Ågysta säga.

Följande dag stod jag och Grogg i Göteborg, på däcket af Wilsonliniens ångare *Romeo* och nickade farväl på en tid åt ett älskadt fosterland.

Gubben *Dossor* stod på sin plats å kommandobryggan, när ankaret hifvades upp. Afgångssignalen ljöd och så bar det i väg.

Den fruktansvärde *Saxeby Gale,* århundradets värste orkan, redo vi ut Nordsjön följande dags eftermiddag.

Mig generade den icke värre än att jag lugnt tände min cigarr midt i »stormen».

Grogg åter intygade med trovärdig min, att orkanen rasat med så stor våldsamhet framme å backen, der han föredrog att dinera, så att det till och med *gått hög sjö i hans sopportion.*

* * *

Hull intresserade mig ej! Vid visitationen af vårt bagage tog en tulltjensteman i beslag ett litet parti tobak tillhörigt Grogg, hvilket han påstod skulle förtullas.

Nu blef Groggen rasande.

— Damn, jag, m:r Grogg, aldrig betala tull, sar. — Vara *frihandlare,* och *bo i Stockholm,* sar! — M:r John Bull »veta hut» och icke ta tull af *frihandlare.* — Go ahead, sar!

Dermed tog Groggen tobaken och bagaget och aflägsnade sig majestätiskt.

Genom roastbeefarnes och porterns land gick resan med iltågsfart och utan vidare äfventyr.

I Liverpool tog man mig för en inföding emedan jag begagnade »groom» och *köpte* »Punch».

De goda Liverpoolitiska tidningskallarne tycktes synbarligen ej sätta tro till att det ännu finnes en och annan Stockholms-gentleman som besitter tillräcklig aktning för sig sjelf att icke mot ett par öres ersättning låna tidningar till läsning i stället för att köpa dem.

* * *

Från akterdäcket på Guionliniens snabbgående och elegante jätteångare »*Alaska*» togo vi ett sista farväl af Europa tillsammans med de öfriga passagerarne.

En engelsk gentleman med fru och dotter trängde sig framför oss och skymde slutligen bort vår utsigt i styrbord.

Då jag förnam att herrskapet äfven ämnade sig öfver till babordsidan gjorde jag och Grogg helt om och hade nu nöjet att göra dem samma tjenst tillbaka. Som relingen var garnerad med passagerare fick det engelska herrskapet nöja sig med 2:dra plats, bakom våra ryggar. Den engelska missen, en lång fräknig dam, nöjde sig emellertid icke härmed, utan tog en tältstol och klättrade på den upp bakom min rygg. Gud vet hur hon bar sig åt, men plötsligt vickade stolen omkull.

Missen jamade ett förskräckt: ah! och i nästa sekund hängde hon, som sladden af en akterända, utefter min rygg, med armarne om min hals och en af sina små fötter instuckna i en af mina rymliga paletåfickor.

Resultatet af öfverrumplingen blef ursägter och presentation.

Och så hade vi gjort bekantskap med lord, lady och miss *Pickles*, destinerade liksom vi till Chicago! Snart låg Atlanten som en väldig vattenöken framför oss.

Herrskapet Pickles och jag blefvo snart oskiljaktiga, sedan miss Arabella råkade ut för ett missöde med mig.

Deras hytt bar nämligen *n:o 21*, och min *n:o 12!* Till all olycka vindade missen på ett ohyggligt sätt inåt, bakom sin pince-nez!

Detta hade till följd, att miss Arabella en vacker morgon gjorde mig en visit innan jag ännu hunnit göra toalett.

För hennes ögon bytte nämligen siffrorna på hyttdörren plats, så att hon på min dörr läste sin hytts nummer, påstod hon.

Ursägten var tillfredsställande, hvilket en hvar lär kunna öfvertyga sig om genom att sjelf titta i kors på ett par liknande siffror.

Det fula lytet var ett arf inom slägten. Hela den Pickleska familjen tittade i kors. Grogg, som i Göteborg hört några hemmagjorda witzar,

tyckte att den *vind*ögda familjen var som skapad för sjön.

Lorden var en excentrisk herre! På förmiddagarne fångade han flugor i salongerna och släppte in dem i sin hytt, hvarpå jag efter lunchen inbjöds att spela *flugspel* med familjen.

Detta tillgick så, att en lika stor sockerbit lades framför hvarje spelande. Under hvarje sockerbit placerades ett engelskt pund som insats.

Sedan afvaktade spelaren med andlös oro ankomsten af en fluga på en af sockerbitarne. Egaren markerade: Push! och blef ögonblickligen den lycklige vinnaren af samtliga insatserna.

Under resan hade jag nöjet att »klå» gubben Pickles på ett par huudra pund på detta spel, hvilket hade till resultat att hans tillgifvenhet för mig ökades dag från dag. Näst mig ansåg han sig vara den skickligaste flugspelare i verlden, ty före mig hade ingen klått honom på en enda penny i det ädla spelet.

* * *

Efter sex och ett halft dygns angenäm resa fingo vi *Brighton Beach* i sigte. Några timmar senare passerades the *Narrous* och *Newyorkbay*, det underbart sköna inloppet till jättestaden.

»The empire city», som yankeen älskar att kalla den dyrbaraste perlan i unionen, låg framför oss i all sin förföriskt tjusande glans.

Jättestatyn på *Bedloes Island,* symbolen af republikansk frihet, reser sig gigantisk mot skyn. *Castlegarden,* på Manhattans sydspets, ligger inbäddad i yppig höstgrönska. »*Suspension bridge*» spänner sina spindeltrådar öfver »*East river*», och menniskorna som kräla deruppe i höjden öfver masternas toppar te sig i kikaren som infusorier. »Alaska» skrider majestätiskt fram på Hudson, mellan tusentals plaskande små och stora kamrater.

Den stora röda tidkulan på »*Western Union Telegraph C:is*» palats sjunker på sin stång och »Alaskas» kapten kontrollerar sin kronometer.

Ångaren glider in i 46:te dockan, der *Kingstreet* utmynnar, hvarefter vi följa med ångbarkassen till Castlegarden och sätta foten på land.

»Batteriet», eller Castlegarden, har musikaliska anor! Här ha »kanonerna spelat» och Jenny Lind, Grisi, Mario och Susini låtit sina toner ljuda. Numera är det endast utvandrarnes små »äktenskapsfioler» som stämma gällast in i den bullrande kören.

Vi vexla till oss en packe »greenbacks» och säga Castlegarden farväl.

Lord Pickles får fatt i en fyrspänd »buggy» och ber oss artigt sitta upp. Grogg tronar som en kung på kuskbocken, miss Arabella tar plats vid min sida och visar sig så älskvärd att jag

kan räkna hennes oxeltänder hvar gång hon skänker mig ett af sina ljufva leenden.

Broadway, verldens största gata, »vid hvars ena ände Europa och vid den andra Amerika är beläget» ligger framför oss med allt sitt brusande vimmel. Vårt spann slingrar sig dock som en ål fram mellan detta kaos af mötande vagnar.

Vi »rulla» förbi »*Wall*»street, bankirernas gata, som efter hvad jag sedan erfor strax intill Broadway skäres af »*Nassau*»street, en dyster passage med imposanta »fyrkanter» på ömse sidor.

Lorden har redan bestält rum åt oss på »*Astor house*» vid *Cityparken*, i omedelbar närhet af »*Heralds*» palats och »*Court house*», verldsbekant från den tid då den Newyorkska »ringrörelsen» florerade.

* * *

Efter ankomsten till hotellet göra Grogg och jag en promenad i »City» före dinern.

På *Bowary street* törnar Grogg, under det hans blickar irra omkring, mot en af de målade stolparne på gatan, hvilka tjena som skyltar för barberarne.

Grogg stannade utanför en af »shavingsalongerna» under det jag gick in för att låta draga mig vid näsan af en yankee-Figaro.

Plötsligen hör jag ett revolverskott smälla, och

då jag skyndar ut ser jag Groggen, med sin eleganta »storm» nerstukad öfver ögonen, dansa omkring på trottoaren med en dam som han gripit i kjolarne.

I nästa ögonblick befriar sig den sköna från kjoltyget och försvinner endast iklädd ett par »onämnbara» fruntimmerspersedlar.

När Grogg hann sansa sig berättade han, att »the pretty lady» frågat honom hvad klockan var, hvarefter hon genast stukat hans hatt öfver ögonen och knipit uret i samma ögonblick som Grogg, utan att träffa, aflossade sin sexpiping.

Groggens ur var putzweg, men när han vid hemkomsten undersökte damens turnyr, hvilken han behållit som segertrofé, hittade han i densamma *11 andra ur och 16 väl späckade börsar*. Den eleganta damen var alltså en förklädd ficktjuf.

Groggen hade gjort en god affär! När han en stund senare utanför en cigarrbod fick se en rödmålad indian, hvilken med ena handen bjöd på cigarrer under det han med den andra hotande höjde sin tomahawk trodde Groggen att han åter skulle bli utsatt för ett attentat, hvarför han blixtsnabbt affyrade två pipor på träbelätet.

Detta hade till följd att han, för att blidka bodegaren, tvingades att köpa en låda af hans dåliga cigarrer, hvilka han sedermera under hemfärden delade ut bland sina vänner »the shoe-

blacks» för att slippa få sina lackerade skor borstade.

Efter en lukullisk diner i hotellet tillbringade Picklesarne och jag aftonen vid en »cooktail» i Newyorks Berns' salong, den populära »*Gilmores garden*» vid 5:te avenyn. Der var »ganske morsomt», det kan jag försäkra.

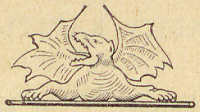

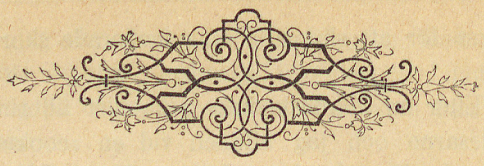

ANDRA KAPITLET.

Farväl till Newyork. — Vi bli öfverkörda af ett bantåg. — I en »parlor-car». — Grogg som jonglör. — Härlig natur. — På middagsstationen. — Pickles blir lefvande bränd. — Grogg ombestyr släckningen. — I Buffalo. — Vi passera Cleveland. — Ankomst till Chicago. — Ett jättearbete. — Komfortabla hotell. — Visit hos general Chetlain. — Öfverste Konjakochvatten. — Miss Arabella blir mor. — Vi hedras. — Ute å lägerplatsen.

Stolta Newyork farväl!

Farväl du vesterns »sköna synderska!»

Farväl du sagolika *Broadway* med dina glänsande marmorpalats, ditt bullrande lif, dina frestande butiker, din *Park-row*

der pressen residerar och hvarifrån reklamen basunerar ut din härlighet jorden rundt.

Hur förtrollande ter du dig icke mellan *Union*- och *Madison*-street, hur underbar i »City», hur öfverväldigande i hela din utsträckning!

Och du, stolta *Fift aveny,* Newyorks Chausé d'Antin, med dina kolossala »blocks» af palats och fasader i chocoladfärg, bakom hvilka din »shoddyaristokrati» residerar! Hur olik är du icke *Fivepointstrakten* der slöddret från fem verldsdelar dväljes!

* * *

Vid en af jernvägsbyråerna i Cityparken köpte jag biljett direkt till Chicago. Under färden till dockorna blefvo vi utan att skadas öfverkörda af ett bantåg — på luftjernbanan från Castlegarden öfver 9:de ave., hvilket Grogg antecknade som en märkvärdighet. En »ferry»-båt förde oss öfver *Hudson* till *Erie*banans station i *Jersey*. Vi togo plats i en elegant »parlor-car». Grogg slog sig genast ner i en af de mjuka fåtöljerna och guppade upp och ner på resorterna, under det han till medpassagerarens förtjusning jonglerade med miss Arabellas King-Charleshund och en af fotpallarne.

Jag räddade hundkräket ur den slyngelns klor innan Picklesarne fingo syn på sin älskling. Signalklockan ljöd och tåget gled ut på banan.

Vi passerade *Paterson* och senare *Shawagunkbergen,* utför hvars vestliga sluttning tåget med dånande fart rullade ner af sig sjelf.

Grogg, som i likhet med en annan hög person tyckte att det gick »för fort» signalerade bromsarne och höll derför på att bli affockad vid närmaste station.

Vid passerandet af *Starruccaviadukten* trodde Grogg att tåget dansade på lina öfver afgrunden, så svindlande syntes färden. Den öfverdådigt vackra utsigten öfver *Delawarefloden* vid *Callicon* fäste sig särskildt i hans minne emedan som han sade: »kallikån» erinrade om — *domestik.*

Vid middagsstationen i *Hornellsville* dinerade vi, under det vagnarne till *Buffalo* och *Niagara* kopplades från.

Grogg reqvirerade ostron och »crackers», hvilket han fått smak på i Newyork, men fick för sin dollar nöja sig med hvad huset förmådde.

Soppan, steken och de magnifika drufvorna från öarne i *Sanduskiviken* ströko med, men en snöhvit, iskyld, läcker gräddvispning vågade han sig ej på, emedan han en gång påstod sig ha blifvit »målad i ansigtet» med en dylik rätt då han för första och sista gången besökte en rakstuga i Stockholm.

Brinnande gaslågor utefter väggarne, afsedda

att tända cigarren på efter maten, äro dock icke att rekommendera i en jernvägsrestaurent.

Gubben Pickles, som råkade ha en sådan bakom ryggen på sig då han på stående fot åt sin soppa, hojtade slutligen till och tog ett väldigt skutt åt sidan. Lågan hade genombränt hans kläder. Hade icke Grogg genast skyndat sig att stjelpa en soppskål med sitt sjudande varma innehåll öfver gubbens rygg skulle lorden måhända ställt till eldsvåda.

Som det icke brådskade synnerligt beslöto vi att stanna i Buffalo öfver natten.

Genom *Exchangestreet* och ut på *Mainstreet,* Buffalos Broadway, foro vi till närmaste hotell. På aftonen gjorde jag en promenad i staden.

Vid en seidel *öl* å *Fort Porter,* Buffalos Mosebacke, beundrade jag och Pickleserna den storartade utsigten österut öfver staden. Söderut vältade *Erie* sina grumliga vågor mot vågbrytarne, innan de några timmar senare vräktes ner utför Niagara för att upplösas i fradgande skum. Norrut aftecknade sig pelarne som öfver Niagarafloden uppbära den väldiga *Internationalbridge.* Följande dag gick färden utmed Erie till *Toledo.* Ungefär halfvägs passerade vi *Cleveland.* Icke *presidenten* utan petroleumstaden i Ohio. Ännu några timmar och taget rullade in i

Chicago.

* * *

Chicago, »sjöarnes drottning», du har skäl att jubilera!

70,000 palats och 250 kyrkor byggda på 50 år, förutom de 20,000 hus som år 1871 lades i aska. Hvilket jättearbete!

Chicagos hotell äro de mest komfortabla i verlden. M:r Pickles svärmade för *Tremont-* eller *Palmershouse,* jag för *Shermannhouse.* Slutligen beqvämade sig Pickleserna att bo på det sistnämnda hotellet, hvilket jag uppriktigt önskar att de icke skulle ha gjort!

Dagen efter ankomsten gjorde jag genast visit hos general *Chetlain,* »Commissioner for Foreign Troops».

Generalen mottog mig med öppna armar.

— Ni här, kapten Punsch, man har icke kunnat bereda oss en angenämare öfverraskning, sade han. Jag förmodar att den hedersgossen Grogg också gjort oss den äran, slöt han.

— Jo, lita på det min bästa general, Grogg ämnar göra er sin uppvaktning i paraduniform. Ni vet kanske icke att han, pro primo är kung öfver ett fritt folk bland sina svarta bröder, och pro sekundo kapten i khedivens armé. Pro tertio är han emellanåt en smula fåfäng. Han frågade mig till råds hvilket jag ansåg mest comme il faut: att han presenterade sig i sitt hemlands pittoreska söndagseftermiddagsgåbortkostym, med krona, mantel och spira, eller som egyptisk kapten.

Jag rådde honom, i civilisationens namn och af vördnad för Chicagos damer och den stora republiken, att uppträda i den egyptiska uniformen.

I detsamma ringde det.

— Nu är han säkert här, utbrast jag.

Mycket riktigt! Grogg inträdde i all sin härlighets glans, jubelfestparadklädd.

— Å vår stads vägnar helsar jag ers svarta majestät hjertligt välkommen, sade generalen leende och fattade Groggs hand.

— Verry »biäng» som Ågysta säga, det vara allright, sar. Hälsa m:r Cleveland! — But nu en annan sak. *Jag vilja bevara mitt incognito.*

— Jag förstår er, *herr kapten.*

— No, no, icke kapten, sar. Här i landet alla militär vara öfverste. Jag också vara *öfverste* som annat schangtilt »pipels». Jag heta *Colonel Konjak-and-water,* och uppträda som »grefve af Drottninggata», you understand?

Trots stundens allvar brast generalen i skratt.

I nästa ögonblick hade han dock återvunnit sitt yankeelugn.

— Behagar hr grefven taga plats, sade han artigt.

Grogg satte sig med bibehållen värdighet.

Det högtidliga mottagandet var förbi och konversationen öfvergick i lätt salongston. Efter en stund togo vi afsked af generalen. I sällskap med Picklesarne foro vi derefter ut i staden.

När vi i spårvagn passerade tunneln under *South Branch,* (södra armen af Chicagofloden) hvilken passage är temligen mörk hände oss ett lustigt äfventyr.

Miss Arabella, hvilken under hela färden troget hållit sin King-Charleshund i knäet, upptäckte, då vi ur tunneln kommit ut på *Washington street,* att hon i stället för hunden fått en liten — *den näpnaste barnunge,* synbarligen af kinesisk härkomst, i sitt knä.

Ombytet hade försiggått utan att hon märkt det ringaste. Modren (fadren?) till barnet och missens hund voro försvunna.

Den nya tillökningen i Picklesarnas familj syntes genera dem rätt mycket. Samtliga sågo de naturligtvis snedt på ungen som nedpackades i en ask och genast af den praktiske m:r Pickles inlöstes på ett barnhus.

Följande dag fingo vi underrättelse om att våra landsmän voro i antågande. En deputation, af Svenska Sångsällskapet och Norska Sångföreningen, samt Grogg och jag jemte en massa andra landsmän mötte vid stationen.

* *
*

Sedan befälet hemtat sig efter resan föreställdes vi för Illinois guvernör, en ytterst älskvärd gentleman, som förde oss till Missouridivisionens

hufvudqvarter, der vi hade nöjet göra bekantskap med öfverbefälhafvaren, *general Ferry*. Då jag och Grogg presenterades tryckte generalen på det kraftigaste våra händer och utnämnde oss på fläcken till:

Hedersjubelfestledamöter.

Det officiela mottagandet var lika storartadt som om det gått af stapeln hemma i Stockholm. Vi hälsades välkomna af mångtusen jubelfestande Chicagobor, mest skandinaver.

Bland de otaliga talen höllos särskilda för mig och Grogg och bland sångnummer förekom äfven, senare på qvällen, en visa till vår ära, på den äfven i Chicago populära melodien: »Och Petter Jönsson han såg i Fäderneslandet» etc.

Dagen efter företogo Grogg och jag en färd ut till lägret der vi funno våra gossar genomvåta af regn· men vid godt humör.

De berättade skrattande att deras norska och danska bröder deserterat ur tälten och tagit logis på ett hotell så fort det började regna.

Med anledning häraf fick Grogg genast en idé. Han ville, sade han, konstruera ett nytt paraply till skydd mot *kulregnet* i krig, hvilket han sedan ämnade skänka de danska och norska regementen, hvilka skyttarne tillhörde. En spetsig gardeskorporal af de våra föreslog att man borde

skicka »brödrafolkens» representanter till — Pasteur att bli botade för *vattuskräcken.*

Då jag frågade gossarne, om de trots rotblötan skulle ha något emot att ytterligare bli trakterade med lite *våtvaror* brast ett allmänt jubel löst.

Efter förplägningen hurrade manskapet för mig.

I enlighet med stadgad ritus svarade jag:

— Kamrater, tack ska ni ha!

Jubelfestandet var börjadt!

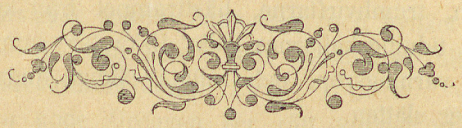

TREDJE KAPITLET.

Lägerlif. — Groggen förvandlas till en vandrande reklam. — De våra göra eröfringar. — En spark i rättan tid. — Grogg som Göteborgare. — Storartade intryck. — En trip till slagterierna. — Amerikansk företagsamhet. — Miss Arabella gör förtroliga inviter. — En nattlig öfverraskning. — Picklesarne afslöjas. — Dom och exekution efter lynchlag. — Skyttefesten gör fiasco.

I det inhägnade lägret invid the Jokey Driving Park går det muntert till! Borta vid skjutbanorna smattra skotten när trumpetstötarne förkunnat att en ny serie börjat. Bekantskaper göras och vänskapsförbindelser knytas knektarne emellan vid ölseideln i marketenterierna, under det larmet från lägret, de muntra visornas melodier och skratt-

salvornas dån blanda sig sammen med gevärsskotten, trumhvirflarne, hästtrampet från körbanorna, tidningskallarnes gälla diskanter, samt polisens varningsrop, och rulla i väldiga ljudvågor ut öfver slätten.

Chicago firar jubelfest!

Eleganta »cabs», »buggies» och »drogs», förspända med frustande fullblodsspann, eller lifliga Texanska springare, rulla i oafbruten ström om hvarandra.

I de ståtligaste ekipagen halfligga »svamp»-aristokraten från *Grand Boulevard* och *Michigan Ave.* vårdslöst mot de svällande resorterna, fingrande de dyrbara berlockerna till sin massiva urked af kaliforniskt guld. Hvem anar att dessa Chicagobörsens lejon tioår förut m åhända biträdt vid slagterierna, eller börjat sitt »business» i en kåk vid någon af smågatorna mellan *Graceland road* och *Belmont ave.* i stadens utkanter.

Det intensiva regnandet, som i början omöjliggjorde ett allmänt deltagande i festligheterna, har upphört.

Hela Chicago deltar i festjublet. Skaror af promenerande slingra sig mellan filen af vagnar. Grupper af törstande trängas kring serveringskioskerna, der svarta och hvita ganymeder servera lemonad och öl.

Grogg reqvirerar en seidel af en svart landsman och tömmer den, med ögonen riktade mot

höjden. Han märker icke det fuffens som under tiden försiggår bakom hans rygg, och hvilket har till följd att han i hast blir förvandlad till en vandrande affischcolonn.

Den gode Groggen ser rätt komisk ut der han står.

Under hans eleganta paletot sticker ett par hängslen fram och på en affisch fästad å hans rygg läses i jättebokstäfver:

»*The Argosy Braces are the best*».

Jag befriade honom från sitt påhäng, men finner i nästa minut att en spekulativ fabrikant låtit en af sina agenter på nytt annonsera å hans rygg:

Mc Donalds blanksvärta är svartare än denne »nigger»gentleman.

Vi möta en af våra gossar promenerande arm i arm med en liten amerikanska. Alltså en eröfring redan! Stackars Lotta der hemma. Hvad skulle du säga om du hörde din Blixt konjugera »love» med sin nya »tjangs».

The shoeblacks äro efterhängsnare än vanligt, ty promenaderna äro ännu uppblötta efter regnet.

Under det vi vänta några ögonblick för att låta några vagnar passera en af öfvergångarne, gör en liten svart sate för tjugonde gången på en timme ett försök att sticka sin pall under en af

mina fötter. I nästa ögonblick tränger sig en »cab» fram före de öfriga åkdonen. Jag ryggar tillbaka och märker ej den lille skoborstaren, som ofelbart skulle ha blifvit öfverkörd derest icke Grogg stuckit sin fot mellan hans ben och förpassat honom några meter upp i luften der han efter att ha gjort några saltemortaler uppfångas af en poliskonstapel.

Dag efter dag pågå simulacrerna. De våra festa från morgon till qväll. Man talar om att deltaga i prisskjutningen. Öfverste Lilliehöök den lilla truppens chef ler belåtet hvar gång han kastar en blick på vår armés representanter bland hvilka ännu en afrikaresande befinner sig.

— Ska inte Punsch sätta in några prickar, när vår tur kommer, ljuder det när landsmännen vid ett tillfälle blifva mig varse.

— Nej, tack, mitt vapen är artilleriet! Vill man arrangera en täflan på »kanoner» så står jag gerna till tjenst, för att se hvem som till sist blir »på kulan», svarade jag.

— Nå, än Grogg, tänker inte han häller att täfla? inföll åter någon.

— No sar, i Göteborg man säga att jag skola vänta till nästa år, då det blifva *skott*år, svarade Grogg.

— Hör man på, Groggen *witz*ar fast han är *svart,* inföll en af löjtnanterna.

I detsamma kommenderades: Uppställning! Jag nickade farväl åt gossarne och återvände in till staden.

* * *

Chicago är klädt i jubelskrud. *Drexel* och *Grand boulevards* fasader äro rikast och smakfullast dekorerade med flaggor och guirlander. *Court House* och *City Hall,* vid Washington street, med sina korintiska pelarrader af polerad granit sticka bjert af mot flaggornas brokiga färgprakt. De ha, jemte några andra palats, lemnats orörda för att ensamt verka med sin arkitektoniska prakt.

Intrycket af det hela är storartadt. När *John Kinzie,* Chicagos grundläggare slog sig ner å denna plats, anade han väl föga att 83 år senare kring hans kåk en jättestad skulle ha vuxit upp, hvilken i rikedom, storhet och prakt uthärdade jemförelse med en af det gamla Europas tusenåriga verldsstäder.

I Chicago festar man alldeles som hemma hos oss. Öfver 50 inviter till middagar och supéer ha under veckan samlats på mitt bord. Jag skulle önska att jag egde lika många magar för att kunna njuta af så mycken gästfrihet!

* * *

De storartade slagterierna utom staden intresserade mig på det lifligaste. Jag hade redan hört

de vidunderligaste berättelser om den jätteindustri som bedrefs i *The Union-stockyards*. Man hade sagt att slagten och råvarans förädling numera drefs maskinmessigt: att lefvande oxar instoppades i ena ändan på maskinerna för att sedan komma fram å andra håll i form af blankborstade stöflar, vällagade biffstekar i konservburkar, byxknappar o. d. Detta är ju orimligheter! De prof på amerikansk uppfinningsförmåga till hvilka jag blef vittne öfverstego emellertid mina djerfvaste förväntningar.

Så erfor jag, att de amerikanska fläsksidorna numera icke äro så begärliga som förut. Spädgrisar ha deremot rönt en så ofantlig efterfrågan att tillgången på långt när icke motsvarade efterfrågan.

För att afhjelpa detta lät ett bolag genast konstruera en maskin för tillverkning af — *spädgrisar*. Jag ensam tilläts att se den underbara apparaten arbeta. I dess inmatare insläpptes verkligen det ena slagtfeta svinet efter det andra och omarbetades på några ögonblick till dussintals delikata spädgrisar af olika kaliber.

Det är klart att samtliga småttingarne voro döda och färdiga att genast inpackas när de utslungades ur maskinen.

På ungefär samma sätt tillverkade man harar, rådjur, tjädertuppar och annat läckert vildt af de vackraste slagtoxarne, sades det.

* * *

Picklesarne voro ständigt på rörlig fot. Vi träffades endast vid lunchen i hotellet. Som deras rum lågo alldeles intill våra, och ett par dubbeldörrar var det enda som skilde oss åt, hände det dock ibland att de gjorde oss en visit då vi tillfälligtvis stötte tillsammans i hotellet.

En qväll, vid ett dylikt tillfälle, gjorde miss Arabella mig en och annan blygsam vink om att jag icke var henne alldeles likgiltig.

Jag må dock först som sist bekänna, att jag icke kände mig synnerligt smickrad af dessa inviter till ett förtroligt närmande.

Döm om min öfverraskning när jag en vacker natt ser missen inträda i mitt rum sedan jag släckt ljuset och lagt mig.

I den lättast tänkbara drägt närmade hon sig min säng och började varsamt trefva omkring till dess hennes hand förirrade sig under min hufvudkudde.

— Hvad f-n vill menniskan? var min första tanke under det jag låtsades sofva djupt.

Jag trodde mig nästan ha fått saken klar för mig, då Grogg kom inrusande från sitt rum, dragande med sig en annan, lika legert klädd dam, hvilken jag på de halfqväfda nödropen igenkände vara — gumman Pickles.

Miss Arabella svimmade vid denna syn.

Sjelf sprang jag genast upp och tände ljus, samt varseblef i nästa sekund gubben Pickles,

äfven han i nattdrägt, som stack in sitt skalliga hufvud genom dörren från korridoren, der han synbarligen uppehållit sig under det hans damer gjorde oss sitt besök.

Situationen blef genast klar för mig.

— Stig in, gamla hederspascha, här äro vi ju riktigt en famille, sade jag och drog in den förbluffade gubben.

Sällskapet ursägtade sig med att de gått i sömnen. Detta var liksom deras vindögdhet ett arf inom familjen.

Grogg intygade dock att han öfverraskat gumman då hon knipit hans börs.

De ädla Picklesarne voro nu afslöjade, och utgjorde naturligtvis ett engelskt tjufband, som sökt skydd i vårt sällskap för att ogeneradt kunna utöfva sitt handtverk under jubelfesten. Den närvarande situationen var emellertid i högsta grad löjlig och jag beslöt att genast göra processen så kort som möjlig och sjelf skipa rättvisa. På ransakningen följde ögonblicklig dom.

Grogg bad att få ta hand om gubben Pickles, hvilket jag äfven tillät, med vilkor att han icke gjorde den gamle filuren något illa.

Sjelf tog jag upp en lapispenna ur mitt resapotek och närmade mig med denna i hand de förskrämda damerna, hvilka draperat sig i hvar sin bordduk.

— Mina damer, sade jag. Jag vill er intet

ondt, en liten artistiskt utförd brännmärkning som minne af vår bekantskap är allt hvad jag önskar få utföra. Operationen är fullkomligt smärtfri tillade jag.

De begge damerna sutto som förstenade.

I nästa ögonblick hade jag med lapispennan bränt in ett par yfviga mustacher på deras läppar, hvarefter jag artigt öppnade dörren till deras rum och önskade dem god natt. När jag derefter gick in till Groggen, höll äfven han på att utföra en liknande, ännu mer originel operation på Picklesgubben. Med en tatueringsnål inprentade han till ständigt minne af sig på Pickles högra hand det karaktäristiska ordet:

TjyfguBBe!

* * *

Då jag dagen derpå af de våra förnam att entreprenörerna för militärlägret stälts under administration, och att det antagligen icke blefve något af med en tillämnad utfärd till Klippbergen, packade jag min kappsäck, sade vännerna och Chicago farväl för att följande dag ensam fortsätta resan vesterut.

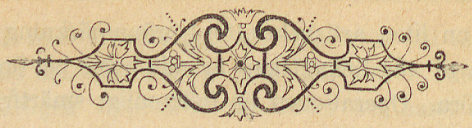

FJERDE KAPITLET.

På väg till Klippbergen. — Skandinavisk kritik. — Artiga yankees. — Grogg gör en ny bekantskap. — Han naturaliseras. — I Denver. — Norsk-norsk sjelfkänsla. — Grogg visar sig tjenstaktig. — På Baby-jernvägen. — I Monument-Parken. — Gudarnes trädgård. — Grogg vill bli populär men hugger i sten. — Pikes-peak bestiges. — Grogg visar sig fyndig. — Jag går i putten.

Det skall kännas skönt att efter allt detta jubelfestande få inandas Klippbergens rena, lätta luft.

Ty jag och Grogg resa verkligen, som förut ämnadt var till Klippbergen, och medfölja ej landsmännen, som vid misshumör redan tagit sin Mats ur skolan och rest hem igen. Ett

par vänner från broderlandet, en norrman och en dansk göra oss sällskap vesterut.

Chicago med sitt bullrande lif ligger redan bakom oss. Vår »ticket» är den Ariadnetråd som skall föra oss ut ur den labyrint af jernvägar, som genomkorsa Chicago, för att sedan i de sydliga och sydvestliga staterna sammanrafsas till en härfva, så trasslig, att någon utredning icke vid en blick på vår reskarta synes möjlig.

Det går framåt med ilande fart! Vår norrman ler åt »pandkaks»landet, som han kallar den ändlösa, odlade prärie på hvilken vägen går vesterut. Dansken finner landet smukt, och jemför det med sitt »kjære Sjælland».

Våra amerikanska medpassagerare äro idel artighet.

— Gentlemen, come and take a drink! ljuder det oupphörligt i våra öron. Jag tackar och smakar på ett mörkt Kaliforniskt vin. Redan efter första glaset går en sprittande, elektrisk ström genom ådrorna, hvilken icke ens neutraliseras genom en klunk isvatten ur den eleganta cisternen hvars innehåll så flitigt förbrukas.

Grogg har gjort bekantskap med en högst originel passagerare, hvilken han presenterar för mig som *M:r Jankee-Doudle.*

Han är, som ynglingen i sagan och så många af sina landsmän, på jagt genom den stora republiken för att fånga lyckan. I 15 år har han

sökt den nyckfulla gudinnan utan att ännu ha lyckats få reda på hennes adress. Sex gånger påstår han sig ha varit så nära att fånga henne, att han endast behöft att sträcka ut händerna för att få henne fast. Men i det afgörande ögonblicket har en djerfvare friare till hennes gunst rusat fram och liksom i »enkeleken» ryckt henne till sig.

Nu är M:r Jankee-Doudle resigné. Härnäst är det min tur, säger han.

M:r Jankee-Doudle är den personifierade amerikanaren! Han förenar i sin person alla sina landsmäns fel och förtjenster. Han tycks lifligt intressera sig för Grogg, hvilket han på ett par timmar lyckats »naturalisera» så att allt det arbete jag och »Ågysta» nedlagt på hans »edykationg» efter europeiskt mönster redan tycks vara som bortblåst.

Det är både ynkligt och löjligt att se Grogg vara »stilish». Han öfverträffar sin goda vän i att tugga tobak, dricka brandycocktails och placera fötterna högre än hufvudet.

Och i att spotta till måls tvärt öfver kupén eller ännu längre är han mästare.

Grogg är äfven ytterst artig mot damerna »ombord» och lemnade vid ett tillfälle åt en af dem, som syntes vilja taga sig en »lur», en af *fotpallarne till hufvudkudde.*

* * *

Vi rulla in i *Denver,* Collorados hufvudstad, bakom hvilken Klippbergen reser mot himmelen sina Babelstorn, med silfverhvita spiror af snö.

Longs-peak och *Pikespeak*, i vesterns giganter och öfverbefälhafvare för hela denna oöfverskådliga här af förstenade jättar med rödt guld i ådrorna, hvem har hejdat er i er marsch öfver präriens ändlösa slagfält?

Under det denna tanke genomfor min hjerna såg jag frågande på min vän norrmannen.

— Disse »bjerg» sade han, ligner vores stolte fjelde. Det er kun ikke så meget som feles i højden.

Pikes-peak, *snyt* lillebror, Skagtols-tind, han sa' visst något!!!

Denver ser kosmopolitisk ut. Såge man icke på kolossala skyltar å »palatsen» annonseras om: »Humbolts Bachu» o. d. skulle man tro sig vara på orientalisk grund. Och såge man icke rödskinn och »niggers» i kinesqvarteret skulle vi tro oss vara i det himmelska riket och icke i den cistern hvarifrån Collorados guldflod rinner ut öfver landet.

Jag nämnde kineserna. Vid dinern på hotellet fingo vi sällskap med tre mandariner från Kalifornien. De ämnade sig österut. De uttryckte dock sina farhågor öfver att kanske bli skilda åt i det kaos af jernvägsstationer hvilka de hade att

passera, hvarför Grogg, troende sig göra dem en tjenst, band ihop dem till ett colly vid deras hårpiskor.

På *Denver—Rio—Grandbanan* eller »Baby»-jernvägen, som yankeerna kalla den, foro vi vidare öfver prärien söderut. På ett par ställen utefter banan läste vi på några enstaka kåkar: *Jackson Boulevard, Cleveland ave.* o. d. hvilket efter hvad jag erfor betydde, att de resp. husegarne i en snar framtid trodde sig få se ett nytt Chicago växa upp omkring sig, sedan utstakningspålarne till de präktiga gatorna försvunnit.

M:r Jankee-Doudle, som ett ögonblick här trodde sig ha funnit lyckan, sökte intressera Grogg att i bolag med sig här grundlägga ännu en framtidsstad, hvilken han blygsamt nog föreslog borde kallas New-Washington i brist på bättre namn. Grogg afslog dock anbudet af det skäl, att m:r Jankee-Doudle sade sig *icke* kunna *låna* honom det erforderliga grundkapitalet för anläggningen.

Den lilla trainen med sitt lillepyttlokomotiv i têten slingrade sig som en orm på en telegraftråd fram på den smalspåriga banan. På vattenskilnadens högsta punkt, 8,000 fot öfver hafvet, fingo vi syn på de stora jättesvampar i sten som gjort *Monument-parken* ryktbar.

Grogg, som under resan fått ett exemplar af Bibeln tillstuckit sig, af en för religionen nitälskande dam, och verkligen läst ett par kapitel i boken,

frågade mig om icke en af stenarne, som liknade en dam med turnyr, vore *Lots hustru.*

Sedan Monument-parken passerats ångade vi in i nykterhetsstaden: *Collorado-springs,* der vi stannade för att sedan i vagnar fortsätta färden till *Monitou-springs,* den härliga kurorten vid Klippbergens fot.

Efter en lätt frukost fortsätta vi till »the Rocky-Mountains» mest underbara trakt. Sju eng. mil skilja oss endast från »*gudarnes trädgård*». Efter två timmar äro vi framme.

»Gudarne» måtte ha blifvit fördrifna ur detta paradis, ty vårt lilla sällskap är ensamt herre på täppan.

Gudarnes trädgård är ett verkligt paradis. Här tyckes jättebarnen, Peaks-Pikes och de öfriga kolossernas afkomma, ha haft sin lekstuga. Leksakerna stå qvar ännu! »Katedralen» midt i byn reser sina tinnar högre än pelarne, tornen och de öfriga märkvärdiga pjeserna på detta gigantiska schackbräde.

»Kung» Grogg I, som icke ville vara sämre än en annan hög person, sätter sitt bomärke lite hvarstans på klippväggarne.

Vid tiden för middagen voro vi åter i Monitou, der vi stannade öfver natten, för att följande dag bestiga *Pikes-peak.* M:r Jankee-Doudle bad att få göra oss sällskap för att möjligen i snöregionen finna lyckan.

Tidigt dagen derpå stodo tre sadlade mulåsnor utanför vår port. Vi satte oss upp och så bar det i väg allt högre och högre. I början gick allt bra, men när vi mot middagen kommit halfvägs uppför berget började m:r Jankee-Doudles' åsna visa sig istadig och gå baklänges i stället för framåt. Då hvarken lock eller pock tycktes inverka på det envisa djuret föreslog Grogg m:r Jankee-Doudle, att han skulle *vända åsnan och rida baklänges upp för berget.*

Det dumma djuret lät narra sig, och det gick åter uppför med god fart.

Bergväggen blef på sina ställen allt smalare och smalare. På en punkt ofvan snögränsen hade vi en svår passage att färdas på. Snön hade tinat upp och den ena lavinen efter den andra rullade ner, hotande att hvilket ögonblick som hälst rycka oss med sig och begrafva oss i den djupt nedanför liggande dalgången.

Min åsna som gick i têten syntes skrämd, och då plötsligt ett snöklot rullade ner tätt framför oss skyggade hon, hvarefter vi begge tumlade ner i afgrunden, bildande kärnan i en ny lavin.

— — — — — — — — — — —

FEMTE KAPITLET.

I en lavin. — Reflexioner. — Jag experimenterar som skorstensfejare. — En koja, utan ett hjerta. — Eld och vatten. — En åsna räddar mig från hungersnöd. — Dystra dagar. — Eldsvåda i lavinen. — Räddad!

Jag borde egentligen med tystnad förbigå hvad som hände mig, sedan jag med lavinen rullade ner utför det väldiga Pikes-Peak och lugnt fortsätta berättelsen om min resa

Ty jag har begått en dumhet, som tyvärr icke kan repareras, hvilket är så mycket ledsammare derför, att om jag burit mig klokt åt, så skulle jag åt min Amerikafärd ha kunnat gifva det intresse som man i våra dar har rätt att fordra af en reseskildring.

Hade jag, när jag besteg Pikes-Peak, haft en aning om att min resa genom den amerikanska vestern helt plötsligt skulle ha blifvit afbruten derigenom att jag, lik en fläsktärning i en pölsa, inbäddats i en lavin, så skulle jag naturligtvis dessförinnan klädt mig i pels och storstöflar, provianterat för ett helt år och först fram på sommaren, när snön hunnit smälta, låtit höra af mig. Och i stället för de blygsamma rubrikerna här ofvan hade jag då helt enkelt vågat skrifva:

Öfvervintring i en lavin bland Klippbergen, eller något ännu intressantare.

Det är således endast för att läsaren icke skall betvifla sanningsenligheten af de äfventyr jag redan skildrat, som jag anser mig böra berätta *hur lätt* man öfvervinner *stora* svårigheter när man *icke* är beredd att möta dem.

* * *

Lefver jag eller lefver jag ej? var den första tanke som genomfor min hjerna efter den svindlande färden utför Pikes-Peak.

Jag lefde verkligen.

Det mjuka elastiska omhölje i hvilket jag var inbäddad hade skyddat mig från att förvandlas i atomer.

Jag drog ett djupt andedrag och åter ett.

Luft fattades mig märkvärdigt nog ej.

Jag vred på mig och fann att jag ledigt kunde röra hufvudet och axlarne. Den öfriga delen af kroppen satt deremot som i ett skrufstäd.

Efter otaliga slingringar lyckades jag kränga min högra arm ur ärmarne på mina begge rockar, hvarefter jag äfven förfor på liknande sätt med den venstra.

När mina händer biifvit fria trefvade jag i västfickan efter mitt salongseldon och fann det.

Sedan jag tändt eld lyste jag mig omkring.

En mörk och djup klyfta gapade mot mig när jag höjde blicken uppåt. Lavinen hade brustit vid stöten, då han rullade ner i afgrunden, och att remnan eller remnorna ledde ut i det fria förvissades jag om, ty i annat fall skulle jag redan ha varit qväfd.

Upptäckten gaf mig ökade krafter. Sedan jag lossat mina hängslen lyckades jag så småningom att krångla mig ur mina skor och pantalonger.

Ögonblicket derpå hade jag krupit upp på ryggen af min stackars åsna, som redan skattat åt förgängelsen.

Med mitt brinnande elddon i munnen klättrade jag, lik en sotare i en skorsten, uppåt i remnan.

Plötsligt stötte mitt hufvud mot ett hårdt föremål. Det visade sig vara stammen af ett träd, som ryckts upp med rötterna och liksom jag inbäddats i lavinen, hvars splittrade delar antagligen

sammanhöllos af flera liknande trädstammar. Klyftan delade sig här och genomskar nu lavinen i horisontel riktning.

På händer och fötter kröp jag vidare under det jag emellanåt uppgaf några rop, hvilka naturligtvis förblefvo obesvarade.

Plötsligt stötte jag åter mot ett hinder, som vid närmare undersökning befans vara en öfvergifven guldgräfvarehydda. Snedvriden och bräckt i alla fogar sammanhöllos dess väggar endast af den kringliggande snön. Genom en glugg lyckades jag praktisera mig in i huset. Derinne var allt öde och tomt. Ett par grofva plankor, hopslagna till en brits och lösbrutna från väggen, der de tjenstgjort som sängplats, spärrade vägen. Sedan jag lyckats undanskaffa dem hade jag plats att stå eller ligga efter behag. I taket, som ursprungligen utgjort husets ena långvägg, men nu råkat få ett annat läge, upptäckte jag mellan ett par bräckta bjelkar en ny väldig remna i snömassan. Sedan jag restaurerat den raserade eldstaden och bland åtskilliga gamla utnötta guldgräfvareredskap äfven funnit en rostig yxa högg jag sönder en del torrt trävirke och gjorde upp eld i kojan. När jag såg röken hvirfla ut genom öppningen ofvanför mig kände jag mig hemmastadd och började åter se lifvet från den glada sidan.

Jag saknade visserligen min eleganta resdrägt, som låg inmurad i snön tillika med mina kontanter

och annat af värde som gått förloradt med min resväska — men jag hade tak öfver hufvudet, en egen härd att värma mig vid och luft i öfverflöd. Vatten i öfverflöd saknades ej häller af snön som smälte för elden. Olyckligtvis gjorde min mage sig påmint genom några dofva knorranden.

Jag genomsökte än en gång hvarje vrå af hyddan för att finna något ätbart, men utan resultat.

Då erinrade jag mig, att jag medfört proviant för färden utför Pikes-Peak.

Min stackars åsna skulle ju räcka en god stund att knapra på.

Alltså raskt till verket. Beväpnad med en spade återvände jag till utgångspunkten för min rekognoscering. Efter en timmes arbete hade jag gräft ut åsnan ur snön och provianterat för minst ett par dagar. Ett försök att få loss mina öfriga tillhörigheter ur snön misslyckades deremot fullständigt.

Pantalongerna gingo i trasor och af resrocken lyckades jag endast eröfra ärmarne och ryggstycket. Resväskan och kontanterna voro och förblefvo borta.

Oaktadt det ansträngande arbetet huttrade jag, halfnaken som jag var, af köld. Då föll min blick på åsnehuden.

Mitt beslut var genast fattadt!

Herkules uppträdde i Olympen klädd i lejonhud, Johannes döparen i öknen, iförd kläder af

kamelhår, hvarför kunde icke då jag uppträda här iklädd en åsnas skepelse. Det var ju alldeles i sin ordning. Sagdt och gjordt. Jag draperade mig i åsnehuden och anträdde återtåget. Sedan jag superat i kojan svepte jag min nya värdighets mantel kring skuldrorna och insomnade på den uppvärmda eldstaden.

Att söka komma ut ur den labyrint i hvilken jag insnärjts ansåg jag icke löna mödan förr än följande dag då jag med stärkta krafter kunde återtaga befrielsearbetet.

* * *

»Sex långa dagar ha förgått och ännu är jag fången. Det värsta är, att jag numera ej vågar göra upp eld i min ytterst bräckliga koja, som tillfölje af de föregående brasorna rubbas ur sitt läge och hvarje ögonblick hotar att störta samman, och dock måste det ske. Jag uthärdar ej längre att sitta i mörk arrest».

Vid den muntert flammande brasan nedskref jag ofvanstående i min resehandbok.

Lågan från bålet steg högre och högre. Jag njöt af värmen och sträckte ut mig i min fulla längd bredvid elden. Ur rökfånget ett stycke från eldstaden strömmar den smälta snön ner i parallela rännilar mellan bjelkarnes fogar.

Det knakar i de gamla knutarne, kojan rubbas

i sitt läge och sjunker ner ett par fot i snön. Jag kryper ut för att se hur det står till. Då bryter en klar låga ut genom rökfånget, bjelkarne i taket ha fattat eld!

Nåja, lass basen!

De torra bjelkarne brinna som fnöske! Jag drar mig tillbaka i en vertikal klyfta der jag känner mig säker och afvaktar hvad komma skall.

Plötsligt hör jag ett doft dån och samtidigt fylles min klyfta af ett helt vattenfall, som strömmar in öfver allt. Jag klättrar högre och högre för att ej bli dränkt. Då hör jag ett nytt fruktansvärdt brak i lavinens innandömen.

När jag i nästa sekund slår upp ögonen bländas jag af — solljuset.

Lavinen har remnat. På dess grusade ruiner står jag — en annan Nordenskiöld à la Rosen — som en triumfator i min åsnehud.

Med herr »Urian» tänker jag likväl vid nedskrifvandet af detta:

Wenn Jemand eine Reise thut
So *kann* er 'was erzählen.

Efter uppståndelsen från de döda ger jag mig nu ut på upptäcktsfärd efter Grogg.

SJETTE KAPITLET.

Snöplig reträtt. — Grogg och reskassan putzweg. — En affär. — Tack »Baby!» — Åter i Denver. — Ett folknöje. — Grogg, återfunnen, »björnar» mig. — M:r Jankee-Doudle gör en upptäckt. — Jag blir millionär.

Det var med känsla af att jag gjorde en ovanligt slät figur i verldshvimlet som jag skådade dagsljuset sedan jag en hel vecka legat inbäddad i lavinen.

Efter befrielsen styrde jag genast kosan till Manitou, der jag i hotellet qvarlemnat min kappsäck innehållande bland annat min reskassa.

Värden kände strax igen mig, men hans min vid åsynen af mig uttryckte, hvilket alls icke förvånade mig, den mest oförstälda förvåning.

— Ni lefver alltså, sir? var hans första fråga.

— Som ni ser, svarade jag. Och jag är nu här för att inhemta underrättelser om mina begge följeslagare. Ha de återvändt? fortfor jag.

— Ja visst, de begge herrarne betalade er räkning och afreste med er kappsäck härifrån för en vecka sedan, öfvertygade som de voro, att det icke ens skulle finnas så mycket qvar af er att det fick rum i en tom sardinlåda, svarade värden.

— Vet ni hvart de reste?

— Att börja med till Denver, men Unionen är så stor, svarade den tillfrågade med en talande gest.

Vändande mig till värden sporde jag:

— Stod er döda åsna äfven upptagen på min räkning?

— Ja, min herre. Jag har visserligen assurerat mina åsnor, ty olyckor liknande dem för hvilka ni varit utsatt hända rätt ofta. Men då man, som ni, försvann utan att lemna spår efter er kunde jag icke hos djurförsäkringsbolaget leda i bevis att min stackars »Baby» verkligen aflidit. Alltså lät jag er betala åsnan, ni är mig ingenting skyldig.

— Godt. »Baby» är således min! Hur stor var försäkringssumman?

— Fyrtio dollars, sir, »Baby» var ett präktigt djur, svarade värden.

— Allright, här ser ni beviset för att Baby skattat åt förgängelsen, inföll jag och företedde

hennes »öfverrock» som qvitto. Vill ni hafva godheten inkassera försäkringsbeloppet och öfverlemna det åt mig. Denna summa är i närvarande stund hela min förmögenhet!

— I så fall skall jag gerna förskottera er beloppet, svarade den hedersmannen och räknade upp några solkiga »greenbacks» åt mig.

Jag tackade och bestälde mat, som jag förtärde med glupande aptit.

Sedan jag ätit vände jag mig åter till värden.

— Skulle ni möjligen ha några klädesplagg att aflåta åt mig. Som ni ser har min toalett betydligt reducerats, synnerligast som det bidrag Baby lemnade nu stannar hos er?

— Well sir, ni är en praktisk man, jag vill föreslå er en affär.

Dermed kilade värden ut och kom efter en stund åter med en tarflig kappsäck som han öppnade.

— Dessa effekter ha tillhört en resande hvilken för ungefär ett år sedan gjort en liknande färd som ni utför sockertoppsberget här utanför. Vill ni öfvertaga dem till det pris de stå mig i? Se här, fortfor han och slog upp sin hufvudbok: inclusive begrafningen, som jag lät verkställa, var den okände skyldig mig 15 dollars sedan hans kontanta tillgångar afdragits.

Jag räknade upp 15 dollars och erhöll en nödtorftig drägt, hvilken passade mig ungefär som

en kronans uniform plär passa en beväringsyngling på 4 fot och 5 tum.

Med första tåg afreste jag derefter till Denver. Före afskedet från det idylliska Manitou skref jag i hotellets dagbok:

Baby, en stackars åsna, har gjort mig större tjenster än någon annan!

Betänken detta I ljushufvuden som ensamma tro er gagna menskligheten!

* * *

Vid min ankomst till Denver ströfvade jag utan mål omkring på gatorna med sinnet uppfyldt af tankar på hur jag på hederligt sätt skulle kunna reda mig ur den närvarande kritiska situationen.

De slantar som skramlade i min ficka räckte på långt när ej till telegramporto till Stockholm ifall jag, som jag ett ögonblick tänkte, skulle draga vexel på någon af mina vänner.

Jag vek in på en öppen plats omgifven af förlustelselokaler, ölstugor, varietéteatrar o. d., der guldgräfvarne samlades för att söka förströelse och omsätta sina ofta mödosamt förvärfvade dollars, eller för att vid spelborden söka få dem mångdubblade.

Kring en positivspelare, som under skallande applåder förevisade en tam amerikansk björn, hade en stor publik samlats.

Jag trängde mig in mellan de glada åskådarne och hann knapt få syn på björnen, som än stod på hufvudet, än slog en volt och än gick på lina i sjöstöflar, förrän odjuret uppgaf ett vildt rytande och på god svenska skrek:

— Hurra! Der står ju, ta mig f-n, massa Punsch! hvarefter björnen störtade öfver mig, drog mig ur folkhopen och började en vild dans rundt kring torget med mig.

Publiken tjöt af fröjd och skrattade ohejdadt åt skådespelet.

Cents, snusdosor, kråsnålar, ja till och med greenbacks och gulddollars kastades nu i positivspelarens hatt.

Slutligen drog odjuret mig in i en gränd och uppför en trappa in i ett lokus, doftande af tobak och spritångor.

Demaskeringen försiggick i ett inre rum. Under björnhuden återfann jag, som läsaren redan gissat, *den vildhjernan Grogg*, i en misère större än min egen.

Kasperianernas monark stod framför mig i sitt hemlands pittoreska kostym, bekymmerlös och vid öfverdådigt godt humör, som alltid.

Arfvet efter mig (kappsäcken och dess innehåll) hade gått till Gud, påstod den gynnaren.

När positivspelaren en stund senare inträdde igenkände jag i honom m:r Jankee-Doudle.

De begge herrarne hade märkvärdigt nog, liksom jag, spekulerat i hudar, men ruinerats af ett prisfall å börsen. Björnhuden, sjöstöflarne och positivet var för närvarande firmans enda reela tillgångar.

Under det vi vid en butelj vin filosoferade öfver hvad som för närvarande var att göra och m:r Jankee-Doudle föreslagit minst ett halftjog sätt att »fånga lyckan», hvilka förslag dock af mig förkastades, gjorde han mig uppmärksam på att min resrock sluppit upp på ryggen och att ett papper stack fram ur refvan.

Vid undersökning befans det vara insydt i rocken, och då det framdrogs hade m:r Jankee-Doudle i handen ett konvolut innehållande ett tiotal värdepapper af det mest problematiska värde, enär de tillförsäkrade sin egare andel i en amerikansk *diamantfyndighet.*

M:r Jankee-Doudle skälfde ett ögonblick af sinnesrörelse vid denna upptäckt, Grogg skrattade för full hals. Sjelf kunde jag ej häller undertrycka ett leende vid tanken på, att jag måhända nu i ett slag förvandlats till mångmillionär. M:r Jankee-Doudle tog, som sagdt, saken allvarsamt.

— Kom, sade han, och låt oss göra oss underrättade om dessa pappers värde.

På hans ifriga böner följde jag med honom till en mäklare inför hvilken de ominösa pappe-

ren framlades, med förfrågan om hvad de gälde i fondmarknaden.

— Dessa papper, svarade mäklaren lugnt, voro för ett år sedan af intet värde — i dag äro de deremot värda *en och en half million dollars.*

M:r Jankee-Doudle drog en djup suck vid denna underrättelse.

— Anade jag icke detta, sade han. Det är alltid så. Ni, mr Punsch, som icke kommit hit för att söka lyckan har funnit henne. Jag lyckönskar er!

Jag trodde knappt mina öron.

— Om hvad jag hört är sant så är ni m:r Jankee-Doudle i lika hög grad som jag en lyckans guldgosse. Ni gjorde upptäckten, se här, hälften af dessa papper tillhöra naturligtvis er, sade jag och lemnade den öfverlycklige yankeen fem af aktierna.

Med darrande händer mottog han dem.

— M:r Punsch, sade han, jag vore en åsna om jag vägrade att mottaga hvad ni erbjudit mig. Alltså, tack för gåfvan!

Följande dag hade jag realiserat mitt fynd som inbragte mig

798,000 dollars, 15 cents.

När Grogg fick syn på pengarne utbrast han:

— Nu vilja Grogg ta extratåg och komma som gentleman till Newyork!

— Stopp min gosse, köp i stället två goda sexpipingar. Jag anser att de komma att behöfvas, svarade jag.

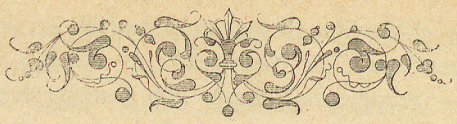

SJUNDE KAPITLET

Grogg luras och millionerna reduceras. — Pickles triumferar. — Grogg är förargad. — Åter ett streck i räkningen. — Grogg får en idé. — Ett originelt extratåg. — Pickles lynchas för andra gången. — Pengarna komma till rätta. — I Saltsjöstaden. — Postväsendet i Utah. — En öfverraskning.

Sedan jag kapitaliserat mina aktier, beslöt jag att ofördröjligen afresa från Denver på en trip till Utah och den ryktbara Yellowstone-parken, i territoriet Wyomings nordvestra hörn. De klingande valutorna i guld, jemte några dyrbara diamanter som jag köpt, inpackades i en särskild kappsäck, hvilken Grogg fick order att förvara, den öfriga delen af förmö-

genheten bar jag sjelf på mig i sedlar och andra bankpapper.

Vid afresan vimlade det af folk på jernvägsstationen. Två tåg stodo färdiga att afgå, ett norrut med hvilket jag tänkte resa, och ett vesterut till *Nathrop,* en sammanbindningspunkt mellan Denver och Topekabanan.

Då jag köpte biljetten observerade jag en misstänkt figur i min omedelbara närhet, hvilken lik en haj följde mig i kölvattnet. Jag tillsade Grogg att hafva ett vaksamt öga på kappsäcken i hvilken penningarne förvarades och skulle just stiga upp i kupén då Grogg anmärkte att den misstänkte visst måtte ha spelat mig sjelf det sprattet att ha anammat min kassa.

Mycket riktigt, min rock var sönderskuren midt för det ställe der jag förvarade större delen af valutorna.

Grogg bleknade tvärt genom sin svarta hud vid denna upptäckt, men jag lugnade honom med att jag förutsett detta och låtit *pansra mina fickor med — stålplåt af ett pappersarks tjocklek.* Tjufven hade alltså den gången fått »draga vefven».

I detsamma uppgaf Grogg, som ett ögonblick stält kappsäcken mellan sina ben då han afpoletterade våra öfriga effekter, ett rop af förskräckelse.

Vår kappsäck hade blifvit utbytt mot en annan. betydligt — lättare.

Lik en vansinnig rusade Grogg ut på plat-

formen just som tåget vesterut satte sig i rörelse. Hans blick flög längs de stängda kupédörrarne tills den med ett uttryck af fånighet förirrade sig ut i rymden sedan den halkat förbi sista vagnen i tåget.

Ögonblicket derpå afgick äfven det andra tåget norrut.

Naturligtvis var äfven min uppmärksamhet skärpt till det yttersta.

När tåget vesterut kommit ett stycke utom stationen såg jag en passagerare, i hvilken jag tyckte mig igenkänna den misstänkta figuren, sticka ut hufvudet genom ett kupéfönster. Jag tog genast min reskikare och fixerade mannen noga. Just som han åter skulle draga in hufvudet genom kupéfönstret tappade han sin hatt och jemte denna sin långhåriga svarta peruk.

Det skalliga hufvud som nu visade sig hade jag sett förut. Det kunde ej tillhöra någon annan än *M:r Pickles,* hvilken som »betalning för gammal ost» spelat mig det sprattet att i ett drag kapa åt sig en god del af min förmögenhet.

Jag meddelade Grogg min upptäckt. Underrättelsen härom gjorde honom ursinnig.

— Damn, Grogg vara stort fä som låta lura sig af Picklesskurk. Grogg skjuta sig six hål i skallen af förargelse, skrek han och drog upp en revolver, som jag genast annekterade då han började handskas allt för vårdslöst med vapnet.

Sedan jag å ett blad ur min skizzbok skrifvit en depesch, med order att gubben Pickles måtte anhållas och återsändas tillika med kappsäcken, samt utlofvat 10,000 dollars för hans gripande, gick jag in på telegrafstationen och anhöll att få telegrammet afsändt till alla stationer på den lilla banan.

I förvirrad och brådskande ton underrättade mig tjenstemannen att detta ej kunde låta sig göra emedan ett fel uppstått å linien så att apparaterna vägrade att göra tjenst.

— Ah, det vara ett nytt skurkbofstreck af Picklestjufgubbe. Det vara han som stoppat blixtmaskinneriet, skrek Grogg.

Denna förmodan slog in på pricken. Efter hvad jag sedermera erfor befans det, att jordledningen afhuggits en fot under markens yta, hvarefter den åter betäckts med det bortgräfda gruset.

Öfver en million kronor af den så hastigt vunna förmögenheten vara alltså putsweg.

Groggs ursinne hade öfvergått till resigneradt lugn. Synbarligen var han upptagen af funderingar, ty han ref sig oupphörligt i hufvudet. När vi åter kommit ut på perrongen gaf han upp ett glädjerop.

— Biäng, nu vara Picklesskurk fast! skrek han och pekade på ett uppeldadt lokomotiv som stod på stationen för att vexla. Med ett par väldiga språng var den galningen framme vid en

vexel som han ögonblickligen kastade om. I nästa ögonblick stod han på det lilla lokomotivet, som sköttes af en enda man, inbegripen i ett samtal med denne.

Då denna underhandling icke tycktes leda till önskadt resultat gjorde Grogg processen kort och kastade föraren öfver bord, långt bort mellan skenorna, hvarefter han tvärt satte maskinen i gång, så att eldgnistorna fräste om hjulringarne, tills dessa i nästa ögonblick togo fäste på railsen och det lilla lokomotivet insvept i väldiga moln af ånga rusade ut på banan för full maskin.

Det hela gick så snabbt att jag ej hann att träda emellan.

När jag såg sista skymten af Groggs extra tåg försvinna i en kurva hade han klättrat upp och satt sig gränsle öfver pannan. Från denna upphöjda plats vinkade han mig ett jublande farväl.

Det blef en oerhörd uppståndelse på stationen. Alla skreko om hvarandra, svärjande ve och förbannelse öfver den svarte galningen, hvilken man trodde sluppit lös från ett dårhus.

Jag brydde mig ej om att taga vederbörande ur denna förmodan utan återvände lugnt till hotellet.

Redan följande dag mottog jag en biljett med tumshöga bokstäfver af följande »klassiska» innehåll:

Massa Punsch Esqr.

Allt vara allright, pickelsskurk vara lynkadd i Webster af my. Jag vänta in Mormonstockholm.

Yurs trulli
Grogg.

Två timmar senare satt jag i en jernvägskupé på väg till »Mormonstockholm», eller hufvudstaden i Utah, vid stora Saltsjön. Jag undrade icke så mycket på att den gode Grogg undvek att återvända till Denver. Emellertid kände jag mig en smula orolig öfver den der »lynknings»historien. Min första fråga när jag sedermera återsåg Grogg var derför:

— Hängde du verkligen gamle Pickles?

— Yes sar! Jag fråga dock Picklesskurk *hur* han vilja hänga, på första eller andra klass! Då svara den flintskalliga bof att han villa dö som gentleman med snara om benen. Allright, alla sätt är well, sa jag och hifva upp »the old boy» med fötterna i vädret. På den »manner», i think, skall det icke gå så lätt för honom att komma till himlen! slöt Grogg leende.

Derefter visade han med triumferande min att han återeröfrat min förlorade kappsäck.

* * *

Saltsjöstaden ger intryck af idel tråkighet. Utsigt till galanta äfventyr fattas dock ej, att döma af ett äfventyr för hvilket jag blef utsatt.

Under det jag passerade en gränd sänktes nämligen en biljett, fästad å en metkrok, ner midt för näsan på mig från en glugg ett stycke ofvanför mitt hufvud.

Jag »nappade» den till mig och läste följande, på svensk-amerikansk rotvälska affattade rader:

Ässhåte!

Äj sitta in prissån hos en gamal surrögd lurrifax på 100 jrs. Fi dong! Help mi utt iff yu ar ä jentlemann från Sverget.

Jag tog upp en 100 dollars sedel och vecklade in den i papperet, sedan jag till svar skrifvit: *Fly sköna, okända landsmaninna!*

I nästa ögonblick drog fiskerskan biljetten till sig, hvarefter jag skyndsamt aflägsnade mig för att icke bli intrasslad i en ny fruntimmersaffär.

När jag och Grogg följande dag stego in i kupén för att fortsätta resan norrut, trädde en beslöjad dam in i vår kupé just som tåget satte sig i gång.

När vi kommit ett stycke ut på banan kastade hon sig plötsligt i den förbluffade Groggs armar! Sedan hon i nästa ögonblick dragit slöjan åsido uppenbarade sig för oss »*Ågystas*» skinande anlete. Hvilken öfverraskning!

ÅTTONDE KAPITLET.

Ågystas äfventyr. — Yellowstoneparken. — I djefvulsköket. — Varmbad i en canon. — Ågysta enleveras af rödskinn. — Modern skalpning. — Niagara. — Grogg excellerar i simsport. — Åter i Newyork. — En underbåt. — Finis.

Det var verkligen en storartad öfverraskning att ett, tu, tre få se Groggs »Stockholmsflamma» »Ågysta» dyka upp i en jernvägskupé på Utah—Nordbanan. Sedan den resolverade damens glädjeyttringar öfver att ha fått träffa Grogg hunnit lägga sig var derför min första fråga:

— Hur kommer det sig, bästa Ågysta, att vi fått nöjet sammanträffa med er här ute i den stora vestern?

— Ack, »mong» kapten, det är en lång historia. Jag är färdig att gråta bara jag tänker på den. Jag har varit dum som en »nors», det är alltsammans. Sen »mongamie» Grogg reste hade jag ingen ro. Om qvällarne gick jag på Frälsningsarmén, der jag träffade en mormonprest som omvände mig och gaf mig biljett och respengar hit, der en gammal »profetmanick» kom emot mig vid stationen och kallade mig sin nya »Zions brud».

Då det inte »lax» för Metusalemsgubben stängde han in mig i ett »prisson» dit hvarken sol eller måne lyste. Der hittade jag på att lägga ut »mina krokar» för de turistgentlemen som passerade förbi. »Rexten» känner ni, hr kapten, då ni var den förste som »nappade». Jag kände genast igen er »styl» när jag läste svaret på papperslappen. Sen dröjde det inte länge innan jag krånglade mig ut; jag skulle väl inte annars ha tjent som »jungfru» i Stockholm i all min tid.

Nu vill jag från det här röfvarlandet; jag följer hällre med kapten och mong cher Grogg om det ock bure till verldens ände, slöt Ågysta.

Jag ansåg icke mödan värdt att protestera mot detta ultimatum, synnerligast som jag efter besöket i *Yellowstoneparken* oförtöfvadt ämnade anträda hemfärden.

När vi således anlände till *Camasstationen,* der jag lemnade tåget, köpte jag hästar och en åsna, samt proviant, som Ågysta fick ta hand om,

hvarefter vår lilla expedition satte sig i rörelse österut. För att uppnå Yellowstoneparken hade vi att tillryggalägga omkring 50 eng. mil. Färden gick lyckligt. Tre dagar senare stodo vi, efter att med tillhjelp af vägvisare ha passerat otaliga svårtillgängliga passager, framför *Bottelers range*, en farm, der de turister som vilja bese parken taga sitt nattqvarter.

Från Bottelersrange genomströfvade vi Yellowstoneflodens underbara canonområde. När vi från branten af *Greatcanon* blickade ner i den flera tusen fot djupa klyfta, i hvilken Yellowstonefloden slingrar sig som en tråd, kände »Ågysta» sig illamående. Genom Groggs ömma omsorger och ett par konjaksklunkar ur min resflaska kryade hon dock upp sig, hvarefter färden fortsattes in på det sjudande Geyserområdet.

I kratern till *Pyramid Punsch bowl* kokade »Ågysta» ett halftjog ägg i en korg utan att behöfva göra upp eld, hvarefter vi med god aptit förtärde anrättningen.

Vid *Giant*, den största af Geysrarne, blefvo vi vittne till dess eruption, det väldigaste natursceneri jag hittills sett. Vi befunno oss i geyserns omedelbara närhet när utbrottet började och stora moln af ånga vältrade ut ur kratern, öfversköljande oss med ett tätt och ljumt duggregn. Ögonblicket derpå förnams ett hemskt brakande i »djefvuls-

köket» under våra fötter och en väldig vattenpelare af mer än 50 fots höjd sprang hväsande i luften. Marken öfversvämmades, Ågysta och Grogg vadade till knäna under paraply i det fotshöga vattnet, till dess de lyckades praktisera sig upp på den kulle hvarifrån jag njöt af det storartade fenomenet.

Mot aftonen besöktes de varma källorna i *Gardiner canon*. Här varseblef jag, genom kikaren, på afstånd några menniskoboningar liknande lapparnes kåtor. Vägvisaren upplyste mig om, att det antagligen var någon kringströfvande indianstam som från låglandet förirrat sig hit upp på vandring vesterut. Hade icke dagen varit så långt framskriden skulle jag icke haft något emot att ha gjort rödskinnen en visit. Nu föreslog jag i stället mitt sällskap, att efter dagens ansträngningar ta ett varmbad i Gardinercanons underbara bassänger der hvarje önskad värmegrad, från kokpunkten och termometerskalan nedåt, stod att erhålla. Vattnets värme aftog nämligen ju längre vi skredo utför dessa trappformiga jätteterasser af vulkaniska ämnen, i hvilka vattnet format den ena symetriska bassängen under den andra. Grogg uppfattade genast det pikanta i att äfven lemna sina svarta lemmar på byk åt canons ljumma vågor och utvalde åt sig en cistern, hvilken, liksom min, syntes tillkommen att tjenstgöra som bassin för ett varmbad.

Ågysta föredrog att uppsöka en lämplig plats der vår middag kunde serveras.

Vi hade icke väl uppstigit ur badet förrän vi hörde skärande nödrop från den trakt der vi qvarlemnat Ågysta jemte vårt munförråd.

Vi klädde oss skyndsamt och sutto efter ett par minuters förlopp i sadeln. Uppkomna på canons öfversta terass sågo vi att Ågysta kort förut *enleverats* af ett par rödskinn. Ögonblicket derpå styrde vi kurs på vildarnes läger, så fort våra hästar mägtade framtränga genom den kuperade terrängen.

Framkomna till lägret mottogos vi med varma servietter. Efter en kort strid, hvarunder min häst sköts under mig, voro vi herrar på täppan. Med våra sexpipingar i hand nödgade vi den lilla truppens anförare att åt oss utlemna det röfvade bytet, som hölls doldt i höfdingens wigwam. När den stackars »Ågysta» åter blef synlig berättade hon med ännu af skräck skälfvande stämma, att hon blifvit *skalperad,* hvarför hon bundit en näsduk kring hufvudet på sig.

Jag blef lifligt upprörd öfver denna grymhet. Grogg tog saken ännu mer allvarligt. Jag hade all möda att hindra honom från att på fläcken skjuta ner anföraren för följet.

— Hit med min Ågystas skalp, you ofördtenta kopparkastrullskurk, annars jag skjuta ett draghål

så stort som i en kakelugnslucka genom din sockertoppskalle! skrek han.

Höfdingen föll på knä framför den hotande revolvermynningen och drog upp ur sin jagtväska en två fot lång — lösfläta.

Trots stundens allvar måste jag vända mig bort för att dölja mitt leende.

* * *

Några dagar senare suto vi åter i en af Pacificbanans beqväma kupéer på väg till Newyork.

Vid ankomsten till Buffalo gjorde vi en liten afstickare till det närbelägna *Niagara*.

Sedan vi stigit af tåget och tagit in på *Cataracthouse* besågo vi fallen.

Iförda de sedvanliga oljedränkta kläderna och filtskorna stego vi ner i »Vindarnes håla», eller rättare det tempel der luftens och vattnets andar tyckes hafva sitt hemvist. Hvalfvet och den ena väggen i detta naturens tempel bildas, som bekant, af Niagaras öfver flodbädden nervältrande vattenmassa. Liksom fordom Israels barn gingo torrskodda genom Röda hafvet går turistströmmen nu fram under Niagara genom »Vindarnes håla». När efter denna promenad vår ciceron visade oss det ställe från hvilket *Sam Patsch* år 1829 två gånger lyckligt och väl utförde sina verldsberyktade språng utför fallet, lutade Grogg sig fram för

att mäta afståndet ut öfver det svindlande djupet och förlorade balansen.

I nästa ögonblick sågs han pilsnabbt åka utför fallets kurva med utspärrade ben och cigarretten i munnen.

När jag derefter, med andlös oro, blickade ner i den sjudande kitteln vid fallets fot sågs Grogg hvirfla omkring bland skummet. Jag såg honom lyftas upp på en väldig bakvattens-våg och våldsamt slungas mot stranden, der han dock hade nog sinnesnärvaro att klamra sig fast vid en öfver vattnet nedhängande videgren.

Innan jag hann komma honom till hjelp hade han sjelf klättrat upp på land och var, när jag anlände, sysselsatt med att hälla vattnet ur sina stöflar.

Då jag frågade honom hur han kände sig till mods efter resan svarade han:

— Damn, *Sam* icke *simma* bättre än jag, men Sam vara en idiot som resa *två* gånger utför Niagara. Jag vara nöjd med only en gång, jag!

Vid undersökning befanns Groggen vara oskadad, han föreföll endast en smula konfys.

Detta förundrade honom så mycket mera, som han icke trott att man blef »yr i hufvudet» när man blott var »full» af vatten.

* * *

Vid ankomsten till Newyork gjorde jag en visit hos gamle John Ericsson, som föreslog mig att för mina resor inköpa en nyss färdigblifven ånglustjakt, uppfunnen af en ung amerikansk ingeniör.

Denna båt var, enligt hans egen, och andra kännares utsago ett underverk bland uppfinningar på detta område.

Sedan jag besett det vackra fartyget och noga satt mig in i konstruktionens alla hemligheter, afslöts köpet.

Idrott, så har jag kallat mitt fartyg, lär i snabbhet endast öfverträffas af den *flygande holländaren* och hr de Lavals båt — *när den blir färdig.*

Finis!

En glad flicka.

Skiss.

Hon hade växt upp utan ans och vård som skogens vilda blomma, ty föräldrarne voro länge sedan döda.

Det lilla kapital, hon ärft efter dem, hade gått åt till hennes uppfostran, och hon visste att hon nu låg slägtingarne till last.

Tanken på, att hon måste arbeta och försaka, om hon ville lefva, trängde sig på henne med våld — men hon kände ingen lust, att på allvar börja kampen, när lifvet som mest kräfde glädje och njutning.

Pannan rynkades och hon drog en suck, som slutade i en lång gäspning.

Hon kom att kasta en blick i spegeln.

»Hu då, så elak, ond och tråkig jag ser ut!» sade hon. »Alldeles som tant, när hon märkte, att jag somnade i »Tratten» der så många andra blifvit »väckta».

Hon skrattade åt sitt infall, så att den hvita tandraden glänste mot de friska röda läpparne, och de tindrande mörkblå ögonen strålade åter af det sprittande lif, som rörde sig inom henne.

För att få litet färg, som saknades, nöp hon sig i kinden, under det hon gnolade på en munter operettmelodi.

Plötsligt flög en tanke genom hennes hufvud och växte i ögonblicket ut till en hel idé, som fullkomligt beherskade hennes lifliga inbillning.

»Ja, jag bör gå in vid teatern!» brast hon ut. »Att jag aldrig kommit att tänka på den saken förr, det var underligt. Jag kan ju sjunga — och att spela komedi går nog, när man väl öfvat in sin roll», sade hon för sig sjelf.

Hon smålog, förtjust öfver att ha fått något angenämt att tänka på, och beslöt att genast höra sig för.

Profvet utföll till hennes fördel och hon blef genast engagerad med löfte att få debutera, så fort hon hunnit förvärfva sig tillräcklig scenvana.

Hon trodde knapt på sin lycka, då hon åter befann sig hemma.

Men kontraktet, som hon noggrant genomläste, öfvertygade henne, att icke alltsammans var en dröm.

Hon drog ett andetag af lättnad, hon kände sig så fri och oberoende, tyckte hon.

Plötsligt afbröts hon af en knackning på dörren.

Hon skyndade att öppna och slog gladt öfverraskad samman händerna, då hon blef varse den inträdande.

»Sven!» utbrast hon. »Fort, kom in!»

Och den unge mannen fick knapt tid att helsa ordentligt, förr än hon åter kommenderade:

»Tag af dig rocken och sitt ner, så få vi prata! — Tant är, som vanligt, ute »för något välgörande ändamål» — mycket välgörande för mig, som just inte är road af hennes sällskap.»

Hon slog sig ogeneradt ned i soffan bredvid barndomsvännen.

»Jag har en stor nyhet att berätta», utbrast hon strålande glad: »Jag har gått in vid teatern!»

»Vid teatern», eftersade han förvånad, som om han hört orätt.

»Se sjelf, om du icke tror mig», sade hon och lemnade honom kontraktet.

»Jag är så glad, att det riktigt kryper i mig!» — och i sin förtjusning fortfor hon:

»Sven, du har aldrig vågat be mig om en kyss — kyss mig nu, jag blundar!»

Hon lutade hufvudet mot hans axel och blundade, men han kysste henne ej, utan stirrade på papperet, som han höll i handen.

»Hvad ser du på?» frågade hon.

»Anna, vet tant af det här?» sade han allvarligt.

Hon tyckte det lät som en förebråelse.

»Hvem bryr sig om tant! Jag ämnar inte fråga henne till råds vidare och är utledsen vid hennes jeremiader. Hädanefter sköter jag mig sjelf, som du ser!» svarade hon. — »Men så säg då något! — Tror du jag kommer att göra lycka vid teatern?» frågade hon.

Han spratt till.

»Ja så, du tänker således fånga lyckan vid skenet från rampen!» utbrast han suckande.

»Inte fångar jag den här, hos tant, med att sticka strumpor på maskin åt zulukaffrerna!» svarade hon, förtretad öfver hans invändningar. »Jag är inte så »varmt» intresserad för hednamissionen heller», tillade hon skrattande.

»Anna, om du hyser någon vänskap för mig, så bryt detta kontrakt och öfvergif teatern», bad han.

»Visst inte! — Hvad kan du ha för skäl att gifva mig ett sådant råd?» sade hon missnöjd.

»Jag anser dig för god att möjligen bli beundrad af några utlefvade snobbar för din vackra figur!» utbrast han upprörd och reste sig.

Hon vände honom tvärt ryggen.

»Lofva mig att slå tanken på teatern ur hå-

gen. — Du gör det, inte sant?» fortfor han och slog armen om henne.

»Visst inte, vi kunna väl hålla af hvar andra, fast än jag är vid teatern!»

»Knappast», sade han sorgset och lät armen sjunka.

»Hvarför inte?» frågade hon.

»Ack, Anna, förstår du ej, jag är rädd, att du skall gå förlorad för mig. — Det är en aning, som säger mig detta!»

»Du har då inte stort förtroende till mig, det är visst och sant», sade hon sårad.

»Anna, tro mig, den »lycka», du söker, har för mången ändats med sorg och förtviflan.»

»De der betraktelserna ha starkt tycke af att vara lånade ur någon gammal högmessopredikan. Du kan spara dem till om söndag, om du nödvändigt skall predika; så här midt i veckan göra de ingen effekt», invände hon trotsigt.

Det flammade till i hans ögon.

»Jag skall icke besvära dig med mina predikningar vidare», sade han och tog farväl.

Hon nickade trumpet och vände bort hufvudet, då han gick.

Men när hon hörde, att dörren slöts om honom kom det öfver henne ett ögonblicks ångest.

Hon var på väg att ropa honom till baka, men hon betänkte sig och vände om.

När hon icke mer hörde hans steg i trappan, sprang hon till fönstret och såg utåt gatan.

Då han försvann bakom hörnet, utan att kasta en blick till baka, knöt hon händerna och stampade i golfvet.

»O, hvad jag afskyr honom!» utbrast hon. »Först förolämpar han mig, och se'n blir han ond och går sin väg, när jag ej vill lyssna till hans dumma förslag.»

Hon kände hur strupen sammansnördes, innan tårarne bröto fram.

»Men jag är dum, som förargar mig öfver ett sådant lappri», fortfor hon. »Det var väl att han gick! — Vi två sympatisera ungefär som hund och katt! — Nej, roligare kan man ha!»

Hon kröp upp i soffhörnet och tog fram en bok ur fickan.

Det var en godtköpsupplaga af en fransysk sedeskildring, tryckt på dåligt, blågrått tidningspapper.

* * *

En afton två månader senare gjorde hon sin debut på skådebanan i en munter operett.

Hon såg genom hålet på ridån, att huset var utsåldt, och hon kände en lindrig hjertklappning vid tanken på att alla dessa blickar snart skulle riktas på henne, men hon föresatte sig, att icke tänka derpå, utan lugnt afvakta sin entré.

Men när den väntade repliken föll och hon befann sig ansigte mot ansigte med publiken kom det likväl öfver henne en underlig känsla, så att de första orden höllo på att fastna i halsen.

Rampfebern gick dock snart öfver, och när sången började och hon hörde anslaget från orkestern, rycktes hon med, som om hon plötsligt blifvit uppbjuden till dans.

De välkända sprittande tonerna eldade henne och hon kände en kittlande rysning genomila sig. Det var en ingifvelsens gnista, som tände hela det muntert sprakande fyrverkeriet inom henne och sedan gaf lifvet åt spelet, så att det gick med lust och fröjd. När ridån föll, blef hon framropad och fick mottaga publikens hyllning.

Hon gick ända ned till rampen och mötte de utmanande blickarne från herrarne på parkettens första bänkar med sänkta ögon och småleende läppar, under det en fin rodnad göt sig öfver de osminkade kinderna.

Når ridån åter föll, och publiken på främsta parkett reste sig för att gå ut på schweizeriet, hviskades halfhögt man och man emellan:

»Tusan till söt flicka! — Präktig figur!»

Det var det första offentliga, uppmuntrande omdömet öfver den unga debutanten.

Men hon hörde det ej. Hon visste blott, att hon gjort succés och var förtjust deröfver. Hon fann de qvinliga kamraternas lyckönskningar så

hjertliga, att hon kände sig en smula rörd, men när de vände sig bort från henne med en liten rynkning på näsan öfver att den beskyddande komplimangen missuppfattats, var det, som om de icke egt något hjerta alls.

Efter spektaklets slut presenterades hon för några »konstvänner» och blef bjuden på supé, hvilket hon dock afböjde. Men när en af de artiga kavaljererna erbjöd henne sitt ekipage för hemfärden från teatern, tackade hon med ett vänligt småleende och mottog hans arm.

»Hvarthän ska' vi nu styra kosan?» frågade han, sedan de tagit plats i åkdonet.

Hon nämnde sin adress, och kusken satte hästarne i gång.

»Ni tar väl inte illa upp, att jag nu, sedan vi fått litet lugn, ånyo ber att få tömma ett glas med er, innan vi skiljas, för att på ett festligt sätt fira er stora triumf i afton», inföll hennes följeslagare.

»Gud, så vackert!» sade hon skrattande.

»Kör till Kung Karl!» fortfor han derefter lugnt, vänd till kusken.

Hon afböjde helt förskräckt förslaget.

»Nej, nej! — hvad tänker ni på, min herre!» — brast hon ut.

»På supén, min nådiga!»

»Men jag känner er ju knappast!»

»Jag skall ha nöjet lemna er mitt kort, innan

vi sätta oss till bords, och i morgon gör jag er den formliga visiten, om ni behagar ta emot mig, så äro vi ju strax på det klara med den saken», sade han artigt, med den lugnaste min i verlden.

»Ni gör då det omöjliga möjligt på ett så naturligt sätt, att jag beundrar er talang och nödgas ge vika på ett vilkor: att ni respekterar det förtroende, jag hyser för er, och åter för mig hem om en timme.»

Han böjde hufvudet.

»Min fröken, jag kan försäkra er, att jag ännu aldrig svikit det förtroende, jag ständigt varit nog lycklig ingifva damerna» svarade han med komiskt allvar.

Hon hade hela tiden skrattat inom sig åt sin originelle följeslagare, som hon fann mycket lustig. Nu voro de framme, och han hjelpte henne ur åkdonet.

»Hemta om en timme!» sade han åt kusken och bjöd henne sin arm. När de passerade genom hotellets förstuga, kände hon sitt hjerta bulta af oro.

Men när supén serverades i ett af smårummen och han höjde champagneglaset och drack en skål »för den nya stjernan på konstens himmel», då smålog hon och tömde sitt glas i botten som han, ty hon hade aldrig förr hört den utnötta frasen.

Se'n skämtades, åts och dracks, och när hon

klockan 12 på natten återvände hem, var hon vid ett briljant lynne och tyckte, att hon aldrig haft så roligt och blifvit så firad förr.

Sedan hon lagt sig, drömde hon ljufva, angenäma drömmar och smålog i sömnen åt de nya triumfer hon firade, men på morgonen, när hon vaknade, kände hon sig dåsig och trött och hade stark hufvudvärk. Detta fann hon då för första gången vara »mindre angenämt».

* * *

Den lilla framgång hon lyckades vinna vid sitt första uppträdande, smickrade henne, och hon tänkte nu endast på att eröfra nya lagrar. Det dröjde dock icke länge, förr än hon öfvertygades om, att det fordrades mer än en fager yta, pikanta ögonkast och älskvärda småleenden för att med framgång idka konsten, sedan man lärt sig sin roll.

Hon såg dock, att många af kamraterna icke hade större begåfning, men mera rutin än hon, och att de stundom lyckades att med en och annan skickligt använd konstfint knipa sig en applåd. Och så beslöt hon att taga dessa kamrater till förebild, det var mycket beqvämare än att grundligt studera sina roller.

Hennes förste beundrare fortfor att vara henne bevågen. Han blef hennes »goda vän», och hon kände sig hysa tillgifvenhet för honom.

Hans vänskap var ej heller att förakta, den kostade henne ingenting, men honom rätt mycket. Han ökade sin godhet med att ställa sin börs till hennes disposition, om hon råkade i någon tillfällig penningförlägenhet.

I början afslog hon det vänliga anbudet, men omsider lyckades han truga på henne några hundra kronor, att återbetalas, när hon fann det lägligt.

Så erbjöd han sig en vacker dag, att skaffa henne en liten våning för godt pris, der hon kunde taga mot sina vänner.

Förslaget var allt för frestande för henne.

Hon hade alltid varit klen i räkning, och han förbjöd henne att grubbla på tråkiga siffror, det var skadligt för helsan och för hennes konstnärliga utveckling. Hon brydde sig heller icke om att kalkylera, utan flyttade in i våningen, som han hyrt åt henne, förlitande sig på hans löfte att icke vara allt för sträng mot henne, om hon icke på dagen honorerade qvartalet. Så uppstod inom kort ett allt mera intimt förhållande dem emellan.

Tiden svann, och hon lefde ett muntert, sorglöst lif, fullt af glädje och njutning. Det var en lycka, ljufligare än hon någonsin drömt om, ty den fortfor oafbrutet.

Hon kände, att hon älskade den man, som för henne öppnat portarne till njutningens paradis, och sedan hon läppjat på nöjets bägare, gick det lätt att tömma den i botten. Hon gaf sina lidel-

ser fritt lopp och öfverlemnade sig snart hejdlöst åt tillfredsställandet af sina till lifs väckta passioner.

När följande årets sejour skulle börjas, infann hon sig icke vid teatern för att få sitt kontrakt förnyadt.

Det sades, att hon företagit en resa till utlandet för att idka konststudier. Men kamraterna hviskade skrattande sins emellan, att hon föredragit att stanna hemma och studera konsten hos en fru på Ladugårdslandet.

Och kamraterna voro väl underrättade.

I frivillig fångenskap satt hon och räknade dagarne, tills hon åter skulle kunna visa sig bland menniskor. Ingenting fattades henne, och den goda »frun» hade tröstat henne med, att en sådan belägenhet icke var något ovanligt. Det fans till och med damer »af verld», som under någon tid dragit sig till baka för att ostörda få njuta af ett så beskaffadt »dolce far niente», som omständigheterna nödgade henne att underkasta sig.

Den unga flickan tyckte också snart, att olyckan icke var så stor, att den bekymrade henne synnerligt.

Hon kände icke större förakt för sig sjelf, än för menskligheten. Ty af hvad hon hittills sett, hört eller läst, öfvertygades hon, att menniskorna i allmänhet, i grunden icke voro bättre än hon sjelf.

Det fans endast *en*, inför hvilken hon skulle rodnat öfver sin vanära och känt skam och blygsel, och honom tyckte hon, att hon hatade mer och mer, derföre att hon tvingades tro, att han var ett undantag — en tråkig »idealist», som, om han förblefve sina idéer trogen, skulle få gå och sörja sig till döds »öfver uselheten», utan att kunna afhjelpa den.

En dag, då hon väntade ett utlofvadt besök af sin älskare, öfverraskades hon i stället af ett bref från honom.

Hon bröt det och läste:

»Min vän!

Var lugn! — Utan att hinna säga dig farväl nödgas jag genast företaga en längre resa till utlandet. Jag bifogar härmed ett bevis öfver för din räkning deponerade kronor ett tusen, som öfverlemnas dig med fri dispositionsrätt. Lef väl, tills vi återse hvarandra.»

Hon kom i häftig skakning då hon slutat läsningen af detta bref. Hon samlade all sin kraft för att beherska sig och med lugn bära denna nyhet, men slaget var allt för förkrossande, och hon sjönk samman, uppgifvande ett skri.

Man förde henne till sängs, och läkare efterskickades genast.

Under ett dygn låg hon i täta och häftiga

konvulsioner, och det barn, som omsider föddes, var utan lif.

Andra dagen var hon vid bättre sans, men hennes tillstånd förklarades vara hopplöst.

Då var det som om en fix idé fått makt med henne. Hon gaf sig ingen ro förr än man efterskickat en af henne namngifven person, som hon önskade se och tala vid.

Det dröjde ej länge, förr än han infann sig och blef införd till den sjuka, sedan han blifvit underrättad om hennes tillstånd. Kämpande med sin rörelse nalkades han på tå hennes bädd.

Hon låg med slutna ögon och sammanknäpta händer. Nästan omärkligt rördes hennes läppar, och emellanåt drog hon djupa andetag, liknande suckar.

Plötsligt slog hon upp ögonen. Och då hon varseblef honom, log hon och såg på honom med en lång, matt blick.

»Tack för att du kom, Sven!» utbrast hon.

Han fattade hennes hand och bemödade sig icke vidare att hindra utbrottet af den smärta, detta plötsliga intryck gjort på hans känsliga sinne.

»Har du förlåtit mig?» frågade hon vidare.

Han tryckte hennes hand till svar.

»Säg mig, tror du att ett ögonblicks ånger kan försona ett lif i synd?» hviskade hon.

»Det tror jag förvisso!» svarade han med så fast röst han mäktade.

»Barmhertige Gud, fräls då synderskan!» bad hon.

Han hörde ett knastrande rossel i hennes strupe, så en suck — den sista.

På afvägar.

Tobias S—n hade varit kryddkramhandlare i sina yngre år. Nu hade han dragit sig från affärerna och lefde på sina räntor i sitt stora hus på Söder. Han hade en dotter och en smula oskyldig fåfänga, som han genom henne ämnade få tillfredsställd, för att göra både henne och sig sjelf lyckliga. Han hade nämligen planerat ett fint parti för sin Karin (så hette flickan), sedan han fått till hyresgäst baron Kurt Kurtisson-Lejonsvans, som visat familjen mycken artighet genom att minst två gånger i veckan göra sin uppvaktning, och vid några af dessa tillfällen till och med gjort sin värd den äran att begära ett litet lån på några hundra kronor hvardera gången; ty de

kronor baronen sjelf egde sutto olyckligtvis räntelösa på vapenskölden. Detta visste nog gubben Tobias, men han betraktade det som en gynsam tillfällighet för befordrandet af sina planer. Baronen var alltid sjelfva älskvärdheten, kurtisen gälde ej blott kryddkramhandlaren och hans börs, utan äfven, efter närmare bekantskap, husets unga tärna.

Han var en mycket beräknande man, vår älskvärde baron, och hade snart sin kalkyl i ordning öfver pappas ungefärliga tillgångar. För att komma åt hans 150,000 kronor beslöt Lejonsvans alltså att fria till den verkligen intagande fröken Karin, äfven med fara att bli utsatt för sina vänners gyckel.

Att baronen höll mycket på sina anor och uppbar sitt namn med glans kunde ingen förneka; han var ett riktigt lejon, fast utan annan svans än den som stod upprätt i hans hjertvapen, och som afunden varit nog förmäten att likna vid en sopqvast på skaft.

Det dröjde således ej länge innan baronen friade och fick »ja» af både gubben och gumman S—n och dermed var saken klar; ty fastän Karin grät och bedyrade, att hon ej ville ha baronen emedan hon älskade sin kusin, hr Pettersson, hjelpte det ej, hon måste åtminstone att börja med låtsas gå in på saken för att ej göra sina föräldrar emot, men inom sig tänkte hon blott på medel att förekomma den tilltänkta alliansen.

— Tänk på att du blir friherrinna, kära barn, sade pappa Tobias, och var glad deråt.

— Ja, men jag älskar min kusin och vill ingen annan ha till man, vågade hon invända.

— Kusin Pettersson, har man hört på maken, ett så plebejiskt namn.

— Men jag har hört sägas att baronen har skulder, vågade Karin åter invända.

— Dem betalar jag, det är öfverenskommet, svarade pappa Tobias med värdighet.

— Men han älskar mig ej.

— Hur kan du säga så, han försäkrar ju att han gör det. Hvarför kan du ej tro honom så väl som Pettersson. Vet, att en riddersman sviker ej sitt ord i ett dylikt fall. Han önskar att förlofningen med snaraste eklateras, det är ju ett bevis för att han älskar dig.

Fröken Karin lutade sitt vackra hufvud i handen och bet sig i läppen, för att ej motsäga sin far, som hon älskade.

Det var tre veckor efter förlofningen.

Baron Kurt hade med en filosofs lugn åhört de spetsiga anmärkningar som hans vänner låtit undfalla sig öfver det steg han stod i beredskap att taga. På hans rygg var man nog infam att finna lejonsvansen i hjertvapnet mera likna en sådan der borste, som kryddkramhandlarne be-

gagna till skylt, än en sopqvast; den qvickheten var i alla fall dålig då man förgäfves sökt efter motiv för denna tydning. Men vi lemna alla elaka tydningar åt sitt värde, för att i stället fortsätta vår berättelse. Baron Kurt promenerade en afton efter kl. 8 i Kungsträdgården, tre veckor efter sin förlofning. Hans snabba, pince-nezbeväpnade öga upptäckte då en gestalt, som kom hans hjerta att slå hastigare än vanligt. Det var en ung dam, hvars lätta, behagliga gång frapperade honom och hvars smidiga gestalt tycktes sväfva framför honom i skumrasket. Han tog några djerfva steg och upphann den sköna för att observera hennes ansigte, men detta doldes af en ogenomtränglig, svart slöja. Detta gjorde henne ännu mera intressant och baronen närmade sig, beredd att göra sig uppmärksammad.

— Hvarthän så sent och så ensam, sköna dam? Tillåter ni mig att ledsaga er?

— Nej, tack min herre, jag är strax hemma.

— Hvar bor ni då!

Hon spratt till vid denna röst och såg på sin följeslagare genom floret, just som de passerade en gaslykta

— Jag bor på Söder, svarade hon.

— Då ha gudarne sändt mig i er väg, ty der bor äfven jag, tveka således ej att mottaga mig som er ledsagare!

— Nåväl, så följ mig då, svarade hon hviskande och med förstäld stämma.

— Jag visste väl det jag, lilla sötungen!

Hon spratt till ännu en gång, liksom obehagligt berörd af smekordet.

— Tag bort det svartaste af alla dok, som någonsin dolt ett förtjusande ansigte, fortsatte Kurt.

— Gif er till tåls, min herre, jag vågar ej låta se mig på gatan tillsammans med en kavaljer. Jag har en mycket svartsjuk fästman och han kunde möta oss — ni förstår.

— Jag förstår fullkomligt, han kunde beröfva mig behaget af ert sällskap. Jag finner er försigtighet i sin ordning, synnerligast som ni tycks föredra' mitt sällskap framför hans.

— Ni ä' verkligen skarpsinnig, min herre, jag afskyr min fästman.

— Förtjuserska, tillåt mig trycka er hand!

En liten modehandlerska, tänkte han, en pikant inklination. Hon har växt som en af gracerna och händer som en hertiginna.

— Ni är gift, jag ser en ring på ert finger?

Nu var det hans tur att känna sig obehagligt berörd.

— Jag är blott förlofvad, men jag afskyr min fästmö, liksom ni er fästman, sade han, då han märkte att hon observerade ringen.

— Ah, vi sympatisera således.

— Ja, ödet tycks ha sändt oss i hvarandras väg till ömsesidig tröst, hviskade han med en öm blick på sin följeslagerska.

— Bor ni för er sjelf?

— Nej, jag bor hos min moster.

— Jag förstår, hviskade han, det är alltid så. Nå, gumman går väl tidigt till sängs? — Hon har sitt rum innanför ert?

— Nej, tvärtom.

— Nåja, det gör det samma, hon sofver nog i alla fall.

Ändtligen hunno de fram till den mystiska damens bostad. Porten låg vid en bakgata.

— Tack nu för sällskapet och adjö! sade hon helt tvärt i det hon sköt upp porten. Här bor jag!

— Ah, men ni tillåter väl att jag ledsagar er ända till dörren?

Han följde henne öfver den mörka gården och in i en liten förstuga, mörk äfven den.

— Nej, nu måste jag säga er god natt; min moster kunde höra oss.

— Jag skall gå så tyst — jag tar af mig stöflarne för att ej störa, om ni så önskar.

— Min herre, så ni säger, tänk på er fästmö, om hon visste detta.

— Min fästmö, hon är en gås, för resten behöfver hon inte få veta något.

— Men hon är dock er fästmö.

— Seså, vi ge henne tusan, sade han och slog armen om sin följeslagerskas lif och tryckte henne intill sig. — Jag älskar ingen annan än er, är ni nu belåten.

— Fort af med stöflarne då, och tag min hand!

— Ni gör mig öfverlycklig — så der ja, nu är jag i ordning!

De trefvade upp för en brant och smal stentrappa känbarligen en kökstrappa, d. v. s. bakvägen till en våning.

— Stanna nu här så länge, jag måste se om moster gått till hvila.

Han tryckte hennes hand och hon öppnade en dörr, hvarifrån ett svagt ljussken strömmade ut. Baronens fina näsa kände oset af matångor när dörren öppnades. Det var tydligt att här var köksvägen.

— En beskedlig moster, som väntar på henne med en varm supé, tänkte han.

Tusan så kusligt det här, jag är våt om fötterna; man måtte ha spilt vatten i trappan, fortfor han för sig sjelf.

Dörren öppnades ånyo, en hvit liten hand stacks ut och en röst hviskade:

— Kom nu, men akta er att stöta emot något som kunde väcka tant!

Han kyste den lilla varma handen sedan han fattat den.

Varligt trefvade de fram. Han brände sig på en varm spiselhäll och var färdig att skrika till, men teg.

De stannade åter vid en dörr.

— Bor ni här?

— Ja. — Stig nu raskt på! Jag har tändt ljus der inne.

Hon slog upp dörren och han tog ett skutt in, men tumlade strax till baka mot dörren med ett utrop af öfverraskning. — — — Framför honom sutto hans blifvande svärföräldrar vid ett ångande tékök och bredvid honom stod hans fästmö med ett olycksbådande leende på de vackra läpparne.

— Nu kan ni ju dra på er stöflarne, ni fryser ju så att ni hackar tänder!

Han såg på sina stöflar som han bar i handen, släpte dem och böjde hufvudet.

— Förlåt! hviskade han och fattade Karins hand.

Hon drog sin hand ur hans så att han fick ringen, som hon burit, qvar och svarade lika sakta:

Nej, herr baron, det fins ett ordspråk som säger: Er räf biter inte min gås.

Derefter gick hon fram och omfamnade sina föräldrar, sägande:

— Baron och jag ha i afton kommit öfverens om att vi aldrig älskat hvarandra; med dessa

ord såg hon bort på Lejonsvans, som icke hade annat val än att göra en stum bugning och draga sig tillbaka. Svärfar sjelf tog ett ljus och lyste honom ut genom »stora ingången», så att han kunde gå till sig utan att behöfva gå utför kökstrappan och öfver gården.

— O, jag åsna, som inte förut gjort mig underrättad om att gubbens hus hade två ingångar! utropade baron Kurt när han omsider stod i förstugan och hörde hur »lyckans dörr» stängdes för honom med dubbla lås.

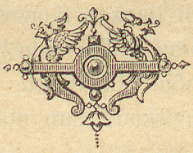

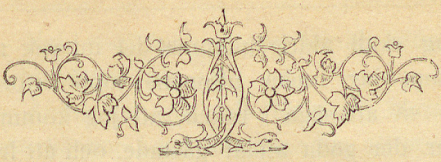

Familjporträtt i jungfrukammaren.

En af landsmännen, med hvilken jag gjorde bekantskap i Vestern, berättade mig följande karaktäristiska historia.

Under min vistelse i Chicago träffade jag en gammal barndomsvän, Hugo L., som emigrerat för ett tiotal år se'n och nu var egare till en vacker farm ett stycke utom staden. Jag kunde ej motstå hans vänliga inbjudning att gästa hans familj ett par dagar, utan tog derför plats uti hans eleganta buggy sedan vi dinerat på en restaurant.

Vid ankomsten till farmen presenterades jag för vännen Hugos fru, en älskvärd amerikanska, och hans begge barn.

Jag skall aldrig glömma det intryck af trefnad, som jag under aftonens lopp erfor. Det kändes så att säga i luften, att jag kommit in i ett rum, der goda andar gästade, och att frid och lycka voro de herskande makterna i denna familjekrets.

När jag, vid 11-tiden på aftonen, af värden fördes till det rum, der jag skulle tillbringa natten, sade han innan han tog godnatt:

— Du får ursäkta att vi valt denna kammare, som ligger intill tjenstefolkets, åt dig, men den är svalast af alla gästrummen och vi hoppas derför, att du skall sofva godt här. I morgon bittida kommer jag sjelf och väcker dig.

Jag fattade hans hand, till tack för all uppmärksamhet som visats, och öfverlemnades derefter åt mig sjelf.

Just som jag beredde mig att gå till sängs, hörde jag ett par röster i rummet bredvid. Det var mina grannar, de begge tjenstflickorna, som nu beredde sig att äfven gå till hvila. Brädväggen mellan de begge rummen var så tunn, att jag tydligen uppfattade allt hvad som tilldrog sig derinne. Flickorna började genast en liflig konversation på god svenska, hvilken jag ord för ord nödgades åhöra.

— Nå, hvad tycker du om dig här, Mary. Längtar du inte tillbaka till Sverge igen?» frågades.

— Nej, visst inte, ju mer jag lär känna herrskapet, ju bättre trifs jag.

— Åbja, det går väl för sig i början, om man inte känner hvad folk man har att göra med. Men jag kom, gudskelof, genast under fund med det och vet både ett och annat.

— Ack tala om det, kanske frun inte ä' så god att tas med, som hon ser ut, när man närmare lär känna henne.

— Det fattas bara att hon skulle våga mucka! Ånej, hon aktar sig nog sen Lilly, den förra kokerskan, kom under fund med — — — men det gör detsamma — — —

— Berätta, jag är så rysligt nyfiken. Hvilket år gifte herrskapet sig och när är Tom född?

— Hvem bryr sig om det, det är allt värre saker, som man lyckats få reda på.

— Jo, det är sköna historier! Och sådana der menniskor ska låtsas vara *bättre* än en annan. Innan jag for hit tjenade jag hos en doktor i Stockholm. Han var så fattig, när han började sin praktik, så han hade inte råd att bestå sig med riktiga nattskjortor en gång. De sågo alldeles ut som kadettjackor sa' tvätterskan, som kände honom sen han var ungkarl. Det är en riktig skam att en bildad karl inte ska ha bättre ambition. Men tror nån att han genera sig att fria till frun i sina korta nattskjortor? Nej då! Och så blef di gifta. Det gick på trissor, för frun var

visst inte den som sa nej, fast gubben far hennes, som skojat till sig några hundra tusen med att spela kort på börsen och se'n borrat ett par skepp i sank, inte ville veta af mågen. Usch då! Frun på »magasinet» hon kände till alltsamman och hur doktorn sen förgiftade en af sina »paschenter» och — — —

— Hvad är det att tala om. Di här har väl gjort värre än så. Frun rymde först med en kusk till Newyork, ifrån föräldrarne. Och så satte de upp spelhus, till dess hon blef bekant med herrn, som då hade falskmyntareverkstad i huset bredvid. Sen gaf di kusken åka, och en morgon fann grannarne honom strypt i sängen. Så blef di rädda och flytta hit till »*banditfarmen*», der di visste att det inte fans polis. Här har di nu stulit ihop allt som fins, pianot och skördemaskinen, hästarne och vagnen. Och en dag kom herrn släpande hem med lokomobilen och tröskverket, sen han varit inne i Chicago ett par timmar. Undrar just hvad di tänker göra med den här resande herrn, som nu narrats hit. Jag hörde tydligt i går att frun bad herrn *slipa stora köttyxan.*

Nu öfvergick samtalet till låga hviskningar, så att jag icke uppfattade mera.

Jag visste inte, om jag skulle tro mina öron. Min vän Hugo röfvare och mördare! Det var ju löjligt! Jag sökte erinra mig, om han i sin ung-

dom visat tendenser, som gaf stöd åt dessa rysliga tillvitelser, och jag tvingades verkligen erkänna för mig sjelf, att han som pojke brukade berätta oss de vildaste röfvarhistorier, i hvilka han sjelf spelade hjelten.

Sedan jungfrurna upphört att gråta högt, förmådde dock icke intresset för min väns val af lefnadsbana att hålla mig vaken. Men lugnt sof jag icke riktigt den natten.

* * *

Följande morgon väcktes jag af min värd, hvilken, lika glad och munter som dagen förut, helsade mig »god morgon». Men jag trodde knappast mina ögon, när jag till min stora förvåning upptäckte, att han bar en stor *yxa* i handen.

— Du stirrar på det här mordvapnet, sade han och höjde yxan, som om du inte riktigt förstod hvarför jag tagit den med hit in. Men som du vet: time is money! Medan vi prata litet om gamla minnen så här i enrum, passar jag på tillfället och brynar yxan, om det inte generar dig.

— Mig! nej visst inte, gå du på, svarade jag kallblodigt, inseende att i ett ögonblick som detta lugn framför allt var af nöden.

— Well, då ska det här gå som en dans, sade min värd och spottade på en brynsten, som han drog upp ur fickan.

Var karlen galen, eller hade han verkligen något ondt i sinnet?

För säkerhets skull steg jag upp och tog med låtsad köld upp min revolver ur resväskan, samtidigt med rakdonen.

— Ha, ha, ha, jag tror du reser beväpnad i vår fredliga bygd, sade min värd när han blef varse vapnet. Är du rädd att träffa på banditer?

— Jag är alltid försigtig, vän Hugo, det skadar aldrig. Man vet ju här i Amerika ej hvilka äfventyr man kan råka ut för.

— »Gröngöling», hånade min värd. Men plötsligt vexlade hans ansigte uttryck och i barsk ton röt han: *Nåja, det skadar måhända ej att vara försigtig. Vet du hvar du för tillfället befinner dig? Jo, på den fruktade »banditfarmen», hos »röde Jack»! Röde Jack, det är jag det, begriper du,* fortfor han och höjde yxan.

— Blir du inte rädd, gamla gosse, fortfor han, återtagande sin muntra ton under det han fortsatte att bryna mordvapnet.

Rä-ädd, hvarför skulle jag va ara rädd när jag är beväpnad. Den här trä-äffar säkert om jag blott rör vid trycket, svarade jag och sigtade på min värd.

— *Ha, ha, ha, inte illa,* hånade min älsklige barndomsvän och sprang upp från stolen, *Men röde Jack har ingen respekt för sexpipingar,*

skrek han ursinnig och gick mig in på lifvet med yxan i högsta hugg.

— *Tillbaka skurk, annars smäller det!* röt jag med hela kraften i mina lungor och tog ett par steg baklänges.

Då sänkte banditen yxan och brast i våldsamt skratt.

— Bravo, gamle gosse, du är raskare i vändningarne än jag trodde! sade han. Du borde ha blifvit skådespelare, så naturligt gjorde du den här scenen. Skada blott att kostymen inte passar in med rolen riktigt. — Det var det roligaste jag sett när du så der, i bara skjortan, sigtade och skrek: tillbaka!

Så följde en ny skrattsalfva, hvarefter banditen drog upp sitt ur och utbrast:

— För tusan, klockan är 8 och ännu har jag inte brynat yxan åt gumman min. Annars sitter jag vid skrifbordet vid den här tiden, ty jag har alltid de bästa idéerna före frukosten. »*Banditfarmen, eller röde Jacks äfventyr*» *är skrifven från början till slut före frukostdags.* Derför lyckades den smörjan bli mer populär än något af mina föregående arbeten — — —

— Jag stirrade ännu mer förvånad på min gamle vän.

— Du har alltså slagit dig på författareskap här i Amerika? frågade jag temligen snopen.

— Tror jag det, röfvarromaner är min spe-

cialitet. Du mins ju hur bra jag berättade sådana der historier redan i skolan. I »Röde Jack» har jag tagit mig sjelf till modell och till hans »röfvarbrud» har gumman min naturligtvis fått släppa till konturerna. »Banditfarmen» är, som jag nyss nämnde, det här idylliska Tusculum, som jag köpt för att få vara i ro.

Men nu måste jag ner på en stund. Gör dig ingen brådska, vi frukostera inte förr än om en timme, slöt den hederspojken och slängde upp sin bila på axeln.

Jag skämdes som en hund, men höll god min i elakt spel, efter som min värd uppfattat hela historien på ett annat sätt än jag.

Men innan han gick, sade jag.

— Hör du, Hugo, göm dina manuskript, så att inte jungfrurna få tag på dem.

— Ha, ha, ha, är det kanske gumman min som berättat historien om Lilly, vår förra kokerska. Hon flyttade verkligen, emedan hon inte ville tjena ett *röfvar-herrskap*, lär hon ha sagt åt grannarne. Hon hade läst ett par kapitel ur Röde Jack, på skrifbordet, och trodde på det som det redan varit tryckt.

Det saknades nog inte färg till *familjporträttet i jungfrukammaren* så länge hon fans qvar, slöt min vän skrattande.

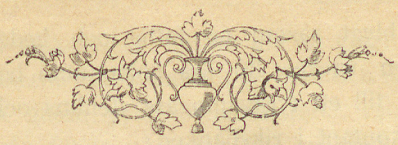

Kärlekspanten.

En Julhistoria.

Pontus Bark tjenstgjorde som notarie i posten, och alla som kände honom påstodo att han var en hygglig ung man.

Men medvetandet om att man åtnjuter sina medmenniskors aktning är icke ensamt tillräckligt för att man skall känna sig lycklig här i verlden, isynnerhet om man, som Pontus Bark var — ungkarl.

— En verkligt hygglig karl blir aldrig riktigt lycklig förrän han gift sig, ha vi en gång hört en mor, med fem ogifta döttrar, försäkra.

Pontus Bark var icke heller riktigt lycklig, ty han var icke allenast ungkarl utan äfven olyckligt kär i sin värdinna. Han älskade henne pla-

toniskt blygt såsom en fattig och hederlig karl älskar en vacker 30 års enka, utan barn, men egarinna till ett fyravåningars stenhus och 50,000 kronor kontant i riksbanken.

Så hade han älskat henne i snart ett års tid. Hans passion växte dag för dag och nådde sin kulminationspunkt, då han en vacker dag upptäckte att han hade en rival, som var desto farligare emedan han med hänsynslös djerfhet trängde den dyrkade allt närmare in på lifvet.

Julen nalkades — kärlekshögtiden, då kristenheten under några timmar hvarje år känner behof af att se alla lyckliga.

Vid denna tid, kände Pontus Bark sig det oaktadt olyckligare än någonsin, ty det var just då hans lidelse nått sin kulminationspunkt.

Vid 7-tiden på julaftonen irrade han som en hemlös omkring på måfå. För att förströ sig kastade han en blick in i de strålande butikerna, under det han gick Drottninggatan framåt.

Han skulle så gerna velat gå in i någon af dem för att köpa en julklapp, men han visste ej till hvem han skulle gifva gåfvan. Han stod ensam i verlden. På middagen hade han visat sig generös och gifvit sin städerska »en femma i julpengar.» Visserligen var femman gifven af godt hjerta, men det var ändå ingen rigtig julklapp: ingen öfverraskning för den som fått den och ingen känsla af oro hos gifvaren öfver att den icke

skulle bli välkommen. Efter att ha gjort ett slag förbi butikerna beslöt han att gå hem och lägga sig.

Hela gatan syntes illuminerad. Ljus i alla fönster från första våningen upp till vindskuporna under takåsen.

Han skulle gifvit mycket för att få vara med någonstädes och ta en svängom med barnen kring julgranen. När han kom hem till sig såg han upp mot sin värdinnas fönster. Ljus äfven der! Hon var således hemma. Han gick långsamt uppför trappan, öppnade sin dörr och steg in till sig. Det kändes ändå skönt att vara hemma. Derpå tände han två nya stearinljus, i stället för lampan, tog på sig nattrocken och satte sig i gungstolen för att filosofera.

Vägg i vägg med hans rum låg värdinnans sängkammare.

Han kunde aldrig se på det enformiga tapetmönstret utan att tänka på henne som dvaldes derinnanför. Plötsligt spratt han till. Det knäpte i låset, dörren flög upp och slöts ögonblickligen under det han såg ett paket slungas emot sig.

Han tog upp det, synade det noga och läste:

Till

Fru Agda Hjelm.

— Till *henne!*

Man hade alltså i mörkret och hastigheten tagit miste på dörr.

Han smålog och funderade ett ögonblick på att sjelf öfverbringa paketet till egarinnan då han åter hörde en knäppning i dörrlåset.

Då grep han ljuset och stod i ett språng framme vid dörren just när den öppnades.

— Jösses, så notarien skrämde mig! Det var städerskan som kom för att bädda.

— Vill frun vara god lemna in detta paket till värdinnan?

— Det är en julklapp, kan jag förstå?

Han nickade till svar.

En stund senare, just när han ämnade krypa till kojs, knackade det på hans dörr.

— Stig in! skrek han och i nästa ögonblick stod värdinnans jungfru framför honom.

— Frun hälsar och frågar om notarien vill stiga in till henne på en stund.

Han rodnade.

— Ha ni främmande derinne? frågade han.

— Nej, ingen annan än gamla frun. Hon blir qvar i natt, så notarien behöfver inte vara orolig, svarade den impertinenta snärtan.

— Hälsa och tacka, jag skall komma strax, svarade han.

Några minuter senare stod han ansigte mot ansigte med föremålet för sitt hjertas dyrkan. Det var visst icke första gången, men det var första gången han inviterats till en intim tête à tête en famille.

— Hjertligt välkommen, bäste notarie, och tack för julklappen, utbrast den lilla enkan och räckte honom sin hand. Det var ett lustigt skämt af er att ge mig den. Och så dyrbar present sedan — hvad skall jag nu hitta på att ge er i stället? fortfor hon.

— Min fru, julklappen var icke från mig, det försäkrar jag, svarade han.

— Jaså, men om ni vill att jag skall tro det, så var det bra oförsigtigt af er att skicka städerskan hit med den, inföll hon.

— Man tog miste på min dörr och er och kastade in den till mig för en stund se'n, svarade han.

— Se så, försök icke att narras. Jag är förtjust öfver »kärlekspanten».

— *Kärlekspanten*, hvad menar ni? frågade han rodnande.

— Den lilla barnungen, som jag fått, förstår ni väl. Ni har ju sjelf kallat den en »kärlekspant.»

— Barnungen? Jag försäkrar er att jag vet ingenting derom, stammade notarien alldeles bragt ur fattningen.

— Se så, stå inte och gör er oskyldig. På det inre omslaget hade ni ju skrifvit: »en kärlekspant från er varmaste beundrare.»

Notarien svettades och stammade:

— Min fru, jag försäkrar än en gång, — det är ett misstag.

— Är det ett misstag, att ni är »min varmaste beundrare», eller hvad menar ni?

— Nej icke det, men — afbröt han hastigt.

— Hvad för »men»?

— Jag skulle aldrig ha vågat säga er det, men nu då ni har genomskådat mig, så måste jag bekänna att jag älskar er, svarade han hastigt.

Nu var det den lilla enkans tur att se allvarsam ut.

— Då vet jag hvem som skickat mig det här!

Hon visade ett litet nålhus af guld i form af ett lindebarn.

Han bugade sig och sade suckande:

— Jag vet det också. Det är helt säkert min rival som sökt att vara qvick.

Det blef ett ögonblicks paus.

— Ni har icke längre någon rival, om ni menade allvarsamt med hvad ni sade nyss, svarade hon hjertligt och räckte honom sin hand.

Den hedersmannen Pontus fick tårar i ögonen af glädje och öfverhöljde den hand, som räcktes honom, med kyssar.

Gud vet om han, trots sin blygsamhet, nöjt sig med endast detta, om icke »gamla frun» kommit in i detsamma och berättat att julgröten väntade.

SLUT.

6000188793
Göteborgs universitetsbibliotek